

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012
Jaarverslag en Jaarrekening

Opheusden, 22 april 2013

INHOUDSOPGAVE JAARSTUKKEN 2012

VOORWOORD VAN HET COLLEGE	5
VOORWOORD VAN HET COLLEGE	6
LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING JAARSTUKKEN	9
LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING JAARSTUKKEN	10
FINANCIELE POSITIE, RESULTAATBEPALING EN RESULTAATBESTEMMING	11
FINANCIELE POSITIE	12
RESULTAATBEPALING	13
RESULTAATBESTEMMING	16
HET JAARVERSLAG	17
INHOUD VAN HET JAARVERSLAG	18
PROGRAMMAVERANTWOORDING	19
PROGRAMMA 1: BESTUUR EN BURGER	20
PROGRAMMA 2: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	24
PROGRAMMA 3: OPENBARE RUIMTE	28
PROGRAMMA 4: ECONOMIE	32
PROGRAMMA 5: SCHOLING EN VORMING	36
PROGRAMMA 6: WELZIJN EN CULTUUR	42
PROGRAMMA 7: ZORG, WERK EN INKOMEN	46
PROGRAMMA 8: BOUWEN EN MILIEU	52
OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	58
OVERZICHT VAN MUTATIES IN RESERVES	59
PARAGRAFEN	61
PARAGRAAF 1: LOKALE HEFFINGEN	62
PARAGRAAF 2: RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN	66
PARAGRAAF 3: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	70
PARAGRAAF 4: FINANCIERING	76
PARAGRAAF 5: VERBONDEN PARTIJEN	80
PARAGRAAF 6: GRONDBELEID	98
PARAGRAAF 7: BEDRIJFSVOERING	110
DE JAARREKENING	115
INHOUD VAN DE JAARREKENING	116
PROGRAMMAREKENING	117
OVERZICHT VAN GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA VOOR BESTEMMING	118
OVERZICHT VAN WERKELIJKE MUTATIES IN RESERVES PER PROGRAMMA	118
OVERZICHT VAN GEREALISEERD RESULTAAT VOOR EN NA BESTEMMING	118
OVERZICHT VAN VERSCHILLEN PER PROGRAMMA	119
OVERZICHT VAN HET VERSCHIL PER PROGRAMMA	119
OVERZICHT VAN DE GEREALISEERDE ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	120
OVERZICHT VAN DE AANWENDING VAN ONVOORZIEN	121
OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	122
OVERZICHT VAN UIT PUBLIEKE MIDDELEN GEFINANCIERDE TOPINKOMENS	122
DE BALANS	123
BALANS	125
TOELICHTING OP DE BALANS	126
DE BIJLAGE MET DE VERANTWOORDINGSINFORMATIE OVER SPECIFIEKE UITKERINGEN	141
SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)	142
BESLUITVORMING	145
BESLUITVORMING	146
BEGROTINGSWIJZIGING	147
OVERZICHT VAN GEBRUIKTE AFKORTING	148

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

VOORWOORD VAN HET COLLEGE

VOORWOORD VAN HET COLLEGE

Aan de Gemeenteraad,

Met veel genoegen bieden wij u de jaarstukken 2012 van de gemeente Neder-Betuwe aan. Op deze wijze leggen wij aan u verantwoording af over de realisering en voortgang van het voorgenomen beleid en de daarvoor ingezette middelen.

De basis voor het samenstellen van dit document wordt gevonden in artikel 197 van de Gemeentewet. De uitwerking hiervan heeft plaats gevonden met in achtneming van het gestelde in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

De jaarstukken 2012 zijn het laatste document van de planning en controlcyclus 2012. Zij vormen een belangrijk verantwoordingsinstrument waarmee u als gemeenteraad uw kaderstellende maar zeker uw controlerende rol kunt uitoefenen.

Ondanks de economische recessie waarin Nederland en ook Neder-Betuwe verkeerd, hebben wij getracht om uitvoering te geven aan de door u gestelde doelen. De gestelde doelstellingen voor 2012 zijn dan ook grotendeels gehaald. De jaarstukken 2012 zijn het eerste document waarin wij verantwoording moeten geven aan de ambities en kaders die vastgelegd zijn in het coalitieprogramma 2010-2014 "Realisme in ambitie".

Wij zijn van mening dat het ons gelukt is met deze jaarstukken de raad, onze burgers, de bedrijven en de instellingen in de gemeente maar ook andere overheden net als vorig jaar goed te informeren. Niet alleen is aandacht besteed aan datgene dat is gerealiseerd, maar ook is aandacht besteed aan datgene dat wij op basis van de begroting voornemens waren te realiseren maar niet in alle gevallen doorgang kon vinden. Voor deze inhoudelijke informatie verwijzen wij u naar het hoofdstuk programmaverantwoording.

Het jaar 2012 stond in het teken van een aantal belangrijke ontwikkelingen voor Neder-Betuwe. Wij zijn voortvarend verder gegaan met uitvoering te geven aan de ambities en kaders die vastgelegd zijn in het coalitieprogramma 2010-2014 "Realisme in ambitie". Wij hebben dan ook in deze jaarstukken onder de programmaverantwoording het volledige coalitieprogramma 2010-2014 "Realisme in ambitie" en het daarop vastgestelde uitvoeringsprogramma opgenomen. Op deze manier heeft u een goed inzicht in de voortgang en realisatie van de door u gestelde doelen.

In 2012 hebben wij de opdracht vanuit het coalitieprogramma om bezuinigingen te realiseren op bedrijfsvoeringlasten ter hand genomen. Het proces van bezuinigingen realiseren door het herijken van formatie, het toepassen van efficiëntiemaatregelen en door het aangaan van samenwerking is een moeilijk proces. De uitvoering van dit proces heeft de nodige zorgvuldigheid gevraagd omdat een groot gedeelte van deze bezuinigingen gerealiseerd moeten worden op het gebied van herijking van formatie en dan hebben wij te maken met het inkomen van mensen die zich met enthousiasme inzetten voor de gemeente Neder-Betuwe. In deze jaarstukken kunnen wij u melden dat wij het overgrote deel van deze gestelde bezuinigingen daadwerkelijk hebben kunnen realiseren.

Verder hebben wij de nodige aandacht gegeven aan onze financiële positie voor nu en op de langere termijn. De resultaten hiervan zijn terug te vinden in jaarlijks oplopende financiële overschotten welke wij u in de begroting 2013 en meerjarenraming 2014-2017 hebben gepresenteerd. Met deze jaarlijkse financiële overschotten hebben wij geanticipeerd op de door het rijk verwachte bezuinigingen en kortingen. Zoals het er nu naar uit ziet werpen deze werkzaamheden hun vruchten af want het overgrote deel van de verwachte rijksbezuinigingen en kortingen kunnen opgevangen worden door deze financiële jaarlijkse overschotten. Dit betekent wel dat onze opgebouwde jaarlijkse financiële overschotten zullen verdampen en dicht bij het nulpunt zullen uitkomen.

In deze jaarstukken zijn onze grondexploitaties geactualiseerd. De financiële effecten van deze actualisaties zijn gelukkig beperkt. Toch kunnen de diverse grondposities die wij bezitten door de economische moeilijke tijden waarin wij nu verkeren zorgen dat onze risico's kunnen toenemen en zelfs kunnen omslaan in verliezen welke wij moeten afdekken. Deze zorgelijke ontwikkelingen geldt ook voor onze deelneming Casterhoven.

Door de economisch krappe tijden en de sombere financiële perspectieven is het sturen op het financieel resultaat steeds belangrijker geworden. Geconcludeerd mag worden dat deze werkwijze vruchten heeft afgeworpen. De jaarstukken 2012 sluiten met een financieel overschot. Dit overschot is ontstaan door een zestal budgetoverschrijdingen en een zevental budgetonderschrijdingen. Voor een verdere verklaring van deze afwijkingen verwijzen wij naar het hoofdstuk resultaatbepaling van deze jaarstukken.

Financieel Resultaat

Bij de tweede bestuursrapportage 2012 is aangegeven dat de jaarstukken over het jaar 2012 naar verwachting zou worden afgesloten met een overschot van € 202.909. Dit betekende dat wij de verwachting hadden dat de jaarstukken 2012 met een voordelig saldo van deze omvang zou worden afgesloten.

In werkelijkheid sluiten wij het boekjaar 2012 uiteindelijk af met een overschot van € 1.003.514.

Het jaar 2012 sluit af met een hoger resultaat dan wij aan u bij de 2^e bestuursrapportage 2012 kenbaar hebben gemaakt.

De grote afwijking van het saldo van de jaarstukken 2012, ten opzichte van het verwachte saldo, bestaat hoofdzakelijk uit incidenteel grote wijzigingen waarvan het ontstaan vaak ligt na 1 september 2012 (peildatum 2^e bestuursrapportage 2012).

Wij stellen u voor om een klein deel van het behaalde resultaat te bestemmen voor nog noodzakelijke uit te voeren werkzaamheden in 2013. Daarna stellen wij u voor om € 108.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve frictiekosten personeel ter dekking van de voor dit doel gemaakt kosten.

Tevens stellen wij u voor om het behaalde voordeel van € 157.000 binnen de budgetten WMO toe te voegen aan de bestemmingsreserve WMO en € 949.514 toe te voegen aan onze algemene reserve. Deze toevoegingen zorgen voor een forse versterking van onze weerstandscapaciteit.

Voor een uiteenzetting van onze financiële positie over het jaar 2012 verwijzen wij u naar het onderdeel financiële positie. De uiteenzetting van het behaalde resultaat over 2012 leest u in het onderdeel resultaatbepaling.

Het voorstel over de bestemming van het positieve resultaat 2012 staat beschreven bij het onderdeel resultaatbestemming.

Het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Neder-Betuwe

De secretaris a.i.,
drs. M.G.J. Nijhuis-Quanjel

De burgemeester,
ir. C.W. Veerhoek

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING JAARSTUKKEN

LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING JAARSTUKKEN

Opbouw en indeling van de jaarstukken

De indeling van de jaarstukken sluit volledig aan op de begroting. Naast een voorwoord van het college, een overzicht van de financiële positie en een uiteenzetting van de resultaatbepaling en resultaatbestemming vindt de verantwoording plaats.

Conform artikel 24 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moeten de jaarstukken bestaan uit twee delen te weten *het jaarverslag en de jaarrekening*.

Het jaarverslag bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

De jaarrekening bestaat uit:

- de programmarekening;
- de balans;
- de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen:

Het jaarverslag.

In de programmaverantwoording is per programma aangegeven in hoeverre het programmabeleid en de voortgang van de door u benoemde speerpunten, op basis van het coalitieprogramma "Realisme in ambitie", gerealiseerd zijn. Tevens wordt aangegeven welke acties, uitgevoerd in 2012, hebben bijgedragen tot de verwezenlijking van de door u beoogde beleidsdoelen.

Bij de programmaverantwoording wordt gebruik gemaakt van drie verschillende afbeeldingen. Per programmaonderdeel van "wat wij willen bereiken" wordt zowel beleidsinhoudelijk als financieel een afbeelding getoond. Elke afbeelding heeft zijn eigen uitleg en interpretatie.

Hieronder volgt nogmaals een toelichting op het gebruik en inhoud van de afbeeldingen.

	Beleidsmatig volgens planning, financieel overeenkomstig begroting.
	Beleidsmatig nog niet geheel op orde, financieel dreigende budgetoverschrijding. ➤ Beleidsmatige toelichting van hetgeen niet geheel op orde is vindt plaats bij het speerpunt zelf.
	Beleidsmatig wordt de planning niet gehaald, financieel is het budget niet toereikend. ➤ Beleidsmatige toelichting van de afwijking vindt plaats bij het speerpunt zelf. ➤ Financiële toelichting van de afwijking vindt plaats per programma bij het onderwerp "Wat mag het kosten"

Bij gebruik van de laatste twee afbeeldingen geven wij een nadere toelichting.

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting/jaarstukken, gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben en/of van belang zijn voor het realiseren van de programma's. Deze informatie komt in de begroting/jaarrekening veelal versnipperd voor en is daardoor minder inzichtelijk voor u. De doelstelling van de paragrafen is dat de gemeenteraad de juiste en integrale informatie krijgt om zijn kaderstellende en controlerende rol ook op de beheersmatige aspecten waar te maken. De kwaliteit daarvan is immers van groot belang voor een continue, effectieve en efficiënte dienstverlening door de gemeente.

Door middel van bestuursrapportages bent u tussentijds tweemaal geïnformeerd over de voortgang en realisatie van de programma's en paragrafen in 2012.

De jaarrekening.

De programmarekening geeft per programma inzicht in de opbouw van het jaarresultaat dat via een "gezuiverd" exploitatieresultaat (resultaat exclusief de toevoegingen/onttrekkingen aan reserves) vóór bestemming leidt tot een jaarresultaat na bestemming.

Andere onderdelen van de jaarrekening zijn de balans met een toelichting op de balansposten en de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen. Het betreft hier de Single Information Single Audit (SISA) en het regionaal samenwerkingsprogramma (RSP).

In het laatste onderdeel treft u de advisering aan over de besluitvorming.

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

FINANCIELE POSITIE, RESULTAATBEPALING EN RESULTAATBESTEMMING

FINANCIËLE POSITIE

Begroting voor wijziging.

De begroting voor wijziging 2012 van de gemeente Neder-Betuwe sloot met een overschot van € 332.382.

Begrotingswijzigingen.

De financiële positie begroting 2012 is tussentijds door zes begrotingswijzigingen aangepast. Twee begrotingswijzigingen vanuit 2011 (vastgesteld na vaststelling begroting 2012 en meerjarenraming 2013-2015) en vier begrotingswijzigingen vanuit 2012.

De grootste aanpassingen waren:

- Nota begraafplaatsenbeleid
- Bestemming resultaat jaarrekening 2011
- De eerste bestuursrapportage 2012
 - ✚ Incidenteel voordelig resultaat op kapitaallasten nieuw/verbouw gemeentehuis (P1)
 - ✚ Incidenteel lagere bijdrage Regionaal archief Rivierenland (P1)
 - ✚ Incidenteel hogere lasten voor Inhuur interim-secretaris/algemeen directeur (P1)
 - ✚ Incidenteel voordelig resultaat door verkoop grond Veerstoep te Ochten (P3)
 - ✚ Incidenteel nadeel door aanpassingen budget Wet Werk en Bijstand (WWB) (P7)
 - ✚ Beschikbaar stellen incidenteel budget voor vervolg aanpak illegale permanente bewoning recreatieparken (P8)
 - ✚ Structureel lagere lasten door verlaging stelpost loonstijging (P1)
 - ✚ Structureel lagere lasten door vrijval stelpost prijsstijging (P1)
 - ✚ Structureel lagere lasten voor onkruidbestrijding (P3)
 - ✚ Structureel hogere lasten voor leerlingenvervoer (P5)
 - ✚ Structureel hogere lasten door aanpassingen budget WMO (P7)
 - ✚ Structureel hogere opbrengst onroerende zaakbelasting (AD)
 - ✚ Structureel hogere bijstelling algemene uitkering uit het gemeentefonds (AD)
- De tweede bestuursrapportages 2012
 - ✚ Incidenteel lagere lasten wijkmanagement (P1)
 - ✚ Incidenteel nadeel voor juridische ondersteuning (P1)
 - ✚ Incidenteel hogere lasten voor verlenging Inhuur interim-secretaris/algemeen directeur (P1)
 - ✚ Structureel hogere lasten voor informatie beveiliging (P1)
 - ✚ Incidenteel hogere ontvangen bijdrage van de regionale brandweer voor uitgevoerde diensten (P2)
 - ✚ Incidenteel hogere lasten voor het opsporen en ruimen van explosieven (P2)
 - ✚ Incidenteel aanbestedingsvoordeel onderhoud wegen (P3)
 - ✚ Incidenteel lagere lasten leerlingenvervoer (P5)
 - ✚ Incidentele lagere te ontvangen subsidie brede scholen 2009 (P5)
 - ✚ Incidenteel hogere bijdrage inrichting bibliotheken (P6)
 - ✚ Structureel hogere lasten voor handhaving kinderopvang (P7)
 - ✚ Structureel hogere lasten voor combinatiefunctie (P7)
 - ✚ Structureel hogere lasten door aanpassingen budget WMO (P7)
 - ✚ Incidenteel hogere lasten door bijstelling budgetten BUIG (P7)
 - ✚ Incidentele hogere bijdrage aan Presikhaaf (P7)
 - ✚ Structureel hogere doeluitkering voor Centrum voor Jeugd en Gezin (P7)
 - ✚ Incidenteel lagere leges bestemmingsplannen door derden (P8)
 - ✚ Incidenteel hogere lasten door afboeken boekwaarden Greenport (P8)
 - ✚ Structureel hogere bijstelling algemene uitkering uit het gemeentefonds (AD)

Begroting na wijziging.

De begroting na wijziging sloot met een overschot van € 202.909. Dit is conform de tweede bestuursrapportage 2012.

Overzicht verloop financiële positie over het jaar 2012			x € 1000
Begrotingspositie begroting 2012 voor wijziging			overschot -332
Begrotingswijziging	3	15-12-2011 De tweede bestuursrapportages 2011	42
Begrotingswijziging	4	15-12-2011 Winkelconcentratie Kesteren en Agro business Centre Opheusden	14
Begrotingswijziging	1	26-01-2012 Nota begraafplaatsenbeleid	54
Begrotingswijziging	2	28-06-2012 Bestemming resultaat jaarrekening 2011	0
Begrotingswijziging	3	28-06-2012 De eerste bestuursrapportage 2012	-440
Begrotingswijziging	4	08-11-2012 De tweede bestuursrapportages 2012	459
Totaal van de begrotingswijzigingen			overschot 129
Begrotingspositie begroting 2012 na wijziging			overschot -203
Werkelijk resultaat 2012			overschot -1.004
Verschil begroting na wijziging en werkelijk resultaat			overschot -801

RESULTAATBEPALING

Het resultaat over het jaar 2012.

Het werkelijk resultaat over 2012 komt uit op een overschot van € 1.003.514.

De begroting na wijziging sloot met een overschot van € 202.909. Dit is conform de tweede bestuursrapportage 2012.

Dit betekende dat wij op basis van de uitputting van de budgetten per 1 september 2012 een voordelig jaarrekeningsaldo van € 202.909 verwachtten.

Hieronder volgt een overzicht van gerealiseerd resultaat per programma voor en na bestemming.

OVERZICHT VAN GEREALISEERD RESULTAAT VOOR EN NA BESTEMMING.									
Nr: Programma's	Begroting 2012 na wijziging			Rekening 2012			Vershil	Vershil	Vershil
	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €
P1 Bestuur en Burger	4.152	-1.297	2.855	4.414	-1.550	2.864	262	-253	9
P2 Openbare Orde en Veiligheid	1.851	-136	1.716	1.917	-227	1.691	66	-95	-29
P3 Openbare Ruimte	4.322	-570	3.752	4.419	-743	3.676	97	-173	-76
P4 Economie	193	-59	134	202	-64	138	8	-5	3
P5 Scholing en Vorming	4.379	-539	3.841	3.981	-531	3.450	-398	4	-399
P6 Welzijn en Cultuur	3.451	-562	2.889	3.486	-627	2.859	36	-65	-29
P7 Zorg, Werk en Inkomen	11.245	-5.350	5.895	11.446	-5.769	5.678	202	-419	-217
P8 Bouwen en Milieu en ruimtelijke plannen (RO)	17.073	-12.343	4.730	15.867	-11.171	4.696	-1.207	1.172	-35
AD Algemene dekkingsmiddelen	48	-24.675	-24.627	48	-24.710	-24.665	-3	-35	-38
Werkelijk resultaat voor bestemming	46.714	-45.526	1.188	45.778	-45.391	387	-936	135	-802
MR Mutaties in reserves	12.306	-13.697	-1.391	12.282	-13.672	-1.390	-24	25	1
S Werkelijk resultaat na bestemming + = tekort - = overschot	59.020	-59.223	-203	58.060	-59.063	-1.004	-960	160	-800

Overzicht van de grootste afwijkingen tussen begroting na wijziging en jaarrekening.

Hieronder volgt een overzicht van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening 2012. Het betreft hier afwijkingen groter dan € 25.000. Tevens is er een splitsing gemaakt tussen voordelen en nadelen en een splitsing tussen incidenteel en structureel.

Overzicht van de grootste afwijkingen tussen begroting na wijziging en jaarrekening zijn:				
		Bedrag: x € 1.000	Voordeel Nadeel	Incidenteel Structureel
1	Renteresultaat	P1	-236	Voordeel Structureel
2	Personeelslasten	P1	156	Nadeel Incidenteel
3	Voorziening dubieuze debiteuren	P1	85	Nadeel Incidenteel
4	Vergoeding aan de vrijwillige brandweer	P2	77	Nadeel Incidenteel
5	Bijdrage Regionale brandweer voor uitgevoerde diensten	P2	-94	Voordeel Incidenteel
6	Regeling Brede scholen	P5	-391	Voordeel Incidenteel
7	WMO	P7	-157	Voordeel Incidenteel
8	Ontvangen dwangsommen	P8	-35	Voordeel Incidenteel
9	Rentevoordeel Project Boveneindsestraat Kesteren	P8	-60	Voordeel Incidenteel
10	Grondexploitatie Walenhoekseweg te Ochten	P8	98	Nadeel Incidenteel
11	Leges bouwvergunningen/welstand	P8	56	Nadeel Incidenteel
12	Algemene uitkering uit het gemeentefonds	AD	-109	Voordeel Incidenteel
13	Toeristenbelasting	AD	49	Nadeel Incidenteel
	Overige kleine verschillen		-240	Voordeel Incidenteel
	+ = tekort - = overschot		-801	

Verklaring van de grootste afwijkingen tussen begroting na wijziging en jaarrekening zijn:

1. Renteresultaat

In de begroting 2012 na wijziging was uitgegaan van een positief renteresultaat van afgerond € 295.000. Het werkelijk renteresultaat 2012 betreft afgerond € 531.000. Per saldo is hier een voordeel op behaald van afgerond € 236.000. Het structurele effect zal worden meegenomen in de 1e bestuursrapportage van 2013. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf financiering, onderdeel "verloop financiering over het verslagjaar".

2. Personeelslasten

Op de personeelsstaat voor 2012 is een incidenteel nadeel behaald van € 156.000, dit vanwege het ingezette cultuurveranderingstraject medio 2012. Enerzijds zijn de directe personeelslasten overschreden met een bedrag van € 108.000 en anderzijds zijn de overige personeelslasten overschreden met een bedrag van € 48.000. Een uitgebreide toelichting vindt u terug in de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel "personeel". Middels bestemming van het saldo van deze jaarrekening wordt u verzocht om de overschrijding van € 108.000 op te vangen middels een onttrekking van € 108.000 aan de reserve frictiekosten personeel die u hiervoor medio 2012 heeft ingesteld.

3. Voorziening dubieuze debiteuren

Conform de vastgestelde kaders voor het beheren van het debiteurenrisico heeft er in 2012 een ophoging van de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden met een bedrag van € 85.220 tot een bedrag van € 285.836. Voor een uitgebreide toelichting verwijs ik u naar de paragraaf financiering, onderdeel "debiteurenrisico".

4. Vergoeding aan de vrijwillige brandweer

In verband met het overgaan van de brandweer Neder-Betuwe naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft er een financiële afrekening plaatsgevonden. De vergoedingen aan de vrijwillige brandweer zijn gebaseerd op de uitgevoerde werkzaamheden van twee maanden eerder. Omdat de betaling van de vergoedingen 1 januari 2013 plaats vindt door de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid zijn er in 2012 twee maanden extra aan brandweervergoedingen voldaan hetgeen resulteert in een incidenteel nadeel van € 77.000.

5. Bijdrage Regionale brandweer voor uitgevoerde diensten

In verband met het overgaan van de brandweer Neder-Betuwe naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft er een financiële afrekening plaatsgevonden. Over het jaar 2011 en 2012 heeft de gemeente Neder-Betuwe in 2012 een totaal bedrag ontvangen van afgerond € 188.000. De te ontvangen bijdrage voor het jaar 2011 van € 94.000 was geraamd. Hetgeen inhoudt dat er een incidenteel voordeel is ontstaan van € 94.000. Het betreft hier uitvoering geven aan de 25 kv testerstaak hetgeen inhoudt dat wanneer er calamiteiten op de Betuweroute voordoen onze brandweer de taak heeft om te zorgen dat hulpverleners veilig het spoor kunnen benaderen. Een groot deel van deze taak kan uitgevoerd worden binnen bestaande budgetten.

6. Regeling Brede scholen

In de tweede bestuursrapportage van 2012 is rekening gehouden met een terugbetalingsverplichting van € 390.867 van de reeds bestede specifieke uitkering brede scholen Seba/Detmar/Rehobothschool. Dit in verband met het bericht van DUO tot terugvordering van dit bedrag wegens het gegeven dat het project niet tijdig voor 31 december 2011 was afgerond, zoals ook opgenomen in de SISA verantwoording 2011. Op 12 februari 2013 is gelukkig uitstel verleend door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van de realisatie datum 31 december 2011. Dit betekent concreet dat de verantwoording van de restantuitgaven voor de brede school mogen worden verantwoord in deze jaarrekening 2012. Inmiddels zijn deze restantuitgaven door de accountant beoordeeld als rechtmatig. Per saldo houdt dit in dat het bedrag van € 390.867 niet hoeft te worden terugbetaald, wat een voordeel betekent in deze jaarrekening.

7. WMO

Op de diverse WMO budgetten is in totaliteit een incidenteel voordeel behaald van € 157.000 voor het jaar 2012. De werkelijke uitgaven die achter zijn gebleven ten opzichte van de ramingen betreffen hoofdzakelijk de individuele vervoersvoorzieningen (€ 73.000), vergoedingen voor de woningaanpassingen (€ 45.000) en rolstoelvoorzieningen (€ 16.000). Het overige voordeel dat binnen het budget WMO is behaald (€ 23.000) heeft betrekking op de hulp bij huishouding, PGB's en inning van de eigen bijdrage. Gezien de onzekere tijden die op ons afkomen met betrekking tot de decentralisatie van de AWBZ, wordt u bij de bestemming van het saldo van de jaarrekening 2012 voorgesteld om het voordeel van de WMO te storten in de reserve WMO.

8. Ontvangen Dwangsommen

In november 2012 zijn twee opgelegde dwangsommen (€ 35.000) daadwerkelijk ontvangen.

9. Rentevoordeel Project Boveneindsestraat Kesteren

Binnen het project Boveneindsestraat Kesteren is enige vertraging ontstaan. Door deze vertraging is de huidige boekwaarde voor dit project fors lager (ongeveer € 1,2 miljoen) dan in de begroting 2012 was geraamd. Dit resulteert in een incidenteel rentevoordeel van € 60.000.

10. Grondexploitatie Walenhoekseweg te Ochten

Voor deze locatieontwikkeling is per 1-1-2012 een nieuwe grondexploitatie opgesteld. In deze grondexploitatie is voorzichtig rekening gehouden met de mogelijkheid van een ontwikkeling in de oksel van de A15 bij Ochten. Tevens zijn in de exploitatie de hogere kosten van de aanleg van de nutsvoorzieningen verwerkt als ook de extra kosten voor archeologie. De nog uit te geven kavel is in de markt gezet als hotellocatie.

Door verslechterde economische omstandigheden is het gebleken dat op dit moment er geen animo is voor de ontwikkeling van een hotel. Om deze reden wordt de huidig nog te verkopen grond ondergebracht onder strategische gronden. De boekwaarde van dit project bedraagt nadelig € 98.000 en worden in deze jaarstukken via het rekeningresultaat afgeboekt.

11. Leges bouwvergunningen / welstand

Met de uitvoering van de plannen Triangel en Oranjestraat Ochten, Casterhoven en Veilingterrein Kesteren is vertraging opgelopen zodat minder leges bouwvergunningen zijn ontvangen (€ 39.000). Deze vertragingen hebben uiteraard ook gevolgen voor de opbrengst leges welstandstoezicht (€ 17.000). Per saldo € 56.000 minder leges bouwvergunningen/welstand. Hier tegenover staan echter ook lagere kosten met betrekking tot de ingewonnen adviezen van het Gelders Genootschap.

12. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De ontwikkelingen van de decembercirculaire 2012 vielen enigszins positief uit. Voor het grootste deel is de positieve uitwerking het gevolg van ontwikkelingen in de uitkeringsbasis, ontwikkelingen in de hoeveelheden, een eenmalige bijdrage voor de transitiekosten regionale uitvoeringsdiensten en aanpassingen van de doeluitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

13. Toeristenbelasting

Voor het jaar 2012 zijn wij voor de opbrengst toeristenbelasting uitgegaan van een geraamde opbrengst van € 90.309. In werkelijkheid is er € 40.864 aan opbrengst ontvangen. Deze tegenvaller van € 49.445 is te verklaren door de nog steeds lage bezettingsgraad van camping Betuwe. Deze camping is nog steeds bezig haar plaatsen aan het opschonen. In de komende jaren zullen de opgevalen plaatsen weer worden opgevuld. Daarnaast missen wij de toeristenbelasting van de chalets, die in particulier eigendom zijn. Omdat deze chalets particulier eigendom zijn hebben wij geen wettelijke gronden om volgens de huidige geldende verordening toeristenbelasting voor deze objecten toeristenbelasting te heffen. Deze particuliere chalets zullen wel met terugwerkende kracht worden aangeslagen voor onroerende zaak belasting (OZB) en voor de rioolheffing maar niet voor de toeristenbelasting. Wij zullen u binnenkort een wijziging op onze verordening toeristenbelasting doen toekomen zodat er in de toekomst wel toeristenbelasting geheven kan worden op deze chalets.

RESULTAATBESTEMMING

Aan u wordt een voorstel gedaan om het saldo van deze jaarstukken als volgt te bestemmen:

1. Wijkmanagement (€ 5.000)

Een onderdeel van het overschot in deze jaarstukken is het niet bestede budget wijkmanagement van € 5.000. In de lijn van voorgaande jaren verzoeken wij u om dit budget beschikbaar te houden voor wijkmanagement en te bestemmen voor 2013. In dit geval betreft het de benodigde middelen voor de skateramp, voortkomend uit de kindergemeenteraad. De kindergemeenteraad heeft gekozen voor een skateramp. Deze besteding is nog niet gedaan en zal in 2013 plaatsvinden. Derhalve stellen wij u voor € 5.000 te bestemmen bij de jaarrekening 2012 voor het jaar 2013.

2. Onttrekking uit de reserve frictiekosten personeel (€ 108.000)

Als gevolg van het in medio 2012 ingezette cultuurveranderingstraject, waarvoor u een reserve frictiekosten personeel ter hoogte van € 500.000 ter beschikking heeft gesteld, heeft een overschrijding op onze personeelslasten plaatsgevonden. De overschrijding die een direct verband heeft met het ingezette cultuurveranderingstraject bedraagt € 108.000. Wij verzoeken u dan ook om deze middelen uit de reserve frictiekosten personeel te onttrekken. Het restant van deze reserve frictiekosten is meegenomen in het reorganisatiebudget zoals u onlangs heeft besloten.

3. Storting reserve WMO (€ 157.000)

Op de WMO budgetten is voor het jaar 2012 een voordeel behaald van € 157.000. Gezien de onzekere tijden op het gebied van de WMO die op ons afkomen (decentralisatie AWBZ enerzijds en kortingen op bestaande budgetten WMO anderzijds) wordt u voorgesteld het incidentele voordeel van € 157.000 te storten in de reserve WMO.

4. Storting overschot jaarstukken 2012 in algemene reserve (€ 949.514).

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

HET JAARVERSLAG

INHOUD VAN HET JAARVERSLAG

De jaarstukken van een gemeente moeten volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (artikel 24 BBV) bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening.

De jaarstukken, waarvan het jaarverslag deel uit maakt, dienen een document te zijn waarmee de gemeenteraad kan sturen. De gemeenteraad heeft in het duale stelsel de kaderstellende budgetbepalende en controlerende taken. Het jaarverslag ondersteunt de gemeenteraad bij deze taken.

Volgens de BBV moet een jaarverslag tenminste bestaan uit een programmaverantwoording en de paragrafen.

Daartoe dient de programmaverantwoording te zijn ingedeeld in overeenstemming met de programma's zoals deze bij de begroting zijn opgenomen. Per programma dienen de gerealiseerde maatschappelijke effecten te worden beschreven evenals de wijze waarop de maatschappelijke effecten zijn nagestreefd en met welke gerealiseerde baten en lasten. Veel programma's kennen een meerjarig karakter. Dit betekent dat een programmaverantwoording ook kan aangeven welke doelstellingen voor een of meerdere begrotingsjaren geleden zijn gesteld. Vervolgens wordt de stand van zaken weergegeven. Op deze manier vervult de programmaverantwoording een rol bij de planning en control. Sommige programma's kunnen in de planningsfase zitten, andere in de control- of beheersfase.

In de praktijk wordt het wel als problematisch ervaren dat zowel in het jaarverslag als in de jaarrekening volgens de wettelijke voorschriften ingegaan dient te worden op de verschillen tussen begrote en gerealiseerde bedragen. Ter vermijding van doublures wordt daarom soms gebruik gemaakt van verwijzing naar andere onderdelen van de jaarstukken.

Een ander onderdeel van het jaarverslag zijn de paragrafen. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (artikelen 9 en 26 BBV) zijn er zeven paragrafen verplicht voorgeschreven. De paragrafen bevatten de verantwoording van wat in de overeenkomstige paragrafen bij de begroting zijn opgenomen.

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

PROGRAMMAVERANTWOORDING

PROGRAMMA 1: BESTUUR EN BURGER

Portefeuillehouders: burgemeester ir. C.W. Veerhoek en wethouder V.M. van Neerbos

Algemeen:

Programma-inhoud

Het programma omvat burgerparticipatie en externe dienstverlening. Daarnaast omvat dit programma de bestuurlijke organen (raad, commissie, college van burgemeester en wethouders), organisatie en bedrijfsvoering, intergemeentelijke samenwerking, voorlichting (inclusief website) en verkiezingen.

Relevante beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 'Realisme in Ambitie' en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Visie Lokaal Sociaal Beleid 2012-2020 (raadsbesluit 12 april 2012)
- Beleidsnotitie wijkmanagement "Samenwerken voor het resultaat" (Raadsbesluit 30 januari 2008) en Evaluatienotitie (raadsbesluit 26 mei 2011).

Ontwikkelingen

Dienstverlening

De kwaliteit van dienstverlening staat hoog op de (landelijke) bestuurlijke agenda van de rijksoverheid en de gemeente. De rijksoverheid besteedt er in haar beleidsprogramma expliciet aandacht aan. In onze gemeente heeft dienstverlening ook prioriteit. Deze ambitie moet leiden tot betere publieke dienstverlening en vermindering van administratieve lasten.

Wijkmanagement

Wijkmanagement heeft in samenwerking met afdeling Grondgebied in 2012 een zestal wijkschouwen georganiseerd. Bij de wijkschouwen worden in ieder geval betrokken: de voor de leefomgeving relevante gemeentelijke functies, de dorpsstafel, de wijkopbouwwerker, de woningbouwvereniging en de politie. Andere partijen zoals jeugdwerk en jongerenwerk kunnen facultatief worden toegevoegd. In alle dorpen worden volgens een opgesteld rooster wijkschouwen gehouden. Het resultaat van een wijkschouw zal worden vertaald in een uitvoeringsplan. Een en ander binnen bestaande budgetten. Daarnaast levert wijkmanagement een bijdrage aan de verdere uitrol van het speelruimtebeleid.

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Beleidsplan communicatie					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	<p>Verbeteren van gemeentelijke communicatie, intern en extern. Tijdig, afgewogen, helder en (pro)actief om betrokkenheid te vergroten. De communicatie van de gemeente intern en met inwoners (verder) te professionaliseren. Eerst communiceren met de direct betrokken mensen: intern vóór extern, betrokken inwoners vóór pers. Gemeente denkt oplossingsgericht mee met vraagsteller. Goedwerkend klantvolgsysteem en raadsinformatiesysteem. Reactie naar burgers op raadssprekuren binnen 3 weken.</p>	A1.	De opzet van de website vernieuwen waardoor zaken volgens VNG model geordend zijn. Inmiddels heeft de VNG de nieuwe webrichtlijnen uitgevaardigd die per 12 januari 2015 moeten zijn gerealiseerd.		
		A2.	Het oprichten van een klantenpanel, bestaande uit inwoners, om de kwaliteit en de gebruiksvriendelijkheid van onze website te toetsen. De mogelijke verbetervoorstellen uitvoeren.		
		Toelichting: Pogingen om te komen tot een burgerpanel zijn tot nu toe mislukt. Oproepen in de RBC, het Neder-Betuwe Magazine en op de website hebben geen enkele reactie opgeleverd.			
		A3.	De kwaliteitseisen en helderheid van alle correspondentie krijgen vorm door opleidingen en standaardisatie volgens de VNG.		
		A4.	Het klantvolgsysteem krijgt vorm in het I-Beleidsplan.		

Inwonersparticipatie / interactieve beleidsvorming					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	<p>Betrekken van burgers, bedrijven, instellingen en andere maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding (en uitvoering) van gemeentelijk beleid. Gemeentelijk beleid wordt begrepen en gedragen. Raad en college bezoeken wijken, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Direct betrokkenen/belanghebbenden krijgen aan het begin van de beleidsvorming een belangrijke stem. De raad beslist. Snelle afhandeling van inspraak. Het weglaten van onnodige regels en controleprocedures beperkt de ambtelijke inzet en vergroot de waardering van de klant. De waardering in de Staat van de Gemeente is minimaal 7.</p>	A1.	De verschillende rollen in het besluitvormingsproces worden duidelijk gemarkeerd en zorgen er voor dat frustraties bij deelnemende bewoners worden voorkomen door vooraf duidelijke kaders voor hun participatie aan te geven		
		A2.	In startnotities/beleidsnotities zal standaard een paragraaf over de wijze waarop inwoners of organisaties worden betrokken bij de vormgeving van het beleid worden opgenomen.		
		A3.	Het college bezoekt periodiek een bedrijf of maatschappelijke instelling.		
		A4.	Wijkmanagement wordt ingezet om de participatie van bewoners bij de uitvoering van het speelbeleid te bevorderen. Het gaat daarbij vooral om de speelvoorzieningen voor de leeftijdsgroep tot 12 jaar.		
		A5.	Vanuit wijkmanagement worden dorpschouwen georganiseerd met als doel de verantwoordelijkheid voor en de betrokkenheid onder bewoners bij de eigen woon- en leefomgeving te bevorderen.		

Vermindering van gemeentelijke regelgeving					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A	<p>Het verminderen en vereenvoudigen van de gemeentelijke regelgeving en meer ruimte geven voor eigen initiatief, waardoor de waardering van de burgers, bedrijven, instellingen en andere maatschappelijke organisaties voor de gemeente stijgt en minimaal een 7,5 bedraagt.</p> <p>Deze norm dient in 2013 of eerder behaald te worden. Verhoging van efficiëntie en beperking van ambtelijke inzet t.b.v. kostenreductie.</p> <p>Daarna zo nodig een nieuwe taakstelling.</p>	A1.	Alle nieuwe beleidsadviezen en verordeningen toetsen op nut en noodzaak.		n.v.t.
		A2.	Zoveel als mogelijk de gedereguleerde modelverordeningen van de VNG gebruiken.		n.v.t.

Arbeidshandicap					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	<p>In dienst nemen van mensen met arbeidshandicap bij gemeente. Inspanning minimaal 5% werk bieden aan mensen met arbeidshandicap.</p>	A1.	Alert inspelen op mogelijkheden om mensen met een arbeidshandicap aan te stellen en als de mogelijkheid (bij kandidaten met een gelijke geschiktheid tijdens een sollicitatieproces) zich voordoen, dan kiezen voor de kandidaat met een arbeidshandicap. Via detachering kunnen wij aan deze doelstelling voldaan.		n.v.t.
		A2.	Ons aanbestedingsbeleid gaan wij aanpassen om deze doelstelling te bereiken.		n.v.t.

Wat heeft het gekost?

P1 Programma: Bestuur en Burger			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	3.452	4.152	4.414
Baten	-1.971	-1.297	-1.550
Exploitatieresultaat	1.482	2.855	2.864

Analyse van het verschil per programma				
Nr. P1	Programma Bestuur en Burger	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Vershil
	Lasten	4.152	4.414	262
	Baten	-1.297	-1.550	-253
	+ = nadeel - = voordeel	2.855	2.864	9

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)			Programma	1
Omschrijving	x € 1.000	V/N		
Renteresultaat In de begroting 2012 na wijziging was uitgegaan van een positief renteresultaat van afgerond € 295.000. Het werkelijk renteresultaat 2012 betreft afgerond € 531.000. Per saldo is hier een voordeel op behaald van afgerond € 236.000. Het structurele effect zal worden meegenomen in de 1e bestuursrapportage van 2013. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf financiering, onderdeel "verloop	€ -236	V		
Personeelslasten Op de personeelsstaat voor 2012 is een incidenteel nadeel behaald van € 156.000, dit vanwege het ingezette cultuurveranderingstraject medio 2012. Enerzijds zijn de directe personeelslasten overschreden met een bedrag van € 108.000 en anderzijds zijn de overige personeelslasten overschreden met een bedrag van € 48.000. Een uitgebreide toelichting vindt u terug in de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel "personeel". Middels bestemming van het saldo van deze jaarrekening wordt u verzocht om de overschrijding van € 108.000 op te vangen middels een onttrekking van € 108.000 aan de reserve frictiekosten personeel die u hiervoor medio 2012 heeft ingesteld.	€ 156	N		
Voorziening dubieuze debiteuren Conform de vastgestelde kaders voor het beheren van het debiteurenrisico heeft er in 2012 een ophoging van de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden met een bedrag van € 85.220 tot een bedrag van € 285.836. Voor een uitgebreide toelichting verwijs ik u naar de paragraaf financiering, onderdeel "debiteurenrisico".	€ 85	N		
Overige kleine verschillen.	€ 4	N		
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€ 9	N		

P1 Programma: Bestuur en Burger						Voortgang	
Be schikbaar ge stelde investering (lopend/bestaand)	Startjaar	Investerings- Bedragen x € 1000	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Beleidsmatig	Financieel	
Lopend	Vernieuwbouw gemeentehuis	2009	7.645	5.268	2.377		
Wordt afgesloten	Informatieplan 2012-2014 jaarschijf 2012	2012	395	404	-10		
Bestaand	Informatieplan 2012-2014 jaarschijf 2013	2013	335	335	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	Informatieplan 2012-2014 jaarschijf 2014	2014	175	175	N.v.t.	N.v.t.	
	Totaal investeringsbedragen		8.549	5.673	2.877		

PROGRAMMA 2: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Portefeuillehouder: Burgemeester ir. C.W. Veerhoek

Algemeen:

Programma-inhoud

Ontwikkeling Veiligheidsbeleid en beleidsadvisering.

In het programma openbare orde en integrale veiligheid staan de twee volgende doelstellingen:

- Het verbeteren van de objectieve veiligheid.
- Het verbeteren van het veiligheidsgevoel (subjectieve veiligheid) van de inwoners van de gemeente

Relevante beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 'Realisme in Ambitie' en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Visie Lokaal Sociaal Beleid 2012-2020 (raadsbesluit 12 april 2012)
- Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2010-2014 (Raadsbesluit 9 december 2011)
- Jaarplan Veiligheid 2012
- Plan van aanpak/draaiboek Oud en Nieuw
- Samenwerking Brandweer Neder-Betuwe en Tiel
- Rampenplan en Rampenbestrijdingsplannen

Ontwikkelingen

Veiligheidshuis

In het Veiligheidshuis werken instanties op één locatie samen aan opsporing, vervolging, (voorbereiding van) berechting en hulpverlening. Het doel van de samenwerking is het terugdringen van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit. De ketenpartners signaleren problemen, bedenken oplossingen en voeren die samen uit. Werkprocessen worden op elkaar afgestemd, zodat strafrecht en zorg elkaar aanvullen. Ingezet wordt op gedragsverandering, recidivevermindering en verbetering van de kwaliteit van leven van de delinquent. De gemeente neemt deel aan het veiligheidshuis en betaalt vanaf 2012 € 0,25 per inwoner.

Regionalisering brandweer

Per 1 januari 2013 is de regionalisering van de brandweer een feit. Het genomen raadsbesluit van 20 december 2012 met daaraan gekoppeld een brief met opmerkingen is naar de veiligheidsregio gestuurd.

Regionale informatie- en expertisecentra (RIEC)

Het college heeft op 3 april 2012 besloten om de pilot structureel voort te zetten.

De middelen (€3.400) die hiermee gemoeid zijn hebben wij meerjarig opgenomen (1^e bestuursrapportage 2012).

Jeugd Preventie Netwerk (onderdeel van het Centrum voor Jeugd en Gezin)

Het Jeugd Preventie Netwerk (JPN) richt zich op preventie en de aanpak van psychosociale- en gedragsproblematiek bij jeugdigen in de leeftijd van 0-23 jaar, door het bieden van een goede zorgstructuur. Door de oprichting van het JPN worden efficiency en effectiviteit van de hulp aan jeugdigen en hun ouders bevorderd. Het JPN werkt samen met het Jeugdoverleg Handhaving. Vanuit Integrale Veiligheid, politie, interventie- en jongerenwerk en IrisZorg (verslavingszorg) worden problemen van jeugdigen zo vroeg mogelijk gesignaleerd en worden deze personen aangemeld bij het JPN.

Implementatie Drank- en Horecawet

Met het oog op de terugdringing van het alcoholgebruik onder vooral jongeren, de voorkoming van alcohol gerelateerde verstoring van de openbare orde, evenals ter reductie van de administratieve lasten, is op 24 mei 2012 de Drank- en Horecawet gewijzigd. Deze wet treedt op 1 januari 2013 in werking. Het toezicht op de Drank- en Horecawet komt vanaf die datum te liggen bij de gemeente. In het kader van de nieuwe wetgeving en de gewijzigde taken en rollen moeten nieuwe beleidskaders en verordeningen worden opgesteld. Eveneens moeten voorstellen ontwikkeld worden hoe het toezicht uitgevoerd kan worden. Besloten is de voorbereidende aspecten in regionaal verband op te pakken. Eind 2012 is hier een start mee gemaakt. Medio 2013 kunnen de colleges vervolgens besluiten over de uitvoering en de (financiële) effecten daarvan gaan nemen.

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Veilige gemeente, integrale aanpak					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	<p>In zijn algemeenheid is Neder-Betuwe een gemeente waar je je veilig voelt met een lokale overheid die zich daarvoor aantoonbaar inzet.</p> <p>In het bijzonder gaat het daarbij om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regels en wetten gelden voor iedereen. De politie treedt daadkrachtig op vooral tegen drugshandel. • De gemeente werkt aan preventie en opvoedingsondersteuning, waar ouders tekortschieten. • De gemeente signaleert probleemgedrag waaronder wangedrag, verslaving en vandalisme en criminaliteit van jongeren zo vroeg mogelijk en biedt individueel kansen om via school of werk terug te keren op het rechte pad. Geweld en intimidatie mogen nooit worden beloond. • Terugdringen van inbraak. • Ouders verantwoordelijk stellen, ook financieel, voor schade die hun minderjarige kinderen hebben veroorzaakt. • Voor coffeeshops, bordelen en sekswinkels geldt een nuloptie. • Een kleine groep buurtbewoners veroorzaakt zoveel overlast dat andere buurtbewoners zich onveilig voelen. Deze overlast een halt toeroepen met een gezamenlijk optreden van verhuurders, politie, welzijnsinstellingen en de gemeente. Probleemgezinnen in kaart brengen voor een op hen gerichte aanpak. 	A1.	De politie heeft opgetreden tegen de overlast van drugshandel. Door de politie is gericht onderzoek verricht op locaties waarover regelmatig signalen binnenkomen dat er wordt gedeald. Zowel tegen soft- en harddrugs is opgetreden. Naar aanleiding van o.a. anonieme meldingen is een aantal hennepkwekerijen opgerold.		n.v.t.
		A2.	Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) richt zich op preventie en opvoedingsondersteuning waar ouders tekortschieten (zie programma 7)		n.v.t.
		A3	Het Jeugd Preventie Netwerk (JPN) (valt onder CJG) werkt in nauwe samenwerking met het Jeugdoverleg Handhaving. Vanuit Integrale Veiligheid, politie, interventie- en jongerenwerk en IrisZorg (verslavingszorg) zijn problemen van jeugdigen zo vroeg mogelijk gesignaleerd en zijn deze personen aangemeld bij het JPN. De jongeren die zich bezighouden met criminele activiteiten zijn via het Veiligheidshuis behandeld.		n.v.t.
		A4.	Een regionale projectgroep inbraakpreventie heeft zich bezig gehouden met de uitvoering van het plan van aanpak woninginbraken. De hoofddoelstelling van het plan van aanpak is het creëren van bewustwording bij bewoners over de risico's op woninginbraken en het stimuleren van bewoners maatregelen te treffen tegen woninginbraak. Vanaf 2013 zal uitvoer gegeven worden aan het project Inbraakpreventie. Projectontwikkelaars hebben bij alle nieuwbouwprojecten van de gemeente het verzoek meegekregen om volgens het Keurmerk Veilig Wonen (KVV) te bouwen. Corporaties zijn gestimuleerd om hun woningvoorraad op het Keurmerk Veilig Wonen te brengen. Particuliere eigenaren van bestaande- en nieuwbouw zijn middels artikelen in het Neder-Betuwe Magazine, de veiligheidskrant en onze gemeentelijke website gestimuleerd tot beveiliging van de woning met het KVV.		
		A5.	Na aanhouding door de politie worden jongeren rechtstreeks aangemeld bij het Openbaar Ministerie. Eventuele schade die is veroorzaakt wordt meegenomen in het strafproces. Jongeren die bij Halt in behandeling zijn genomen betalen de veroorzaakte schade via bemiddeling van Halt aan de gemeente of aan derden terug.		
		A6.	Het uitgangspunt m.b.t. vergunningaanvragen voor coffeeshops en sekswinkels is dat deze worden geweigerd. (Er zijn geen aanvragen geweest)		n.v.t.
		A7.	Bij het Meldpunt Bijzonder Zorg (MBZ) zijn personen aangemeld die overlast veroorzaken en een gevaar voor zichzelf en voor hun omgeving vormen en/of een bedreiging zijn voor de openbare orde. Daarnaast zijn slachtoffers en daders van huiselijk geweld bij het MBZ behandeld.		n.v.t.
		A8.	Buurtinitiatieven om de veiligheid op straat te vergroten zullen door de gemeente worden gestimuleerd en ondersteund.		

Hulpdiensten																														
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang																										
				Beleidsmatig	Financieel																									
A.	De gemeente blijft er op hameren, dat de aanrijdtijden van de hulpdiensten moeten blijven voldoen aan de landelijke normen. Regionalisering moet leiden tot een doelmatige en doeltreffend kwaliteitslag binnen de bestaande budgetten.	A1.	Met betrekking tot het ambulancevervoer bij de Regionale Ambulancevoorziening er op aandringen dat ook in elke kern van de gemeente Neder-Betuwe het overschrijdingspercentage van de 15 minuten norm gelijk is aan het gemiddelde in de regio Gelderland Zuid en maximaal 5% bedraagt.																											
		<u>Toelichting:</u> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kern</th> <th>Gemiddelde aanrijtijd in minuten</th> <th>% binnen norm van 15 minuten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dodewaard</td> <td>11</td> <td>79</td> </tr> <tr> <td>Echteld</td> <td>7</td> <td>94</td> </tr> <tr> <td>Kesteren</td> <td>7</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td>Opheusden</td> <td>9</td> <td>83</td> </tr> <tr> <td>IJzendoorn</td> <td>8</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Ochten</td> <td>8</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Kern	Gemiddelde aanrijtijd in minuten	% binnen norm van 15 minuten	Dodewaard	11	79	Echteld	7	94	Kesteren	7	92	Opheusden	9	83	IJzendoorn	8	100	Ochten	8	92					
		Kern	Gemiddelde aanrijtijd in minuten	% binnen norm van 15 minuten																										
		Dodewaard	11	79																										
Echteld	7	94																												
Kesteren	7	92																												
Opheusden	9	83																												
IJzendoorn	8	100																												
Ochten	8	92																												
A2.	Goede samenwerking tussen hulpverleners om slachtoffers te redden en te verzorgen tijdens een ramp of een groot ongeval.																													
A3.	Met betrekking tot de brandweer wordt het volgende opgepakt: <ul style="list-style-type: none"> Vasthouden en waar mogelijk verbeteren van de aanrijdtijden conform de norm; Uitvoering geven aan het beleidsplan Risicobeheersing (proactie, preventie en preparatie) Vasthouden en waar mogelijk verbeteren van de aanrijdtijden conform de norm; Uitvoering geven aan het beleidsplan Risicobeheersing (proactie, preventie en preparatie) met als doel te voldoen aan de nulmeting brandweezorg van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid; Verder vorm geven aan de samenwerking tussen Tiel en Neder-Betuwe en te participeren als cluster binnen en buiten de veiligheidsregio. 																													

Wat heeft het gekost?

P2 Programma: Openbare Orde en Veiligheid			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	1.825	1.851	1.917
Baten	-34	-136	-227
Exploitatieresultaat	1.790	1.716	1.691

Analyse van het verschil per programma				
Nr. P2	Programma Openbare Orde en Veiligheid	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Verschil
	Lasten	1.851	1.917	66
	Baten	-136	-227	-91
	+ = nadeel - = voordeel	1.716	1.691	-25

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)			Programma	2
Omschrijving	x € 1.000	V/N		
Vergoedingen aan de vrijwillige brandweer In verband met het overgaan van de brandweer Neder-Betuwe naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft er een financiële afrekening plaatsgevonden. De vergoedingen aan de vrijwillige brandweer zijn gebaseerd op de uitgevoerde werkzaamheden van twee maanden eerder. Omdat de brandweer per 1 januari 2013 in dienst zijn van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is er in 2012 niet over twaalf maanden brandweervergoedingen voldaan maar over veertien maanden Dit heeft geresulteerd in	€ 77	N		
Bijdrage Regionale brandweer voor uitgevoerde diensten In verband met het overgaan van de brandweer Neder-Betuwe naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft er een financiële afrekening plaatsgevonden. Over het jaar 2011 en 2012 heeft de gemeente Neder-Betuwe in 2012 een totaal bedrag ontvangen van afgerond € 188.000. De te ontvangen bijdrage voor het jaar 2011 van € 94.000 was geraamd. Hetgeen inhoudt dat er een incidenteel voordeel is ontstaan van € 94.000. Het betreft hier uitvoering geven aan de 25 kv testerstaak hetgeen inhoudt dat wanneer er calamiteiten op de Betuweroute voordoen onze brandweer de taak heeft om te zorgen dat hulpverleners veilig het spoor kunnen benaderen. Een groot deel van deze taak kan uitgevoerd worden binnen bestaande budgetten.	€ -94	V		
Overige kleine verschillen.	€ -8	V		
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€ -25	V		

P2 Programma:		Openbare Orde en Veiligheid				
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bestaand)	Startjaar	Investerings- Bedragen	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Voortgang	
Beschikbaar te stellen investering (nieuw)		x € 1000			Beleidsmatig	Financieel
Wordt afgesloten	Verbindingsmiddelen Brandweer	2011	127	127	😊	😊
Wordt afgesloten	Ademlucht / kazerne brandweer	2012	43	23	😊	😊
Wordt afgesloten	Bepakking brandweer	2012	26	26	😊	😊
Wordt afgesloten	auto brandweer	2012	90	48	😊	😊
Wordt afgesloten	Ademlucht brandweer	2013	28	28	N.v.t.	N.v.t.
Wordt afgesloten	ademlucht brandweer	2014	28	28	N.v.t.	N.v.t.
Wordt afgesloten	Bepakking brandweer	2014	32	32	N.v.t.	N.v.t.
Wordt afgesloten	Tankauto brandweer Opheusden	2014	305	305	N.v.t.	N.v.t.
	Totaal investeringsbedragen		679	71	608	

In verband met het overgaan van de brandweer Neder-Betuwe naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid per 1 januari 2013 zal dit overzicht in de toekomst niet meer worden opgenomen.

PROGRAMMA 3: OPENBARE RUIJTE

Portefeuillehouders: wethouder J.M. Schuurman en wethouder V.M. van Neerbos

Algemeen:

Programma-inhoud

De aanleg en het onderhoud van wegen en straten, openbare verlichting, openbaar groen, speelplaatsen, kunstwerken en waterpartijen, openluchtrecreatie evenals de zorg voor een bereikbaar openbaar vervoer.

Het zorgdragen voor een heldere en veilige verkeersstructuur.

Relevantie beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 'Realisme in Ambitie' en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Visie Lokaal Sociaal Beleid 2012-2020 (raadsbesluit 12 april 2012);
- Beheerplannen onderhoud wegen, gebouwenbeheer en groen;
- Attractiebesluit speeltoestellen
- Landschap Ontwikkeling Plan (LOP)
- Neder-Betuws Verkeer- en vervoerplan
- Nota speelruimtebeleid (raadsbesluit van 29 januari 2009) en uitvoeringsplan 2012 (raadsnet 26 maart 2012)

Ontwikkelingen

Speelruimtebeleid

De uitrol van de nota "inspelen op spelen, ruimte voor de jeugd" moet opleveren dat een beter dekkend aanbod van speelvoorzieningen ontstaat voor 0-6 jarigen, 6 tot 12 jarigen en 12+. De uitvoering van de nota vindt gefaseerd plaats binnen de vastgestelde financiële kaders. In 2012 is een inhaalslag gemaakt en zijn extra middelen uit de reserve onttrokken.

M.b.t. jongerenontmoetingsplekken in de openbare ruimte ondernemen wij alleen actie op het moment dat de behoefte is aangetoond en de jongeren een actieve bijdrage willen leveren aan de realisatie.

Fileproblematiek Rijnbrug

De problematiek rond de filevorming staat op dit moment hoog op de politiek/bestuurlijke agenda van de provincies en omliggende gemeenten.

Er vinden nog steeds bestuurlijke onderhandelingen (provincies Gelderland en Utrecht, gemeente Wageningen, Ede, Veenendaal, Rhenen, Buren en Neder-Betuwe, Regio Rivierenland en Food Valley) plaats over een oplossing voor de fileproblematiek rond de Rijnbrug/N233.

Meer communicatie hierover vindt plaats zodra dit relevant en mogelijk is.

Carpoolplaats Ochten

In mei 2012 is de carpoolplaats te Ochten (Walenhoekseweg/Cuneraweg) in gebruik genomen. Deze is mede gefinancierd door de provincie Gelderland. In totaal is plaats voor 55 auto's. Bij de carpoolplaats is ook een bushalte voor snelnet lijn 45 (Tiel - Wageningen).

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Opgeruimd staat netjes					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Opruimen van zwerfafval, volksresultaat nummer één, kan worden aangepakt door inwoners zelf.	A1.	Het geven van voorlichting, in samenwerking met Natuur Milieu en Educatie (NME)–centrum, op lager- en middelbaar onderwijs.		
		A2.	Bevorderen participatie, bijvoorbeeld door te zorgen dat zwerfvuil op de agenda van de verschillende dorpsstafels komt te staan en bij contacten met burgers over dit onderwerp stimuleren om gezamenlijk de problematiek aan te pakken.		N.v.t
		A3.	Deelnemen aan campagne Opgeruimd op vakantie en vuurwerkcampagne (bv. Aanbrengen Banners, extra opruim rondes en voorlichting).		N.v.t.
		A4.	Jaarlijks met scholen en maatschappelijke organisaties (bv jagersvereniging en Agrarische Natuur vereniging) de gemeente van zwerfvuil ontdoen.		
		A5.	Met regelmaat communiceren over het onderwerp zwerfafval.		N.v.t.

Ruimte en groen					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Op de uitvoering van het Beheer Groen en Openbare Ruimte bezuinigen zonder concessies aan de kwaliteit. Efficiënt, doelmatig en goedkoper groenbeheer. De gemeente moet wel de regie in handen houden van het onderhoud van de groenvoorziening voor een schone, groene en daardoor prettige leefomgeving. Schone, groene en prettige leefomgeving met minder kosten.	A1.	Uitvoering geven aan uitvoeringsprogramma zoals is opgenomen in het geactualiseerde groenbeheer programma.		
		A2.	Het stimuleren van adoptie van groenstroken door burgers.		

Bescherming landschapskwaliteiten					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Op het gebied van landschapskwaliteit staan centraal: duurzaamheid, maatschappelijke functie, veiligheid en betrokkenheid van agrariërs en bewoners van het buitengebied. Het open karakter van het buitengebied bewaren.	A1.	Participeren in en stimuleren van projecten van derden ten behoeve de uitvoering van het LOP.		
		A2.	Het betrekken van maatschappelijke instanties (agrarisch natuurvereniging, Wildbeheer Nederland, dorpsstafel, historische kring e.d.) bij de uitvoering van het LOP.		
		A3.	Aanwezige landschappelijke kwaliteiten vastleggen en beschermen in bestemmingsplannen voor het buitengebied. (cultuurhistorische waarden kaart).		N.v.t.

Verkeersafwikkeling						
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang		
				Beleidsmatig	Financieel	
A.	De verkeersvisie vaststellen en uitvoeren, verkeersknelpunten N233 (Rijnbrug) en gevaarlijke wegen en punten aanpakken. Ontsluitingsweg Agro Business Centrum(ABC) moet verkeersintensiteit in Opheusden verminderen. Goede verkeersafwikkeling en ontlasting van dorpskernen.	A1.	Starten met het oplossen van de knelpunten vanuit het Neder-Betuws Verkeers- en Vervoersplan op het gebied van de veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid (fysieke maatregelen).			
		A2.	Samenwerken met de provincies Gelderland en Utrecht en aanliggende gemeenten aan een oplossing voor de fileproblematiek rond de Rijnbrug (korte en lange termijn).			
		<u>Toelichting:</u> Voor de bekostiging van de korte termijn oplossing zal in de regio Rivierenland nog een bijdrage moeten worden gevonden voor de cofinanciering.				
		A3.	Stimuleren en bevorderen van de voorlichting en educatie op het gebied van de verkeersveiligheid (niet infrastructurele maatregelen).			
		A4.	Stimuleren en bevorderen van het openbaar vervoer in de gemeente.		N.v.t.	

Recreatie en toerisme					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Economische groei door kansrijke recreatieprojecten in de regio, bijvoorbeeld groen, toerisme en zorgprojecten. Recreatiemogelijkheden en daarmee arbeidsplaatsen scheppen door initiatieven op het gebied van recreatie en toerisme te steunen.	A1.	Het ontwikkelen van een lokale toeristisch-/recreatieve visie. (1 ^e helft 2013).		N.v.t.
		A2.	Evaluatie van het actieplan recreatie & toerisme.		N.v.t.
		A3.	Meewerken aan een nieuwe regionale toeristisch-/recreatieve visie.		
		A4.	Participeren in platform recreatie en toerisme.		N.v.t.
		A5.	Regionaal bureau voor toerisme financieel blijven steunen.		

Wat heeft het gekost?

P3 Programma: Openbare Ruimte			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	4.064	4.322	4.419
Baten	-115	-570	-743
Exploitatieresultaat	3.948	3.752	3.676

Analyse van het verschil per programma				
Nr. P3	Programma Openbare Ruimte	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Vershil
	Lasten	4.322	4.419	97
	Baten	-570	-743	-173
	+ = nadeel - = voordeel	3.752	3.676	-76

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)			Programma 3	
Omschrijving	€	x € 1.000	V/N	
	€			
Overige kleine verschillen.	€	-76	V	
	€			
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€	-76	V	

P3 Programma:		Openbare Ruimte					
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bestaand)	Startjaar	Investerings-Bedragen	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Voortgang		
Beschikbaar te stellen investering (nieuw)		x € 1000			Beleidsmatig	Financieel	
Bestaand	servicebus Openbare ruimte inclusief kraa	2014	47	47	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	servicebus Openbare ruimte inclusief kraa	2014	47	47	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	servicebus gebouwenonderhoud	2014	40	40	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	strooier	2014	45	45	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	strooier	2014	45	45	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	servicebus Openbare ruimte inclusief kraa	2015	47	47	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	servicebus Openbare ruimte inclusief kraa	2015	47	47	N.v.t.	N.v.t.	
Bestaand	strooier	2016	45	45	N.v.t.	N.v.t.	
	Totaal investerings bedragen		363	363			

PROGRAMMA 4: ECONOMIE

Portefeuillehouder: Burgemeester ir. C.W. Veerhoek

Algemeen:

Programma-inhoud

Het behouden en waar mogelijk versterken van het ondernemersklimaat.

Bevordering werkgelegenheid door voldoende aantrekkelijk aanbod van bedrijfsterreinen.

Voldoende aanbod van winkels in de kernen voor lokale (en regionale) consumenten Het behouden en creëren van winkelconcentratiegebieden.

Door middel van herstructurering cq. Herschikking in stand houden van bedrijventerreinen

Het beheren en in stand houden van de wekelijkse markten.

Relevante beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 'Realisme in Ambitie' en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Gemeenschappelijke regeling Industrieschap Medel
- Sterconvenant

Ontwikkelingen

Biezenburg

Door de regio Rivierenland is op grond van recente onderzoeksrapporten de Biezenburg aangewezen om te ontwikkelen als een logistieke hotspot. In het komende begrotingsjaar zal het college de integrale ontwikkeling voortvarend en adequaat oppakken.

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Ondernemen en werkgelegenheid					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	De gemeente zet zich blijvend in voor werkgelegenheid en een gezond ondernemersklimaat. Bevordering van particuliere investeringen door duidelijke, eenduidige bestemmingsplannen, efficiënte afhandeling van aanvragen.	A1.	Voortzetting uitgifte bedrijventerreinen Bonegraaf-West en Tolsestraat.		
			<u>Toelichting:</u> Door de economische crisis loopt de verkoop van de kavels niet volgens de prognose. In de grondexploitatie is dit verwerkt.		
		A2.	Opstellen van een Businessplan voor de Bedrijfsomgeving (BVB) voor herstructurering van bedrijventerreinen Panhuis.		
		A3.	Contacten onderhouden met werkgevers adviespunt rivierenland (WAPR) en ondernemersverenigingen.		
		A4.	Deelnemen aan een aantal projecten (Regionaal ontwikkelingsbedrijf, logistieke hotspot) van de regio.		
		A5.	Bonegraaf-Oost en Casterhoven (bedrijventerrein) ontwikkelen		
		<u>Toelichting:</u> Door de economische crisis loopt de ontwikkeling van deze gebieden achter op schema..			

Benutten subsidieregelingen					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Faciliteit voor het aanboren en benutten van bestaande provinciale en rijkssubsidieregelingen voor gemeente en ondernemers. Gebruikmaken van subsidiemogelijkheden voor gemeente en attenderen/doorverwijzen aan ondernemers.	A1.	Door samen met de regiogemeenten uitvoering te geven aan opgestelde nieuwe plannen, tevens gebruik maken van de subsidiemogelijkheden van provincie en rijk voor uitvoering van deze plannen.		
		A2.	Aanpakken subsidiemogelijkheden (Regiocontract en Betuwse bloem).		N.v.t.

Industrieterreinen					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Afronden van de ontwikkeling van bedrijventerrein Medel 1. Neder-Betuwe houdt met Tiel de regie over Medel 2. Ontwikkeling bedrijventerreinen. Evenwichtige ontwikkeling van industriële vestiging en werkgelegenheid.	A1.	Afspraken maken met gemeente Tiel betreffende Medel afronding.		
		A2.	Voor een gedeelte van Medel Afronding waaronder Medel 1a komt een provinciaal inpassingplan.		N.v.t.

Winkelconcentraties, voorzieningen, leefbaarheid					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Afrondende besluitvorming winkelconcentraties in Dodewaard, Kesteren en Ochten. Go/no-go besluit in 2010. Leefbare dorpskernen met goed voorzieningenniveau.	A1.	De besluitvorming over de kern Kesteren is in 2011 en Ochten is in 2012 afgerond.		
		A2.	Verder onderzoek naar winkelconcentratie Dodewaard fase 2 is een private aangelegenheid.	N.v.t.	N.v.t.

Agro Business Centrum (ABC)					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Agro-BusinessCentrum (ABC) met voorrang tot ontwikkeling brengen, gebruik makend van subsidies van andere overheden, en boomkwekers bestuurlijk stimuleren mee te doen. Go/no-go besluit in 2010.	A1.	De besluitvorming over het Agro-BusinessCentrum (ABC) is in 2011 afgerond.	N.v.t.	N.v.t.
		A2.	Structuur-/strategische visie opstellen en de businesscase verder uitwerken.		N.v.t.
		A3.	Na vaststelling structuur-/strategische visie en uitgewerkte plannen ABC mogelijk maken dat ABC (door marktpartijen) tot gefaseerde uitvoering/realisatie kan komen.		N.v.t.
			<u>Toelichting:</u> De structuurvisie wacht op dit moment vanwege de verplaatsing van bedrijf wat op ABC terrein aanwezig is. De strategische visie is een coproductie tussen de gemeenten Buren, Neder-Betuwe en Over-Betuwe. Wachten is op gezamenlijke besluitvorming.		

Wat heeft het gekost?

P4 Programma: Economie			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	188	193	202
Baten	-59	-59	-64
Exploitatieresultaat	129	134	138

Analyse van het verschil per programma				
Nr. P4	Programma Economie	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Vershil
	Lasten	193	202	8
	Baten	-59	-64	-5
	+ = nadeel - = voordeel	134	138	4

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)			Programma	4
Omschrijving	€	x € 1.000	V/N	
	€			
Overige kleine verschillen.	€	4	N	
	€			
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€	4	N	

P4 Programma: Economie		Startjaar	Investerings- Bedragen	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Voortgang	
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bestaand)	Beschikbaar te stellen investering (nieuw)		x € 1000			Beleidsmatig	Financieel
Lopend	Geen						
Bestaand	Geen						
	Totaal investeringsbedragen						

PROGRAMMA 5: SCHOLING EN VORMING

Portefeuillehouder: wethouder V.M. van Neerbos

Algemeen:

Programma-inhoud

Wettelijke taken openbaar onderwijs, de zorg voor de onderwijshuisvesting, de uitvoering van de Leerplichtwet, subsidiering Schoolbegeleiding, het ontwikkelen en uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid, zorg voor bekostiging leerlingenvervoer en zorg voor volwasseneneducatie.

Relevante beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 "Realisme in Ambitie" en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Visie Lokaal Sociaal Beleid 2012-2020 (raadsbesluit 12 april 2012)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs;
- Verordening leerlingenvervoer en aangenomen motie (raadsbesluit 26 mei 2011).
- Verordening Cliëntenraad Leerlingenvervoer Neder-Betuwe (raadsbesluit 26 mei 2011)
- Beheerplan gebouwenonderhoud basisscholen;
- Actieplan Voor- en vroegschoolse Educatie 2011-2014;
- Beleidsnotitie Voor- en Vroegschoolse Educatie in een geharmoniseerd stelsel
- Onderwijshuisvestingsprogramma (OHP);
- Statuten Stichting Spoenk.

Ontwikkelingen

Passend onderwijs

Naar verwachting zijn met ingang van 1 augustus 2014 de nieuwe regels van toepassing wat betreft de wijzigingen op het terrein van passend onderwijs. Welke gevolgen dat heeft voor het onderwijs en de gemeente kan op dit moment nog niet worden aangegeven. De gemeenten die gelegen zijn in de regionale samenwerkingsverbanden moeten gezamenlijk en afzonderlijk overleg hebben met het samenwerkingsverband over het vast te stellen zorgplan. Hieraan zal tijdig uitvoering worden gegeven.

Leerplicht

De feitelijke uitvoering van de leerplicht is met ingang van 1 augustus 2011 overgedragen aan het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). Het RBL verzorgt de leerplichtwerkzaamheden voor de gemeenten Geldermalsen, Buren, Culemborg, Neerijnen, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. De samenwerking leidt tot kwaliteitsverbetering, continuïteit en efficiency. Een leerplichtambtenaar houdt spreekuur in het gemeentehuis in Neder-Betuwe.

Jaarlijkse verantwoording vindt plaats via het jaarverslag leerplicht.

Leerlingenvervoer

Uitvoering wordt gegeven aan de vastgestelde verordening inclusief de aangenomen motie: "Gedurende de schooljaren 2011/2012 en 2012/2013 de bestaande beschikkingen en de huidige vervoervorm voor leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs ongewijzigd te laten, zolang deze leerlingen in de basisschoolleeftijd zijn. Leerlingen die nu aangepast vervoer hebben, houden op deze wijze gedurende deze twee schooljaren aangepast vervoer, zolang zij ingeschreven zijn in het speciaal (basis)onderwijs. Voor nieuwe aanvragen geldt geen overgangstermijn.

Voor- en Vroegschoolse Educatie

Door de vaststelling van de beleidsnotitie "Voor en Vroegschoolse Educatie in een geharmoniseerd stelsel" en bijbehorende afspraken met partner, versterken we de kwaliteit van Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE). Deze intensivering van VVE is in lijn met landelijk beleid. De afgelopen maanden heeft de Onderwijsinspectie een nulmeting uitgevoerd naar de kwaliteit van VVE in Neder-Betuwe. Het beeld dat uit dit onderzoek naar voren komt voor Neder-Betuwe is in overeenstemming met het landelijke beeld. Met name op onderwerpen als doorgaande leerlijn, resultaatmeting en ouderbetrokkenheid dienen verbeteringen doorgevoerd te worden. Na een interactief proces zijn er documenten opgesteld (Neder-Betuwse Overdracht- en Verwijsprocedure (NBOV) en programma van eisen) en is er op 7 juni 2012 een intentieverklaring getekend. In deze intentieverklaring liggen afspraken vast voor de uitvoering van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Neder-Betuwe tussen de gemeente en het peuterspeelzaalwerk, beide organisaties in de kinderopvang, STMG en het Primair Onderwijs.

Overige ontwikkelingen:

- Uitvoeren Onderwijshuisvestingsprogramma t/m 2013;
- Opstellen Onderwijshuisvestingsprogramma 2014.

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Openbaar onderwijs in alle kernen					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Openbare basisschool in Ochten, IJzendoorn, Echteld, Kesteren, Dodewaard en Opheusden. In stand houden van kwalitatief goede openbare basisscholen of het aanbieden van kwalitatief goed openbaar basisonderwijs in elke kern.	A1.	Toezicht op het bestuur van de openbare scholen en naleving van wettelijke eisen en gemaakte afspraken.		n.v.t.
		A2.	Toetsen, beoordelen en adviseren van/over de begroting en jaarrekening/-verslag van het bestuur van de openbare scholen.		n.v.t.
		A3.	Periodiek (minimaal twee keer per jaar) overleg met het bestuur van de openbare scholen		n.v.t.
		A4.	Adviseren van het schoolbestuur en beoordelen van aanvragen over het in standhouden van de openbare scholen met als insteek blijvend en goed openbaar basisonderwijs in de kernen Ochten, IJzendoorn, Echteld, Kesteren, Dodewaard en Opheusden.		
		A5.	Adviseren over samenwerking of fusie met schoolbesturen in de regio teneinde door schaalvergroting tot lagere kosten te komen en borging van de vereiste hoge onderwijskwaliteit.		n.v.t.

Brede school					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	De gemeente staat positief tegenover initiatieven van scholen die er toe leiden dat uiterlijk in 2014 voor 2 brede scholen initiatieven zijn gerealiseerd. Daartoe wordt een beleid ten aanzien van brede scholen ontwikkeld. Vergroting van de ontwikkelingskansen van kinderen door het opzetten van brede scholen. Tevens komt er een doorlopende en op elkaar aansluitende opvang voor kinderen.	A1.	In overleg treden met alle betrokken partijen over de ontwikkeling van brede scholen, waarbij een relatie wordt gelegd met de combinatiefunctie. De oorspronkelijke beleidsnotitie komt hiermee te vervallen.		n.v.t.
		A2.	Samenwerking stimuleren teneinde de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten.		n.v.t.
		A3.	Medewerking verlenen bij initiatieven tot brede scholen, voor zover dit binnen de aanwezige capaciteit van de scholen mogelijk is en dit voor de gemeente geen extra kosten geeft.		
			<p>Toelichting: Regeling Brede scholen In de tweede bestuursrapportage van 2012 is rekening gehouden met een terugbetalingsverplichting van € 390.867 van de reeds bestede specifieke uitkering brede scholen Seba/Detmar/Rehobothschool. Dit in verband met het bericht van DUO tot terugvordering van dit bedrag wegens het gegeven dat het project niet tijdig voor 31 december 2011 was afgerond, zoals ook opgenomen in de sisa verantwoording 2011. Op 12 februari 2013 is gelukkig uitstel verleend door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van de realisatie datum 31 december 2011. Dit betekent concreet dat de verantwoording van de restantuitgaven voor de brede school mogen worden verantwoord in deze jaarrekening 2012. Inmiddels zijn deze restantuitgaven door de accountant beoordeeld als rechtmatig. Per saldo houdt dit in dat het bedrag van € 390.867 niet hoeft te worden terugbetaald, hetgeen een voordeel betekent in deze jaarrekening.</p>		

HAVO-top Pantarijn in Kesteren					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	De gemeente kiest voor een proactieve rol om de Pantarijn te helpen een HAVO-top te realiseren. Uitbreiding van het aanbod van openbaar middelbaar onderwijs in onze gemeente in een regio waar het opleidingsniveau en gemiddelde inkomen nog steeds tot de laagste van het land behoren.	A1.	In overleg met het bestuur Pantarijn de mogelijkheden voor volledig HAVO onderwijs onderzoeken. Het initiatief daartoe ligt primair bij het schoolbestuur. Het geven van volledig Havo- onderwijs in het huidige gebouw is niet mogelijk. In verband hiermee worden de mogelijkheden onderzocht om te komen tot vervangende nieuwbouw in het plan Casterhoven met voldoende ruimte voor volledig Havo-onderwijs of mogelijkheid deze te realiseren.		

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	De gemeente stelt de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) op. Zet samen met de scholen het lokaal onderwijsbeleid uit.	A1.	Uitvoering geven aan gezamenlijk overleg Lokaal Educatieve Agenda (LEA) ca. 3 à 4 keer per jaar.		n.v.t.
		A2.	Uitvoering geven aan onderwijsachterstandenbeleid		
		A3.	Voldoen aan de eisen van de wet OKE en invulling geven aan de beleidsnotitie "Voor en Vroegschoolse Educatie in een geharmoniseerd stelsel".		
		A4.	Uitvoering geven aan de onderdelen van het CJG, als schoolgericht maatschappelijk werk en Jeugdpreventie netwerk. Tevens uitvoering geven aan schoolbegeleiding.		
		A5.	Inspelen op nieuwe ontwikkeling (zoals Passend onderwijs) en deze vooraf en samen met de scholen en maatschappelijke organisatie bespreken alvorens deze ter besluitvorming worden voorgelegd aan het gemeentebestuur.		
		A6.	Afstemming en samenwerking met CJG (zie verder programma 7)		n.v.t.

Wat heeft het gekost?

P5 Programma: Scholing en Vorming			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	4.029	4.379	3.981
Baten	-196	-535	-531
Exploitatieresultaat	3.833	3.843	3.450

Analyse van het verschil per programma			
Nr. Programma	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Vershil
P5 Scholing en Vorming			
Lasten	4.379	3.981	-398
Baten	-535	-531	4
+ = nadeel - = voordeel	3.843	3.450	-393

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)		Programma 5	
Omschrijving		x € 1.000	V/N
<p>Regeling Brede scholen</p> <p>In de tweede bestuursrapportage van 2012 is rekening gehouden met een terugbetalingsverplichting van € 390.867 van de reeds bestede specifieke uitkering brede scholen Seba/Detmar/Rehobothschool. Dit in verband met het bericht van DUO tot terugvordering van dit bedrag wegens het gegeven dat het project niet tijdig voor 31 december 2011 was afgerond, zoals ook opgenomen in de sisa verantwoording 2011. Op 12 februari 2013 is gelukkig uitstel verleend door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van de realisatie datum 31 december 2011. Dit betekent concreet dat de verantwoording van de restantuitgaven voor de brede school mogen worden verantwoord in deze jaarrekening 2012. Inmiddels zijn deze restantuitgaven door de accountant beoordeeld als rechtmatig. Per saldo houdt dit in dat het bedrag van € 390.867 niet hoeft te worden terugbetaald, hetgeen een voordeel betekent in deze</p>	€	-391	V
Overige kleine verschillen.	€	-2	V
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€	-393	V

P5		Programma: Scholing en Vorming					
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bestaand)	Startjaar	Investerings- Bedragen	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Voortgang		
Beschikbaar te stellen investering (nieuw)		x € 1000			Beleidsmatig	Financieel	
Wordt afgesloten	Aanpassing Houtkoperschool/speelzaal	2009	100		100		
	<p>Toelichting: De Houtkoperschool heeft geen beschikking over een eigen speelzaal voor de onderbouw van de school en maakt daarom gebruik van de aan de school vastgebouwde sportzaak de Linie. In verband hiermee en de nadelen van geen eigen speelzaal is een krediet verleend voor aanpassing Houtkoperschool speelzaal. Tot op heden is hieraan geen uitvoering gegeven. Realisatie van een speelzaal binnen de oppervlakte van de school of uitbreiding van de school binnen het beschikbare budget is moeilijk te realiseren en geeft beperkingen voor de nadere invulling van de school als brede school. Gelet hierop en uw beleid om verleende kredieten na 2 jaar af te sluiten tenzij er goede argumenten zijn om dit niet te doen, kan het krediet worden afgesloten. Het voordeel op kapitaallasten zal structureel worden verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2013 ten lasten van de stelpost onderuitputting kapitaallasten.</p>						
Lopend	Integrale bouw SBO/SO Ochten	2009	2.133	1.900	233		
Lopend	1e inrichting integrale bouw SBO/SO Ochten	2009	120		120		
Wordt afgesloten	1e inrichting groep 11 Sébaschool	2011	13	13			
Lopend	1e inrichting groep 12 Sébaschool	2012	13		13		
	<p>Toelichting: Bovenstaande vier kredieten staan in relatie tot de nieuwbouw van de school in Ochten (Detmar/Rehobothschool). Door te vertraging van de vaststelling van het Bestemmingsplan Triangel is de bouw van de school vertraagd. De oorspronkelijke planning is niet gehaald. De school is eind 2012 in gebruik genomen. Het bouwkrediet zal in 2013 worden afgehandeld.</p>						
	Totaal investeringsbedragen		2.379	1.913	466		

PROGRAMMA 6: WELZIJN EN CULTUUR

Portefeuillehouder: wethouders V.M. van Neerbos en J.M. Schuurman

Algemeen:

Programma-inhoud

Het stimuleren en het in stand houden van voorzieningen op het gebied van cultuur, monumenten, sport, kunst, kinderopvang, jeugd- jongeren- ouderenwerk, peuterspeelzaalwerk, (Algemene) Muzikale vorming, als ook het subsidiëren van activiteiten in het kader van leefbaarheid.

Relevante beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 'Realisme in Ambitie' en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Visie Lokaal Sociaal Beleid 2012-2020 (raadsbesluit 12 april 2012)
- Notitie Welzijnsbeleid spoor II en de daarop gebaseerde subsidieverordening en vastgestelde beleidsregels (raadsbesluit 22 september 2005, raadsbesluit 20 december 2007) en evaluatienotitie (raadsbesluit 26 mei 2011);
- Beheerplan gebouwen;
- Renovatieplan groene sportvelden (raadsbesluit 30 oktober 2008 i.c.m. 7 september 2009);
- Verordening wet Kinderopvang 2010 (raadsbesluit van 7 oktober 2010);
- Beleidsnotitie Voor- en Vroegschoolse Educatie in een geharmoniseerd stelsel;
- Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen (raadsbesluit 11 november 2010);
- Scenarioplan Accommodatiebeleid 'Kiezen en Delen' (raadsbesluit 12 november 2009);
- Nota jeugdbeleid Neder-Betuwe 2010 (raadsbesluit 15 oktober 2009 plus update april 2012 (raad 28 juni 2012);
- Convenant Bibliotheekwerk Rivierenland 2012-2015 (raadsbesluit 26 mei 2011).

Ontwikkelingen

Basisbibliotheek

Het convenant is door alle regiogemeenten, met uitzondering van Buren, getekend. De uitvoering hiervan wordt door de bibliotheek opgepakt. De vaste bibliotheekvoorziening in Opheusden en Ochten zijn in januari 2013 in gebruik genomen.

Sport

In het coalitieakkoord is vooral een relatie gelegd tussen gezondheid en beweging. Naast die projecten heeft de gemeente ook een verantwoordelijkheid met betrekking tot het in stand houden van de huidige sportvoorzieningen. De voetbal- en korfbalvelden worden onderhouden conform de richtlijnen van ISA-Sport. De binnensportaccommodaties vragen ook jaarlijks onderhoud. Daarnaast heeft het Rijk de regeling voor Combinatiefunctionarissen verbreed door de regeling van Buurtsportcoaches op te zetten. In 2012 zijn de functieprofielen vastgesteld en vervolgens zal in 2013 overleg plaatsvinden met alle betrokken partijen om te onderzoeken of er buurtsportcoaches aangesteld kunnen worden in onze gemeente.

Accommodatiebeleid

Op basis van de nota Integraal accommodatiebeleid "Visie en uitgangspunten" en het scenarioplan "Kiezen en delen" is gekozen voor een gefaseerde aanpak. Met andere woorden de uitvoering van het plan is mede afhankelijk van andere ontwikkelingen in een bepaalde kern. In het vierde kwartaal 2012 is een nadere planning met betrekking tot de verdere uitvoering van het accommodatiebeleid aan de raad voorgelegd.

Jeugd en jongeren

In mei 2012 is de update nota jeugdbeleid 2012-2013 vastgesteld. Het verbeteren en verbreden aan de lokale informatievoorziening aan de jeugd, in relatie tot gebruik van sociale media is een belangrijke ontwikkeling, waar in samenwerking met buurgemeenten, scholen en jongerenwerk aan gewerkt zal worden. Daarnaast is een belangrijke ontwikkeling dat we het initiatief en de verantwoordelijkheid voor activiteiten neerleggen bij de dorpen en de jongeren zelf, waarbij het jongerenwerk een belangrijke spilfunctie heeft.

Peuteropvang

De beleidsnotitie "voor- en Vroegschoolse Educatie in een geharmoniseerd stelsel" is in september 2012 vastgesteld. Vanaf 1 januari 2013 werken we met een kindgebonden peutertoeslag om de toegankelijkheid voor de peuterarrangementen te borgen. Ouders die niet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van de Belastingdienst, kunnen een beroep doen op deze inkomensafhankelijke peutertoeslag (gemeentelijke subsidie). Het peuterspeelzaalwerk vormen we om tot peuterarrangementen die vanaf 1 januari 2013, onder de Wet kinderopvang vallen. We spreken dan ook niet meer van peuterspeelzaalwerk, maar van peuteropvang.

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Jongeren aan zet					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Jeugd betrekken bij het beleid. Jongeren laten meedenken over het jeugdbeleid door jaarlijkse jeugdgemeenteraad i.s.m. basisscholen. Jaarlijks jeugddebate voortgezet onderwijs zoals bij raadsverkiezing 2010.	A1.	Vervolg geven aan de Kinder-gemeenteraad.		
		A2.	Organiseren jeugddebate.		
		A3.	De jongerenwebsite Jongin actiever inzetten om jongeren te bereiken, te laten participeren en het aanbod kenbaarder te maken. O.a. door middel van een pilot met buurgemeenten.		
			Toelichting: Jongeren uit onze gemeente weten de website goed te vinden voor informatie en advies en informatie over het lokale (vrijtijds-)aanbod. De site voldoet echter niet aan de participatieverwachtingen. Het is en blijft lastig om jonge vrijwilligers te vinden om de site te onderhouden en te vullen. In 2013 vindt een nadere afweging plaats over de voortzetting van de site.		
		A4.	Jongeren worden via jongerenwerk, jeugdverenigingen en dorpsstafels betrokken bij het organiseren van activiteiten.		
		A5.	Kinderen en jongeren worden actief betrokken en gevraagd mee te denken over de inrichting van speelplaatsen en jongerenontmoetingsplekken.		n.v.t.

Gezondheid en beweging					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Investeren in gezondheid door bewegen en voorlichting. Investeren in bewegen draagt bij aan de volksgezondheid. Voorlichting over gezondheid. Sport is een belangrijk sociaal bindmiddel.	A1.	Samenwerking zoeken tussen de professionals van de GSF en Mozaiek. Sportbuurtwerk en jongerenwerk proberen elkaar te versterken en van elkaar kennis gebruik te maken indien dit mogelijk is, zoals bijv. bij SportZbeats of het organiseren van sportieve activiteiten bij jeugdsozen of groepen hangjongeren.		
		A2.	Samenwerken met de sportverenigingen bij het opzetten van activiteiten. Activiteiten na schooltijd worden geprobeerd in samenwerking met verenigingen op te zetten, zoals tijdens de Nationale Sportweek, het promoten van de Sport- en Beweegwijzer of de naschoolse activiteiten van de combinatiefunctionaris.		
		A3.	Het sportaanbod laagdrempelig houden door bijv. het uitbrengen van de Sport- en Beweegwijzer, waardoor iedereen op de hoogte is van het sport- en beweegaanbod, het Jeugdsportfonds waardoor jeugd met beperkte middelen toch lid kunnen worden van een sportvereniging en het promoten van sport(verenigingen) tijdens de Nationale Sportweek.		

Subsidiebeleid					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Subsidiemogelijkheid voor activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn. Bevorderen van activiteiten voor welzijn, sport en cultuur.	A1.	Mede op basis van de Visie op lokaal sociaal beleid en de evaluatie van het subsidiebeleid zal in 2012 worden gestart met de vormgeving van het nieuw subsidiebeleid. Besluitvorming daarover is in 2013 voorzien.		

Dorpshuisvoorziening					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Een dorpshuisvoorziening levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in de dorpen. In iedere kern een dorpshuisfaciliteit, die voldoet aan de huidige behoeften.	A1.	De ontwikkelingen in de verschillende kernen actief volgen en op het juiste moment aansluiting zoeken bij en participeren in actuele projecten.		
		A2.	Ontwikkelen van een voorzieningenladder voor de hele gemeente, waarbij de dorpshuizen een belangrijke rol spelen.		
		A3.	De uitkomsten van de pilot 'Huis van de Buurt' (Elim in Ochten) gebruiken om zowel in Kesteren en Dodewaard samen met de dorpshuizen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om het ook daar te implementeren.		
			<u>Toelichting:</u> Het "Huis van de Buurt" in Ochten is in 2013 in gebruik genomen. Op basis van een evaluatie van Ochten zal worden gezien in hoeverre in andere kernen dergelijke buurtontmoetingsplaatsen zullen en kunnen worden gerealiseerd.		

Wat heeft het gekost?

P6 Programma: Welzijn en Cultuur			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	3.089	3.451	3.486
Baten	-330	-562	-627
Exploitatieresultaat	2.759	2.889	2.859

Analyse van het verschil per programma				
Nr.	Programma	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Verschied
P6	Welzijn en Cultuur			
	Lasten	3.451	3.486	36
	Baten	-562	-627	-65
	+ = nadeel - = voordeel	2.889	2.859	-29

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)			Programma 6	
Omschrijving		x € 1.000	V/N	
Overige kleine verschillen.	€	-29	V	
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€	-29	V	

P6 Programma: Welzijn en Cultuur							
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bestaand)	Startjaar	Investerings- Bedragen	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Voortgang		
Beschikbaar te stellen investering (nieuw)		x € 1000			Beleidsmatig	Financieel	
Lopend	Renovatie voetbalvelden	2009	314	174	140		
Bestaand	Vervangen bus ouderenvervoer	2013	45		45	N.v.t.	N.v.t.
Bestaand	Vervangen bus ouderenvervoer	2014	45		45	N.v.t.	N.v.t.
	Totaal investeringsbedragen		404	174	230		

PROGRAMMA 7: ZORG, WERK EN INKOMEN

Portefeuillehouder: wethouder V.M. van Neerbos

Algemeen:

Programma-inhoud

Het verstrekken van bijstand en maatschappelijke diensten, het op weg helpen van inwoners naar werk, het bestrijden van armoede, de inburgering van nieuw- en oudkomers en het ontwikkelen c.q. uitvoeren van lokaal zorgbeleid.

Relevante beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 "Realisme in Ambitie" en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Visie Lokaal Sociaal Beleid 2012-2020 (raadsbesluit 12 april 2012)
- Samenwerkingsovereenkomst Neder-Betuwe/Tiel m.b.t. werk en re-integratie (raadsbesluit 22 september 2005) en schuldhulpverlening (raadsbesluit 17 december 2009);
- Handreiking bijzondere bijstand en voorzieningen voor minima 2012
- Beleidsplan Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Verordening en Besluit Wmo;
- Budgetovereenkomst Algemeen Maatschappelijk Werk 2012-2015;
- Nota welzijnsbeleid spoor II en de daarop gebaseerde subsidieverordening inclusief beleidsregels; (raadsbesluit 22 september 2005, raadsbesluit 20 december 2007) en evaluatienotitie (raadsbesluit 26 mei 2011);
- Taakstelling huisvesting vergunninghouders, afspraken met Stichting Woningbeheer Betuwe;
- Uitvoeringsplan Lokaal gezondheidsbeleid (raadsbesluit 12 april 2012)
- Gemeenschappelijke Regeling GGD Rivierenland.

Ontwikkelingen

RIW (Regionale Infrastructuur Werk)

Op basis van een eerste onderzoek heeft de Programmaraad Participerend in april 2012 de intentie uitgesproken om te komen tot één RIW. Eind 2012 is de stuurgroep RIW met het inhoudelijke model, fase twee, akkoord gegaan. Deze fase omvat o.a. de visie op werk, arbeidsmarkt, en activering. Ook de onderlinge afstemming van beleid is opgenomen als actiepunt. Begin 2013 wordt gestart met fase 3, het organisatiemodel. Medio 2013 zal hierover nadere besluitvorming plaatsvinden en eind 2013 zal naar verwachting de implementatie RIW plaatsvinden zodat we 01-01-2014 volgens de nieuwe wet en regelgeving kunnen gaan werken.

Transities AWBZ, Participatiewet en Jeugdzorg

Met het nieuwe regeerakkoord zijn de voorgenomen transitie's zowel qua tijd als ook qua inhoud duidelijk geworden. Is dit zo? Er zijn toch nog steeds discussies over?

Het tempo is nu bekend evenals de korting op de budgetten. Is dit zo? We bereiden ons onverminderd voor.

De transitie's vragen namelijk ook een omslag in denken over de rol van de gemeente (wat kunnen we nog compenseren wat wordt bedoeld met "compenseren" Het lijkt me eerder dat er moet staan: "wat kunnen we aan ambities realiseren" met de beperkte middelen en hoe organiseren we de toegang), samenwerking met maatschappelijke partners (hoe leggen we verbindingen en hoe werken we samen?), verantwoordelijkheid en initiatieven van burgers (eigen kracht, zelfredzaamheid en samenredzaamheid). Op basis van Visie op lokaal sociaal beleid zorgen we ervoor dat we als gemeente de regie pakken en zowel organisatorisch als beleidsmatig voorbereid en klaar zijn voor de transitie's. Ook regionaal is er een visie op de samenredzame samenleving opgesteld. Het geeft de gemeenten een gezamenlijk koers om op te varen en een basis om een uitvoeringsplan uit te werken. Vooruitlopend op en in aansluiting daarop zijn we gestart met de lokale uitvoering om te komen tot één loket voor zorg, welzijn, werk en wonen. In dat loket kunnen alle inwoners terecht voor informatie op die terreinen en waar nodig voor een doorverwijzing. Essentieel daarbij is dat onze maatschappelijke partners daarin een rol gaan spelen.

Uitvoering sociale wetgeving

De uitvoering van de Wet werk en bijstand (WWB) en aanverwante regelingen is uitbesteed aan de gemeente Tiel. In de dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de wijze van uitvoering en verantwoording. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de Participatieladder. De Participatieladder is een meetinstrument waarmee je kunt vaststellen in hoeverre een inwoner, bijvoorbeeld een WWB'er, meedoet in de samenleving. De ladder is onderverdeeld in zes treden: van sociaal geïsoleerd tot werkend zonder ondersteuning. Door dit twee keer te meten (bijvoorbeeld voor en na inzet van een voorziening uit het Participatiebudget) wordt zichtbaar of de mate van participatie is verhoogd. Daarmee worden de resultaten van het participatiebeleid transparant.

Participatiewet

Waar we bij de begroting nog spraken over de invoering van de Wet werken naar vermogen kunnen we het nu hebben over de invoering van de Participatiewet. Met de val van het kabinet Rutte is de Wet werken naar vermogen controversieel verklaard. In het regeerakkoord van het kabinet Rutte-Asscher zijn de ideeën van de Wet werken naar vermogen in een bijna gelijke vorm teruggekomen; de Participatiewet. Wie kan werken, hoort niet afhankelijk zijn van een uitkering. Maar mensen met een bijstandsuitkering of met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking kunnen vaak moeilijk werk krijgen. Het is wel de bedoeling dat die groep ook participeert in de samenleving, desnoods met vrijwilligerswerk. In de Participatiewet voegt het kabinet de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening en een deel van de Wajong samen. In de loop van 2013 wordt de wet verder uitgewerkt. Het streven is de wet per januari 2014 in te laten gaan.

Volksgezondheid

De gemeente geeft uitvoering aan de Wet publieke gezondheid met als onderdelen collectieve preventie, infectiebestrijding en jeugdgezondheidszorg. In Neder-Betuwe hebben veel inwoners een laag opleidingsniveau. Landelijk, maar ook regionaal blijken er grote verschillen te zijn in gezondheid en leefstijl tussen hoog en laagopgeleiden. Het terugdringen van sociaal economische gezondheidsverschillen (SEGV) is het doel van het regionaal gezondheidsbeleid in Rivierenland. De speerpunten van het regionaal gezondheidsbeleid zijn overgewicht, genotmiddelen, depressie en seksuele gezondheid. Het beleid richt zich met name op jeugd en op ouderen. Ervaring leert ons dat de problemen hardnekkig zijn en dat deze alleen opgelost kunnen worden door een langdurige, integrale en gezamenlijke aanpak.

Het Regionaal Uitvoeringsprogramma bij de regionale nota gezondheidsbeleid 'Gezond Verder' kan gebruikt worden als basis voor een verdere uitwerking van de beoogde resultaten per speerpunt met als paraplu's weerbaarheid en bewegen.

Alcoholmatigingsprogramma is per 1 januari 2012 gestopt. Alcoholverstreking bij par commerciële instellingen zal komende periode de aandacht krijgen.

Versterken rol Adviespunt

Het blijvend verder verbeteren van het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers en het versterken van vrijwillige inzet is de komende jaren van groot belang om de gevolgen van landelijk beleid en ontwikkelingen als extra muralisering en vergrijzing op te vangen. Het Adviespunt Neder-Betuwe speelt hierin een cruciale rol en is de spil in het netwerk van mantelzorg, vrijwilligerswerk, maatschappelijke stages en sociale activering van mensen die al dan niet tijdelijk aan de kant staan. Door het versterken en erkennen van deze spilfunctie van het Adviespunt, versterken we de informele zorg. (zie ook Lokaal Sociaal Beleid)

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Centrum voor Jeugd en Gezin					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Integrale ondersteuning bij opvoedende en vormende taken. Het CJG adviseert en begeleidt ouders en opvoeders/begeleiders bij opvoedkundige en vormende taken, signaleert vroegtijdig welke kinderen risico's lopen in hun ontwikkeling en bevordert de gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.	A1.	Het verder (door)ontwikkelen van het CJG. Dit gebeurt o.a. door nog meer aan te sluiten bij vindplaatsen, het versterken van de civil society, het stimuleren van de eigen kracht van mensen en het verstevigen van de samenwerking tussen de deelnemers.		n.v.t.
		A2.	Grote delen (zo niet bijna alles) op het gebied van Jeugdzorg komen over van de rijksoverheid en provincie naar de gemeente. We willen op basis van de CJG-gedachte de hele keten van Jeugdzorg sluitend maken. Daarvoor zullen we regionaal met alle betrokken partijen samenwerken om te zorgen voor een "warme overdracht" en antwoorden formuleren op de nieuwe situatie.		

Actief beleid op Sociaal Economische (gezondheids) verschillen (voorheen armoedebeleid)					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Het terugdringen en voorkomen van het aantal mensen met een laag inkomen, de bijkomende problematiek en het sociaal isolement.	A1.	In het eerste kwartaal van 2013 zal een plan van aanpak worden aangeboden. In dat plan wordt opgenomen op welke wijze het integrale beleid vorm wordt gegeven en welke instrumenten de komende jaren kunnen of zullen worden ingezet. Daarnaast zal voor 2013 een aantal concrete actiepunten worden geformuleerd.	n.v.t.	n.v.t.
		A2.	Daarnaast gaan we de dienstverlening zo dicht mogelijk bij de inwoner te organiseren. Concreet wordt dit in het voorjaar 2013 opgepakt.		
		A3.	Uitvoering geven aan de beleidsnota "Handreiking bijzondere bijstand en voorzieningen"		
		A4.	Het inrichten van de dienstverlening rondom de schuldhulpverlening.		
		A5.	Oppakken van communicatie door het opstellen van een communicatieplan gericht op preventie.		

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)						
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang		
				Beleidsmatig	Financieel	
A.	De gemeente zorgt voor voldoende compenserend aanbod aan voorzieningen, dat alle inwoners in staat stelt zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij. Compenserend aanbod van voorzieningen om zelfstandig te kunnen leven.	A1.	Op basis van het nieuwe Wmo beleidsplan (2013-2016) en de dan actuele wetgeving, de Wmo verordening en het Wmo besluit aanpassen.		n.v.t.	
		A2.	Deels regionaal maar ook lokaal verder voorbereiden op de komst van dagbesteding en begeleiding vanuit de AWBZ naar de Wmo.		n.v.t.	
				Toelichting: De verwachting was dat in 2012 de regionale afstemming zou zijn afgerond. Dat is nog niet gebeurd mede als gevolg van het feit, dat door de val van het kabinet Rutte 1 in 2012, niet duidelijk was hoe de transitie van de AWBZ verder vorm zou krijgen.		
		A3.	Onder leiding van de lokale projectgroep Transities een scenario uitwerken om invulling te geven aan de Visie op lokaal sociaal beleid: één loket, werken in de buurt/dorp en versterken van het adviespunt.			
		A4.	De uitkomsten van de pilot 'Huis van de buurt' in Ochten gebruiken om ook in de dorpen Dodewaard en Kesteren hiermee aan de slag te gaan.			
				Toelichting: Het "Huis van de Buurt" in Ochten is in 2013 in gebruik genomen. Op basis van een evaluatie van Ochten zal worden gezien in hoeverre in andere kernen dergelijke buurtontmoetingspunten zullen en kunnen worden gerealiseerd		

Vrijwilligerssteunpunt stageplan						
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang		
				Beleidsmatig	Financieel	
A.	Oprichten en in stand houden van een steunpunt voor vrijwilligers. Optimaal steun verlenen aan vrijwilligers (organisaties), mantelzorgers enz. Adequaat aanbod van maatschappelijke stages.	A1.	Versterken van de rol van het adviespunt (zie onder ontwikkelingen)			
				Toelichting: Steeds meer inwoners en vrijwilligersorganisaties weten het Adviespunt te vinden. Echter door een beperkt aantal beschikbare uren heeft het Adviespunt moeite een stevige positie binnen de gemeenschap te bemachtigen. Bij de kop "ontwikkelingen" is aangegeven dat wij de rol van het adviespunt vanaf 2013 willen gaan verstrekken.		
		A2.	Faciliteren en ondersteunen van (vrijwilligers)organisaties, mantelzorgers, scholen en leerlingen			
		A3.	In stand houden van vacaturebank.			
		A4.	Via communicatie het bestaan van het adviespunt extra onder de aandacht brengen.			

Dagbesteding					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Dagopvang voor vervallen AWBZ-dagopvang. Alternatief voor AWBZ-dagopvang.	A1.	Met de pilot 'Huis van de buurt' wordt een concreet lokaal plan van aanpak en uitvoeringsplan gemaakt om samen slim voorzieningen, accommodaties en activiteiten te delen en te combineren. Doel is om inwoners zelf de regie te geven over het organiseren van activiteiten maar ook om bestaande en nieuwe vormen van dagbesteding te continueren en te ontwikkelen.		
		A2.	Door samenwerking binnen de regio een visie en strategie ontwikkelen om concrete antwoorden te formuleren op de komst van begeleiding en dagbesteding vanuit de AWBZ naar de Wmo.		

Werk					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Werk voor mensen met arbeidsbeperking. Meer werkplekken voor mensen met arbeidsbeperking.	A1.	Bij het Ondernemersplatform zal gevraagd worden om werkplekken beschikbaar te stellen voor mensen met een beperking, mede in relatie tot de invoering van de Wet Werken naar vermogen.		
		A2.	Projectmatige aanpak en maatwerk bieden bij ondersteuning en plaatsing van werkzoekenden. Wij doen dit vanuit een regionaal perspectief in samenwerking met diverse partners (Beursplein Rivierenland, UWV werkbedrijf, ondernemers, opleidingsinstituten, Lander, etc.) op basis van ketenbenadering.		
		A3.	Met de regio een regionale infrastructuur werk ontwikkelen om de uitvoering van het stelsel werken naar vermogen adequaat uit te voeren.		
		A4.	Aanpassen van het re-integratiebeleid binnen het kader van het participatiebudget (werk en bijstand, inburgering en educatie), in relatie tot het verminderen van de beschikbare financiële middelen.		

Verslavingszorg					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Actief beleid voor terugdringen van verslaving. Terugdringen van (de nadelige gevolgen van) verslaving en bevorderen van de gezondheid.	A1.	Voortzetting van het project Alcohol matiging, waarin o.a. opgenomen voorlichting aan het Basis- en Voortgezet Onderwijs.		
		A2.	Inzet van de straathoekwerker.		

Wat heeft het gekost?

P7 Programma: Zorg, Werk en Inkomen			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	10.868	11.245	11.446
Baten	-5.755	-5.350	-5.769
Exploitatieresultaat	5.112	5.895	5.678

Analyse van het verschil per programma				
Nr.	Programma	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Vershil
P7	Zorg, Werk en Inkomen			
	Lasten	11.245	11.446	202
	Baten	-5.350	-5.769	-419
	+ = nadeel - = voordeel	5.895	5.678	-217

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)			Programma	7
Omschrijving		x € 1.000		V/N
WMO Op de diverse WMO budgetten is in totaliteit een incidenteel voordeel behaald van € 157.000 voor het jaar 2012. De werkelijke uitgaven die achter zijn gebleven ten opzichte van de ramingen betreffen hoofdzakelijk de individuele vervoersvoorzieningen (€ 73.000), vergoedingen voor de woningaanpassingen (€ 45.000) en rolstoelvoorzieningen (€ 16.000). Het overige voordeel dat binnen het budget WMO is behaald (€ 23.000) heeft betrekking op de hulp bij huishouding, PGB's en inning van de eigen bijdrage. Gezien de onzekere tijden die op ons afkomen met betrekking tot de decentralisatie van de AWBZ, wordt u bij de bestemming van het saldo van de jaarrekening 2012 voorgesteld om het voordeel van de WMO te storten in de reserve WMO.	€	-157		V
BUIG Het totale verschil binnen de BUIG budgetten (Wwb, loaw, loaz en Bbz) betreft per saldo een positief afwijking van € 20.000. Dit geringe verschil is meegenomen in onderstaande "overige kleine verschillen", omdat de afwijking een bedrag betreft dat kleiner is dan € 25.000. Voor u is echter wel van belang dat per saldo € 285.000 meer aan lasten zijn gerealiseerd en per saldo € 305.000 meer baten zijn gerealiseerd binnen de BUIG budgetten dan begroot. Grotendeels is deze afwijking te verklaren door enerzijds meer verstrekte leenbijstanden (voor het grootste deel declarabel bij het rijk) en anderzijds ook daadwerkelijk meer ontvangen terugbetalingen van openstaande vorderingen.	€	0		V/N
WSW De definitieve rijksbijdrage is afgerond € 40.000 lager uitgevallen dan begroot. Hieropvolgend is de verstrekte bijdrage Lander ook naar beneden bijgesteld. Per saldo is dit een budgettair neutraal effect. Echter het verklaard deels de afwijking tussen de totale geraamde lasten en baten ten opzichte van de totale werkelijke lasten en baten van programma 7.	€	0		V/N
Overige kleine verschillen.	€	-60		V

P7 Programma: Economie		Startjaar	Investerings- Bedragen	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Voortgang	
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bestaand)	Beschikbaar te stellen investering (nieuw)		x € 1000			Beleidsmatig	Financieel
Lopend	Geen						
Bestaand	Geen						
	Totaal investeringsbedragen						

PROGRAMMA 8: BOUWEN EN MILIEU

Portefeuillehouder: Burgemeester ir. C.W. Veerhoek, Wethouders J.W. Keuken, J.M. Schuurman, wethouder V.M. van Neerbos

Algemeen:

Programma-inhoud

Beleid en uitvoering van milieuzorg, bouw- en woningtoezicht, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en begraafplaatsen.

Relevante beleidsruimte en kaders

- Coalitieprogramma 2010-2014 'Realisme in Ambitie' en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma (raadsbesluit 7 oktober 2010);
- Bestemmingsplannen
- Diverse beleidsnotities op het gebied van RO (zoals beleidsnota inwoning, beleidsnota vrijkomende agrarische bebouwing)
- Woningbouwprogramma
- Woonvisie
- Nota grondbeleid
- Nota Wonen-Welzijn-Zorg
- Welstandsnota
- Bouwverordening
- Handhaving programma Omgevingsrecht
- Algemene Plaatselijke Verordening
- Milieu-uitvoeringsprogramma
- Waterplan gemeente Neder-Betuwe
- Nota begraafplaatsenbeleid
- Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)
- Nota Duurzaamheid

Ontwikkelingen

Vergunningverlening en handhaving van milieu

In 2009 heeft het college de intentie uitgesproken om mee te gaan in de Gelderse ontwikkeling rond de vorming van Uitvoeringsdiensten op het gebied van vergunningverlening en handhaving van milieu. Inmiddels is besloten om per 1 januari 2013 alle vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken op het gebied van de Wet Milieubeheer over te dragen aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

Gemeentelijk Waterplan en het GRP

In 2013 het gemeentelijk Waterplan en het GRP gelijktijdig actualiseren zodat de uitvoeringstaken beter op elkaar afsluiten. Uitgangspunt is dat wij in 2015 voldoen aan het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

Bestemmingsplan

In het afgelopen jaar zijn er verschillende bestemmingsplannen geactualiseerd. In het komende jaar zullen voor 1 juli de volgende plannen nog worden vastgesteld: kern Opheusden, bedrijventerreinen, buitengebied Echteld-Dodewaard en het Wittevelekenplan. Met deze actualisatie voldoen we aan de wettelijke vereisten.

Wonen

In het afgelopen jaar zijn er in de regio samen met de provincie woningbouwafspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Kwalitatief Woningbouw Programma 3 (KWP3). Onze gemeente mag circa 1300 woningen de komende tien jaar bouwen. Om de woningbehoefte en het aanbod van ontwikkelaars op elkaar af te stemmen, voert de gemeente een woonmonitor uit. Elk kwartaal wordt er geïnventariseerd waarom mensen uit onze gemeente zijn vertrokken of zich hebben gevestigd. Met deze informatie kunnen de ontwikkelaars hun product afstemmen. Daarnaast is er ook conform de woonvisie aandacht voor de regionale afspraken inzake zorg en wonen.. Om de woningverkoop te stimuleren heeft de gemeente onderzocht of het instrument van startersleningen bruikbaar is. Hierover zal de gemeenteraad in 2013 nader worden geïnformeerd. Eind 2012 is er een impuls subsidie aangevraagd bij de provincie Gelderland. De subsidie betreft een onderdeel van het project in Herenland fase 3, met als ontwikkelaar VABO

Prestatieafspraken SWB

In het afgelopen jaar zijn de prestatieafspraken met de SWB geactualiseerd. Hierin heeft de SWB aangegeven komende jaren forse herstructureringslag te moeten gaan maken. Ook zal de SWB woningen toevoegen aan de kernvoorraad. In de prestatieafspraken wordt er verder gewerkt aan de woonvisie binnen onze gemeente.

Omgevingsvisie

De provincie Gelderland werkt aan een nieuwe omgevingsvisie. Men heeft er voor gekozen om dit per regio op te pakken. Vanuit onze regio is een bijdrage geleverd aan deze omgevingsvisie. Hierin is aandacht gevraagd voor verruiming van het beleid in het buitengebied. De omgevingsvisie zal juni vrijgegeven worden voor inspraak en zal eind 2013 worden vastgesteld in de Provinciale Staten van Gelderland.

Woningbouwprojecten

In het afgelopen jaar zijn er diverse woningbouwplannen in ontwikkeling genomen. O.a. Triangel te Ochten, Herenland 5 te Opheusden, Veilingterrein te Kesteren en Casterhoven te Kesteren. In het project Veilingterrein Kesteren waar een kerk, een woon-zorg complex en de uitbreiding van De Schutse worden gerealiseerd, zijn er ook een dertigtal woningen onder de naam Bloesemhof in de verkoop gegaan. De verwachting is dat in het komende jaar ook voor het oude VLC terrein in Kesteren een nieuwe woonbestemming zal worden gerealiseerd.

Monumentenzorg en archeologie

In het kader van de elfgoedverordening zijn wij in het afgelopen jaar begonnen met het instellen van de erfgoedcommissie. Hierover zal voor de zomer van 2013 een voorstel aan de gemeenteraad worden gedaan.

In het najaar zijn wij gestart met de pilot LTO Ministerie OCW (vaststellen verstoringsdiepte laanboomteelt).

Wat wilden we bereiken, wat zouden we daarvoor doen en wat is er bereikt en gedaan?

Betere verdeling woonruimte					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Woningbouw aansluitend op het woonwensenonderzoek en bevolkingsontwikkeling. Voldoende geschikte woningen verspreid over de dorpen.	A1.	De gemeente stuurt aan de hand van het kwalitatief woningbouwprogramma uit hoofdstuk 4 van de Woonvisie 2011-2016 op directe nieuwbouw voor starters en (jonge) gezinnen.		N.v.t.
		A2.	Van het nieuwbouwprogramma 30% gericht inzetten op de realisatie van geschikte woningen voor senioren aansluitend bij het kwalitatief woningbouwprogramma uit hoofdstuk 4.		N.v.t.
		A3.	Handhaven van de kwaliteitseisen uitgedrukt in ster-gradaties bij nieuwbouw van appartementen en grondgebonden woningen.		N.v.t.
		A4.	Na vaststellen van het strategisch voorraadbeleid van SWB concrete afspraken maken over de vernieuwing, aanpassing en waar nodig herstructurering binnen de sociale huurwoningvoorraad van Neder-Betuwe.		N.v.t.
		A5.	Onderzoek doen naar de werking van huidige toewijzingssysteem en bekijken waar dit aan passing behoef.		N.v.t.
		A6.	Uitvoering geven aan de woningbouwprojecten Triangel, Herenland, Casterhoven, Oranjehof, De Leede, Broedershof, IJzendoorn- west en de Bloesemhof om tegemoet te komen aan de woningbehoefte.		
				Toelichting: Vanwege de crisis lopen de projecten vertraging op. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening grondbedrijf.	

Woon-zorgvoorzieningen					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Woon-zorgvoorzieningen: WoZoCo's in de grote en alternatieve voorzieningen in de kleinere dorpen. Ouderen kunnen zo lang mogelijk in eigen dorp blijven wonen.	A1.	De gemeente geeft uitvoering aan haar beleid op het terrein van wonen-zorg-welzijn zoals dit in de nota "Wonen met zorg, zorgeloos wonen" is opgenomen.		N.v.t.
		A2.	In Opheusden wordt een WoZoCo opgeleverd, in Kesteren zal dit in 2013 worden gerealiseerd. De overige kernen zullen worden onderzocht in het kader van de nieuwe nota "Wonen met zorg, zorgeloos wonen".		N.v.t.
		A3.	Met het welzijnswerk prestatieafspraken maken over de wijze waarop zij senioren kunnen faciliteren met diensten op het gebied van zorg, welzijn en gemak.		

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVNG)					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	De gemeente gaat deelnemen in dit fonds. Starters op de woningmarkt, die net niet genoeg hypotheek kunnen krijgen, op gang helpen.	A1.	Een onderzoek aar de mogelijkheden om als gemeente deel te nemen aan SVNG heeft plaatsgevonden. De financiële positie van de gemeente laat op dit moment niet toe om hier verder uitvoering aan te geven.	N.v.t.	N.v.t.

Begraafplaatsen					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Uitbreiding ruimte op begraafplaatsen. Stimuleren van gebruik van graven van familieleden. Voldoende mogelijkheid voor begraven op korte en middellange termijn.	A1.	Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma begraafplaatsen. <u>Toelichting:</u> Doordat de werkzaamheden zijn uitgelopen die voor eind 2012 op de planning stonden zijn er verschillen ontstaan van het beheerplan. Na de inspraak avond van 18 november jl. zijn technische wijzigingen opgenomen in het bestek Kalkestraat. In verband met de vorst periode is besloten de werkzaamheden eind eerste kwartaal 2013 uit te voeren.		

Agrarische bedrijven					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	In regionaal verband is beleid ontwikkeld rond agrarische bedrijfsgebouwen. Diverse knelpunten hebben een oplossing nodig. Evaluatie en oplossen van knelpunten bij de uitvoering van beleid.	A1.	In regionaal verband vinger aan de pols houden m.b.t. evaluatie van het beleid. In individuele gevallen overleg met de provincie.		N.v.t.
		A2.	In het bestemmingsplan buitengebied vindt een juridische doorvertaling plaats van het beleid uit de Structuurvisie Neder-Betuwe 2010-2020 en het provinciale beleid betreffende intensieve veehouderijen.		N.v.t.

Duurzaamheid					
	Wij wilden bereiken:		Wat zouden wij ervoor doen?	Verantwoording/voortgang	
				Beleidsmatig	Financieel
A.	Stimuleren milieubewust gedrag. Samen met inwoners, milieuorganisaties en bedrijven een actief milieu en energiebeleid voeren.	A1.	Communiceren over duurzaamheid en energie met burgers, scholen en milieuorganisaties.		
		A2.	Samen met provincie en Regio draaien van projecten t.a.v. energie, o.a. gericht op bedrijven.		N.v.t.
		A3.	Verdere jaarlijkse activiteiten uit het vierjarige uitvoeringsprogramma van de nota duurzaamheid (2010-2014).		
		A4.	Zonne-energie verder onder aandacht brengen van inwoners en bedrijven en andere maatschappelijke objecten.		N.v.t.

Wat heeft het gekost?

P8 Programma: Bouwen, Milieu, en Ruimtelijke plannen (RO)			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	12.592	17.073	15.867
Baten	-9.510	-12.343	-11.171
Exploitatieresultaat	3.082	4.730	4.695

Analyse van het verschil per programma				
Nr. P8	Programma Bouwen, Milieu, en Ruimtelijke plannen (RO)	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Vershil
	Lasten	17.073	15.867	-1.207
	Baten	-12.343	-11.171	1.171
	+ = nadeel - = voordeel	4.730	4.695	-35

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)			Programma	8
Omschrijving	€	x € 1.000	V/N	
Ontvangen Dwangsommen In november 2012 zijn twee opgelegde dwangsommen daadwerkelijk ontvangen.	€	-35	V	
Rentevoordeel Project Boveneindsestraat Kesteren Binnen het project Boveneindsestraat Kesteren is enige vertraging ontstaan. Door deze vertraging is de huidige boekwaarde voor dit project fors lager (ongeveer € 1,2 miljoen) dan in de begroting 2012 was geraamd. Dit resulteert in een incidenteel rentevoordeel van € 60.000.	€	-60	V	
Grondexploitatie Walenhoekseweg te Ochten Voor deze locatieontwikkeling is per 1-1-2012 een nieuwe grondexploitatie opgesteld. In deze grondexploitatie is voorzichtig rekening gehouden met de mogelijkheid van een ontwikkeling in de oksel van de A15 bij Ochten. Tevens zijn in de exploitatie de hogere kosten van de aanleg van de nutsvoorzieningen verwerkt als ook de extra kosten voor archeologie. De nog uit te geven kavel is in de markt gezet als hotellocatie. Door verslechterde economische omstandigheden is het gebleken dat op dit moment er geen animo is voor de ontwikkeling van een hotel. Om deze reden wordt de huidig nog te verkopen grond ondergebracht onder strategische gronden. De boekwaarde van dit project bedraagt nadelig € 98.000 en worden in deze jaarstukken via het rekeningresultaat afgeboekt.	€	98	N	
Leges bouwvergunningen/welstand Met de uitvoering van de plannen Triangel en Oranjestraat Ochten, Casterhoven en Veilingterrein Kesteren is vertraging opgelopen zodat minder leges bouwvergunningen zijn ontvangen (€ 39.000). Deze vertragingen hebben uiteraard ook gevolgen voor de opbrengst leges welstandstoezicht (€ 17.000). Per saldo € 56.000 minder leges bouwvergunningen/welstand. Hier tegenover staan echter ook lagere kosten met betrekking tot de ingewonnen adviezen van het Gelders Genootschap.	€	56	N	
Overige kleine verschillen.	€	-94	V	
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€	-35		

P8 Programma:		Bouwen, Milieu en ruimtelijke plannen (RO)					
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bestaand)	Startjaar	Investerings- Bedragen	Uitgaven tot 31-12-2012	Restant per 31-12-2012	Voortgang		
Beschikbaar te stellen investering (nieuw)		x € 1000			Beleidsmatig	Financieel	
Lopend	Wateroverlast de Heuning & Panhuis	2011	80	75	5		
Lopend	Rioolerv Molenhof/Achterdorp/Hoofdsstraat	2011	250	51	199		
Lopend	Rioolerv Beukenlaan*	2012	130	2	128		
Lopend	Aanleggen waterbuffers*	2012	165		165		
<p>* onderdeel van het Gemeentelijk rioleringsplan Bij een aantal rioleringswerken is vertraging in ontstaan. Nu zullen deze werken op een gewijzigde manier worden uitgevoerd. Een en ander in afwachting van het nieuwe Gemeentelijke rioleringsplan dat u in 2013 zal worden aangeboden.</p>							
Wordt afgesloten	Aankoop gronden Dekker IJzendoorn	2012	500	509	-9		
Bestaand	Rioolerv Smachtkamp*	2012	86	24	62		
Bestaand	Rioolerv Smachtkamp*	2013	614		614	N.v.t.	N.v.t.
Bestaand	Aanleggen waterbuffers*	2013	165		165	N.v.t.	N.v.t.
Bestaand	Rioolervanging Hoofdstraat*	2013	200		200	N.v.t.	N.v.t.
Bestaand	Afkoppelen Oranjebuurt 2e fase*	2013	312		312	N.v.t.	N.v.t.
Bestaand	Rioolerv Spechtstraat*	2015	850		850	N.v.t.	N.v.t.
Bestaand	Rioolerv Kievitstraat*	2017	680		680	N.v.t.	N.v.t.
			4.032	661	3.371		

OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemeen:

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden de algemene dekkingsmiddelen niet als programma weergegeven maar als afzonderlijk overzicht.

De baten uit deze algemene dekkingsmiddelen zijn niet meegenomen bij de diverse programma's, met uitzondering van de lokale heffingen waarvan de lasten met betrekking tot de heffingen gebonden is aan de opbrengsten (bijvoorbeeld rioolopbrengsten, marktgeden en leges).

Wat heeft het gekost?

AD	Programma: Algemene Dekkingsmiddelen	Bedragen x € 1.000		Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
	Lasten		46	48	48	45
	Baten		-22.274	-24.675	-24.675	-24.710
	Exploitatieresultaat		-22.228	-24.627	-24.627	-24.665

Analyse van het verschil per programma				
Nr. AD	Programma Algemene Dekkingsmiddelen	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Verschil
	Lasten	48	45	-3
	Baten	-24.675	-24.710	-35
+ = nadeel - = voordeel		-24.627	-24.665	-38

<p>Algemene uitkering uit het gemeentefonds De ontwikkelingen van de decembercirculaire 2012 vielen enigszins positief uit. Voor het grootste deel is de positieve uitwerking het gevolg van ontwikkelingen in de uitkeringsbasis, ontwikkelingen in de hoeveelheden, een eenmalige bijdrage voor de transitiekosten regionale uitvoeringsdiensten en aanpassingen van de doeluitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).</p>	€	-109	V
<p>Toeristenbelasting Voor het jaar 2012 zijn wij voor de opbrengst toeristenbelasting uitgegaan van een geraamde opbrengst van € 90.309. In werkelijkheid is er € 40.864 aan opbrengst ontvangen. Deze tegenvaller van € 49.445 is te verklaren door de nog steeds lage bezettingsgraad van camping Betuwe. Deze camping is nog steeds bezig haar plaatsen aan het opschonen. In de komende jaren zullen de opgevallende plaatsen weer worden opgevuld. Daarnaast missen wij de toeristenbelasting van de chalets, die in particulier eigendom zijn. Omdat deze chalets particulier eigendom zijn hebben wij geen wettelijke gronden om volgens de huidige geldende verordening toeristenbelasting voor deze objecten toeristenbelasting te heffen. Deze particuliere chalets zullen wel met terugwerkende kracht worden aangeslagen voor onroerende zaak belasting (OZB) en voor de rioolheffing maar niet voor de toeristenbelasting. Wij zullen u binnenkort een wijziging op onze verordening toeristenbelasting doen toekomen zodat er in de toekomst wel toeristenbelasting geheven kan worden op deze chalets.</p>	€	49	N
Overige kleine verschillen.	€	22	N
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€	-38	V

OVERZICHT VAN MUTATIES IN RESERVES

Algemeen:

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden de mutaties in reserves niet als programma weergegeven maar als afzonderlijk overzicht. U ziet hier wat er wordt toegevoegd aan het vermogen van de gemeente (lasten) maar ook wat dat wordt onttrokken aan het vermogen van de gemeente (baten)

De lasten en baten uit deze mutaties in reserves zijn niet meegenomen bij de diverse programma's.

Wat heeft het gekost?

MR Programma: Mutaties in Reserves			
Bedragen x € 1.000	Begroot voor wijziging 2012	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012
Lasten	10.184	12.306	12.282
Baten	-10.375	-13.697	-13.672
Exploitatieresultaat	-191	-1.391	-1.390

Analyse van het verschil per programma			
Nr. Programma MR Mutaties in Reserves	Begroot na wijziging 2012	Rekening 2012	Verschil
Lasten	12.306	12.282	-24
Baten	-13.697	-13.672	25
+ = nadeel - = voordeel	-1.391	-1.390	1

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (verschillen groter dan € 25.000 en afgerond op € 1.000)		Mutaties in Reserves		MR
Omschrijving	€	x € 1.000	V/N	
Overige kleine verschillen.	€	1	N	
Saldo verschil begroting na wijziging en rekening	€	1	N	

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1:	LOKALE HEFFINGEN
PARAGRAAF 2:	RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN
PARAGRAAF 3:	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN
PARAGRAAF 4:	FINANCIERING
PARAGRAAF 5:	VERBONDEN PARTIJEN
PARAGRAAF 6:	GRONDBELEID
PARAGRAAF 7:	BEDRIJFSVOERING

PARAGRAAF 1: LOKALE HEFFINGEN

Algemeen

Deze paragraaf is als volgt opgebouwd:

- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen.
- Een totaaloverzicht van lokale heffingen 2012.
- Een overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen.
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Het totale pakket van de gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit verschillende belastingen/heffingen, welke geïntegreerd worden door een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening.

Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

- Streven naar een volledige kostendekking bij leges en andere rechten.
- De opbrengst van leges en rechten niet meer laten stijgen dan met de inflatiecorrectie.

Een totaaloverzicht van lokale heffingen 2012

Totaaloverzicht lokale heffingen 2012				
	Opbrengst Begroot voor wijziging	Opbrengst Begroot na wijziging	Opbrengst Werkelijk	Vershil Begroot na wijz. en werkelijk
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN:				
1 Onroerende-zaakbelastingen:				
OZB eigenaar woningen	3.035.079	2.971.448	2.969.934	1.514
OZB eigenaar niet-woningen	824.522	906.591	897.615	8.976
OZB gebruikers niet-woningen	528.746	578.308	568.566	9.742
2 Toeristenbelasting	68.309	90.309	40.864	49.445
3 Hondenbelasting	120.007	120.007	125.515	-5.508
HEFFINGEN MET EEN BESTEMMING:				
4 Rioolheffing	1.677.686	1.677.686	1.666.394	11.292
5 Afvalstoffenheffing	2.004.000	1.453.998	1.453.999	-1
6 Lijkbezorgingrechten	337.200	350.000	338.412	11.588
7 Staangelden markten en kermissen	7.154	7.354	6.008	1.346
8 Leges:				
Bevolkingsregistratie en burgerlijke stand	395.274	433.173	395.728	37.445
Vergunningen APV	9.000	9.000	10.052	-1.052
Standplaats- en ventvergunningen	11.370	11.370	11.216	154
Sloopvergunningen	8.063	8.063	8.345	-282
Bouwvergunningen	650.887	650.887	594.353	56.534
	9.677.297	9.268.194	9.087.001	181.193

Een overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen

1. Onroerende-zaakbelasting

Onder de naam 'onroerende-zaakbelasting' worden met betrekking tot binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven. Het betreft hier een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, en een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht. Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ) wordt van elke individuele onroerende zaak de waarde vastgesteld, waarna het te betalen bedrag aan belasting wordt berekend en middels een aanslag aan de belastingplichtige wordt opgelegd. Vanaf 2007 wordt er jaarlijks getaxeed.

Percentage Onroerende-zaakbelasting 2012	
Eigenaar woningen	0,1509%
Eigenaar niet-woningen	0,2083%
Gebruikers niet-woningen	0,1488%

In de begroting 2012 is rekening gehouden met een inflatiepercentage van 2,25%. Dit is conform hetgeen in de meicirculaire 2011 is aangegeven. Aanvullend is bij de begroting 2010 besloten om de OZB opbrengst over de periode 2010 tot en met 2013 jaarlijks met 5% extra te laten stijgen. Per saldo betekent dit voor 2012 een stijging van de OZB opbrengst van 7,25%. Na vaststelling van de programmabegroting 2012 is gebleken dat de waarde van de woningen en niet-woningen naar de toestand per 1-1-2011 is gedaald ten opzichte van de waarde van de woningen en niet-woningen per 1-1-2010. Om deze daling van WOZ waarden te compenseren, oftewel de geraamde OZB opbrengst te kunnen realiseren, heeft u bij de vaststelling van de verordening OZB 2012 besloten om de OZB tarieven hiermee extra te laten stijgen.

De totale opbrengst OZB was geraamd voor 2012 op € 4.456.347. De werkelijke opbrengst OZB voor 2011 bedraagt € 4.436.115. De uiteindelijke lagere opbrengst OZB bedraagt € 20.232. Dit resultaat is zeer marginaal te noemen en is te verklaren door het licht achterblijven van de gerealiseerde nieuwbouw (woningen/niet-woningen).

2. Toeristenbelasting

Voor het jaar 2012 zijn wij voor de opbrengst toeristenbelasting uitgegaan van een geraamde opbrengst van € 90.309. In werkelijkheid is er € 40.864 aan opbrengst ontvangen. Deze tegenvaller van € 49.445 is te verklaren door de nog steeds lage bezettingsgraad van camping Betuwe. Deze camping is nog steeds bezig haar plaatsen aan het opschonen. In de komende jaren zullen de opengevallen plaatsen weer worden opgevuld. Daarnaast missen wij de toeristenbelasting van de chalets, die in particulier eigendom zijn. Omdat deze chalets particulier eigendom zijn hebben wij geen wettelijke gronden om volgens de huidige geldende verordening toeristenbelasting voor deze objecten toeristenbelasting te heffen. Deze particuliere chalets zullen wel met terugwerkende kracht worden aangeslagen voor onroerende zaak belasting (OZB) en voor de rioolheffing maar niet voor de toeristenbelasting. Wij zullen u binnenkort een wijziging op onze verordening toeristenbelasting doen toekomen zodat er in de toekomst wel toeristenbelasting geheven kan worden op deze chalets.

3. Hondenbelasting

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een directe belasting geheven met betrekking tot het houden van honden binnen de gemeente. De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat binnen de gemeente wordt gehouden. Bij de begroting 2012 is rekening gehouden met een opbrengst van € 120.007. In werkelijkheid is een opbrengst gerealiseerd van € 125.515.

4. Rioolheffing

Onder de naam 'rioolheffing' wordt een recht geheven van de eigenaar van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De rioolheffing wordt geheven middels een vast bedrag van de eigenaar. Bij de jaarlijkse tariefaanpassing wordt uitgegaan van de lijn die in het Gemeentelijk Rioleringsplan is vastgelegd. In de begroting 2012 was voor rioolheffingen € 1.677.686 begroot. In werkelijkheid is er € 1.666.394 ontvangen.

Overzicht aantal aansluitingen	Tarieven	Begroot aantal aansluitingen	Werkelijk aantal aansluitingen	Verschil aantal aansluitingen
	198,83	8.438	8.381	57

In 2012 is er op een aantal ontwikkellocaties vertraging opgetreden en dan met name bij de realisatie van het plan Triangel. Dit verklaart het minder aantal rioolaansluitingen van 57 met betrekking tot het jaar 2012.

5. Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente Neder-Betuwe feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. De heffing wordt per perceel geheven. De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen, het vaststellen van de tarieven en het innen van de heffing wordt geheel uitgevoerd op regionaal niveau door Afvalverwerking Rivierenland (AVRI).

Afvalstoffenheffing	Tarieven 2012
Geen containers (minimumtarief)	175,00
1 x 140 liter groen, 1 x 140 liter grijs	175,00
1 x 140 liter groen, 1 x 240 liter grijs	215,00
2 x 140 liter groen, 1 x 140 liter grijs	215,00
2 x 140 liter groen, 1 x 240 liter grijs	255,00
1 x 140 liter groen, 2 x 240 liter grijs	280,00
1 x 240 liter groen, 2 x 240 liter grijs	310,00

De tarieven voor 2012 zijn ten opzichte van 2011 aanzienlijk verlaagd. Dit naar aanleiding van de positieve bedrijfsresultaten van de AVRI. De kosten van de AVRI zijn namelijk structureel omlaag gegaan. Dit heeft het mogelijk gemaakt om de afvalstoffenheffing aanzienlijk te verlagen. De geraamde afvalstoffenheffing na wijziging bedraagt € 1.453.998 en dit is ook daadwerkelijk gerealiseerd.

6. Lijkbezorgingrechten

Op basis van een verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de algemene begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de algemene begraafplaatsen. De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt. Voor 2012 was er begroot voor begraafrechten € 350.000. In werkelijkheid is er aan begraafrechten ontvangen € 338.412. De mindere opbrengst is te verklaren omdat er in 2012 minder begrafenissen (12) hebben plaatsgevonden. Uitgangspunt was 120 begrafenissen en in werkelijkheid hebben er 108 begrafenissen plaatsgevonden. Op de door u in 2012 ingestelde egalisatievoorziening begraafrechten wordt nu het tekort onttrokken ter grootte van € 11.588.

Deze voorziening is gevormd bij de jaarstukken 2011 en had toen een beginstand van € 136.000. Na het onttrekken van € 11.588. komt de eindstand van deze voorziening bij de jaarstukken 2012 op € 125.000

7. Staangelden markten en kermissen

Onder de naam 'marktgeld' wordt een recht geheven voor het ter beschikking stellen van een standplaats op een markt als bedoeld in de marktverordening, daaronder begrepen de diensten welke in verband hiermee worden gesteld. Het geraamde bedrag voor 2012 was € 7.354 en werkelijk is er € 6.008 ontvangen.

8. Legesverordening

Onder de naam 'Leges' wordt een groot aantal verschillende rechten geheven ter zake van door het gemeentebestuur verstrekte diensten. De rechten worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. Uitgangspunt is dat de totale rechten, zoals geheven via deze verordening, in totaliteit 100% kostendekkend zijn. Er vindt voor de leges een jaarlijkse algemene inflatiecorrectie plaats.

In totaliteit is er voor 2012 een bedrag van € 1.112.493 aan opbrengst leges geraamd. De daadwerkelijke opbrengst leges betreft voor 2012 een bedrag van € 1.019.694. Er is dus een bedrag van € 93.000 aan leges minder binnengehaald dan geraamd. Dit nadeel is als volgt te verklaren:

- Minder leges bevolkingsregistratie en burgerlijke stand € 37.000
- Minder leges bouwvergunningen / welstand € 56.000
- Totaliteit minder leges ontvangen dan geraamd € 93.000

Met betrekking tot de leges bevolkingsadministratie en burgerlijke stand valt op dat € 37.000 minder is ontvangen en dat is te verklaren door minder verstrekte rijbewijzen (€ 14.000 minder leges), paspoorten (€ 12.000 minder leges) en ID-kaarten (€ 11.000 minder leges). Hier tegenover staan echter ook lagere afdrachten aan het rijk voor rijbewijzen (€ 7.000), paspoorten (€ 12.000) en ID-kaarten (€ 11.000).

Met de uitvoering van de plannen Triangel en Oranjestraat Ochten, Casterhoven en Veilingterrein Kesteren is vertraging opgelopen zodat minder leges bouwvergunningen zijn ontvangen (€ 39.000). Deze vertragingen hebben uiteraard ook gevolgen voor de opbrengst leges welstandstoezicht (€ 17.000). Per saldo € 56.000 minder leges bouwvergunningen/welstand. Hier tegenover staan echter ook lagere kosten met betrekking tot de ingewonnen adviezen van het Gelders Genootschap.

Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Bij de kwijtschelding van heffingen wordt de 100% norm van de relevante bijstandsnorm gehanteerd.

Voor de overige regels wordt het Rijksbeleid gevolgd. Kwijtschelding wordt verleend voor de hondenbelasting (alleen 1^e hond), de rioolheffing en de onroerende-zaakbelastingen. Voor de overige heffingen en rechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding				
	2009	2010	2011	2012
Aantal opgelegde aanslagbiljetten	6.355	6.447	6.536	6.705
Aantal dwangbevelen	197	344	199	230
Aantal kwijtscheldingsverzoeken	10	5	6	9

Als gevolg van het feit dat de belastingdeurwaarder een flinke inhaalslag heeft uitgevoerd is het aantal dwangbevelen 2010 ten opzichte van 2009 incidenteel fors toegenomen. Verder is de stijging van het aantal betekenden dwangbevelen 2012 ten opzichte van 2011 te wijten aan de huidige economische recessie.

Gemiddelde belastingdruk per meerpersoonshuishouden Neder-Betuwe

Bron: gegevens COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden)

Gemiddelde belastingdruk meerpersoonshuishouden Neder-Betuwe 2012

Belastingsoort	2012
Onroerende zaak-belasting*	392
Afvalstoffenheffing	215
Rioolrecht	199
Totaal	806

* gemiddelde waarde € 260.000

Positie Neder-Betuwe bij vergelijk regio in 2012

In onderstaand overzicht ziet u de gemiddelde belastingdruk per meerpersoonshuishouden uitgedrukt in euro's en dit in vergelijking met omliggende gemeenten.

Neder-Betuwe	Buren	Tiel	West Maas en Waal	Geldermalsen	Neerijnen	Overbetuwe
806	746	612	742	684	833	647

Rangorde Neder-Betuwe bij vergelijk regio in 2012

In onderstaand overzicht ziet u de gemiddelde belastingdruk per meerpersoonshuishouden uitgedrukt in een nummer van een rangorde van de 457 gemeenten. Ook hierbij zijn de omliggende gemeenten meegenomen ter vergelijking. Nummer 1 heeft hierbij de laagste lasten en nummer 457 heeft de hoogste lasten in Nederland.

Neder-Betuwe	Buren	Tiel	West Maas en Waal	Geldermalsen	Neerijnen	Overbetuwe
383	313	63	305	183	401	104

PARAGRAAF 2: RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN

Hieronder volgt een geactualiseerd overzicht van de weerstandscapaciteit en het weerstandsratio.

Berekening weerstandsvermogen en weerstandsratio		
Weerstandsvermogen	Begroting 2012 na wijziging	Jaarstukken 2012
Reserves:		
Algemene reserve *	-3.245.000	-4.188.000
Reserve grondexploitatie **	-513.000	-3.033.000
Subtotaal - Reserves	-3.758.000	-7.221.000
Heffingen:		
OZB x)	0	0
Leges en andere heffingen x)	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0
Onvoorzien		
Onvoorzien algemeen (2e bestuursrapportage 2012)	0	0
Saldo onvoorzien	0	0
Stand financiële positie		
Begroting 2012 en mjr 2013-2015	-332.000	0
Totaal vastgestelde begrotingswijzigingen	110.000	0
1e bestuursrapportage 2012	-440.000	0
2e bestuursrapportage 2012	459.000	0
Resultaatbestemming jaarstukken 2012 (algemene reserve)		-950.000
Stand financiële positie	-203.000	-950.000
Totale weerstandsvermogen	-3.961.000	-8.171.000
Financiële risico's	2012	2013
Totaal conform paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen	12.346.300	13.311.300
Totale weerstandsvermogen	-3.961.000	-8.171.000
Saldo weerstandsvermogen minus risico's	8.385.300	5.140.300
Ratio weerstandsvermogen	0,3	0,6
	Ruim onvoldoende	Onvoldoende

Toelichting stand en verloop algemene reserve.*

De algemene reserve heeft per 01-01-2012 een stand van € 3.245.000. De algemene reserve heeft bij de jaarstukken 2012 een stand van € 4.188.000. Deze stand is ontstaan door:

- ⬇ Stand algemene reserve per 01-01-2012 € 3.245.000.
- ⬆ Toename algemene reserve met € 1.135.000 door resultaatbestemming jaarstukken 2011,
- ⬆ Toename algemene reserve met € 4.558.000 door vrijval diverse bestemmingsreserves,
- ⬆ Toename algemene reserve met € 50.000 door verwachte onderuitputting op kapitaallasten (jaarlijks effect)
- ⬇ Verlaging algemene reserve met € 1.800.000 door toevoeging aan de reserve grondexploitatie
- ⬇ Verlaging algemene reserve met € 3.000.000 door toevoeging aan de bestemmingsreserve nieuwbouw/verbouw gemeentehuis

Toelichting stand en verloop reserve grondexploitatie.**

De reserve grondexploitatie heeft per 01-01-2012 een stand van € 1.368.000. Van dit bedrag zijn twee bedragen gereserveerd voor nog te maken kosten. € 600.000 is gereserveerd voor de winkelconcentratie Ochten en € 255.000 is gereserveerd voor de winkelconcentratie Kesteren. Worden deze twee bedragen in mindering gebracht op de stand per 01-01-2012 dan blijft er een bedrag van € 513.000 over ter dekking van de risico's.

De reserve grondexploitatie heeft bij de jaarstukken 2012 een stand van € 3.033.000 Ter dekking van risico's). Deze stand is ontstaan door:

- ⬆ Stand reserve grondexploitatie per 01-01-2012 € 513.000 ter dekking voor risico's).
- ⬆ Toename reserve grondexploitatie met € 520.000 door resultaatbestemming jaarstukken 2011,
- ⬆ Toename reserve grondexploitatie met € 200.000 door vrijval/verlagen voorziening onderhoud gebouwen,
- ⬆ Toename reserve grondexploitatie met € 1.800.000 door verlaging algemene reserve

Middels bovenstaande tabel komt de eigen beleidsvrijheid tot uitdrukking om te bepalen in welke mate de gemeente risico's wil afdekken. Als referentiekader kan de hieronder gepresenteerde waarderingstabel worden genomen welke is opgesteld door de universiteit van Twente en het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement, die in meerdere gemeenten gebruikt wordt:

Ratio weerstandsvermogen

Ratio	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Risico overzicht

In dit geactualiseerde overzicht zijn de risico's gelijk of groter dan € 100.000 benoemd.

Risico's per post kleiner dan € 100.000 zijn verantwoord onder algemene- of overige risico's.

Overzicht van risico's gelijk of groter dan € 100.000	Begroting 2012 na wijziging	Jaarstukken 2012	Verschil
Grondexploitaties:			
1. Algemene risico's grondexploitaties	1.750.000	1.715.000	-35.000
2. Specifieke risico's grondexploitaties	1.817.000	2.317.000	500.000
Deelnemingen:			
3. Casterhoven	7.000.000	7.500.000	500.000
Overige risico's			
4. Financiering Verbouw-Nieuwbouw gemeentehuis vanaf 2016	0	0	0
5. Bodemsanering overdracht woonwagencentra	200.000	200.000	0
6. Personeel en Organisatie (bedrijfsvoering)	650.000	650.000	0
7. Openeindregelingen	500.000	500.000	0
8. Ontwikkelingen gemeentefonds	200.000	200.000	0
9. Overige risico's < € 100.000 (decentralisatie nieuwe overheidstaken; verbonden partijen; renteontwikkelingen; archief; bijstand- en bestrijdingskosten; leges inkomsten)	229.300	229.300	0
Totaal risico's	12.346.300	13.311.300	965.000

Toelichting risico's:

Grondexploitaties:

1. Algemene risico's grondexploitaties

Grondexploitaties kennen algemene en specifieke risico's. De algemene risico's bestaan onder andere uit rentestijgingen, stijging van het inflatiecijfer, aanbestedingsrisico's, marktontwikkelingen en vertragingen in de planvorming of in de gronduitgifte.

Voor de dekking van algemene, niet gespecificeerde risico's die met de huidige exploitaties gelopen wordt is een risico inschatting opgenomen van € 1,715 miljoen.

Deze risico inschatting is gebaseerd op 10% de stand van de boekwaarden per 31 december 2012 van de in exploitatie genomen gronden (IEGG) (€ 7.151.750), de exploitatie overeenkomsten (EO) (€ 1.116.466), de nog niet in exploitatie genomen gronden (NNIEGG) (€ 2.967.779) en de deelneming in Medel (€ 5.917.084). Voor een verdere specificatie van de boekwaarden verwijzen wij u naar het overzicht "een actuele prognose van de verwachte resultaten diverse grondcomplexen" zoals opgenomen is in Paragraaf 6 "grondbeleid".

2. Specifieke risico's grondexploitaties:

In Exploitatie genomen gronden (IEGG).

Het betreft hier specifieke risico's die zich binnen in exploitatie genomen gronden (IEGG) kunnen voordoen. Het gaat hier om een specifiek risico binnen het project Herenland te Opheusden. Het betreft hier een totaal risico-inschatting van € 995.000. Voor meer informatie over deze specifieke risico's verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Grondbeleid.

Exploitatieovereenkomsten met derden (EO):

Het betreft hier de projecten Boveneindsestraat te Kesteren en Broedershof in Echteld waarvoor een specifiek risicobedrag is opgenomen. Bij de opgenomen risicobepaling voor exploitatieovereenkomsten met derden is rekening gehouden met de mogelijkheid dat een exploitatieovereenkomst met derden niet tot stand komt of niet kan worden afgesloten.

Een specificatie is als volgt:

• Boveneindsestraat in Kesteren	€ 300.000
• Broedershof in Echteld	€ 20.000
• Totaal	€ 320.000

Voor meer informatie over deze specifieke risico's verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Grondbeleid.

Nog niet in exploitatie genomen gronden (NNIEGG)

Een risico inschatting is opgenomen voor de nog niet in exploitatie genomen gronden in Herenland-West in Opheusden, Fructus in Dodewaard, Bonegraaf-Oost in Dodewaard, en Oranjehof in Ochten. Bij de opgenomen risicobepaling voor strategische gronden is rekening gehouden met een mogelijke afwaardering van de gronden naar landbouwwaarden:

Een specificatie is als volgt:

• Herenland-west in Opheusden	€ 443.000
• Fructus in Dodewaard	€ 80.000
• Bonegraaf-Oost in Dodewaard	€ 269.000
• Oranjehof in Ochten	€ 210.000
• Totaal	€ 1.002.000

Voor meer informatie over deze specifieke risico's verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Grondbeleid.

Deelnemingen:

3. Casterhoven

In 2009 is door Ernst & Young een risicoanalyse voor het project Casterhoven opgesteld. Volgens dit rapport zou een risico inschatting van € 5 miljoen voldoende zijn. Doordat de marktinschatting somberder is geworden hebben wij bij de jaarstukken 2011 de risico inschatting met € 2 miljoen verhoogd tot € 7 miljoen. Bij deze jaarstukken hebben wij de risico inschatting verhoogd met € 0,5 miljoen naar € 7,5 miljoen in verband het bijstorten van gelden waardoor het project Casterhoven weer financieringsruimte heeft.

4. Financiering nieuwbouw/verbouw gemeentehuis.

Bij de dekking van de lasten voor de nieuwbouw/verbouw van het gemeentehuis is rekening gehouden met een opbrengst van € 1,8 miljoen voor 01-01-2016. Tot en met 2015 is de financieringsdekking gerealiseerd. In de risicoparagraaf wordt vanaf 2016 rekening gehouden met een risico van € 100.000.

5. Bodemsanering, overdracht c.q. groot onderhoud woonwagencentra

Met ingang van 1 november 2007 heeft de gemeente Neder-Betuwe een aantal woonwagencentra overgedragen aan de woningcorporatie SWB. Uit uitgevoerde bodemonderzoeken blijkt dat op minimaal twee woonwagencentra sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging waarvoor de gemeente ook in de toekomst verantwoordelijk blijft. Ter dekking van mogelijke saneringskosten is hiervoor een risicobedrag opgenomen van € 200.000.

6. Personeel en Organisatie (bedrijfsvoering).

Het betreft hier specifieke risico's zoals wachtgeld, ontslag/WW-uitkering, pensioen, juridische bijstand, arbo en tijdkritisch noodzakelijke onverwachte kosten om de bedrijfsvoering minimaal te laten functioneren. Voor een goede bedrijfsvoering zijn personeel met kennis en kunde, infrastructuur, structuur, informatie en beheersinstrumenten nodig. Door een toenemende complexiteit en noodzakelijke kennis en vaardigheden neemt de afhankelijkheid en daardoor de kwetsbaarheid aanzienlijk toe (onjuist menselijk handelen, brand, hardwarestoringen/servercrash, virussen, hackers enz.). Gaan er zaken fout in de bedrijfsvoering, dan komt het realiseren van de doelstellingen in gevaar. Tevens kan dit tot financiële, juridische en politiek-bestuurlijke risico's leiden.

7. Openeindregelingen.

Het betreft de openeindregelingen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Wet werk en bijstand (Wwb) en het leerlingenvervoer. Dit risico is aangepast omdat wij het risico dat wij als gemeente lopen bij de WSW bedrijven (Presikhaaf en Lander) aan dit onderwerp hebben toegevoegd. De risicoreservering is toegenomen met € 200.000 (van € 300.000 naar € 500.000.)

8. Ontwikkelingen Gemeentefonds

De laatste jaren ervaren we dat de uitkeringen uit het gemeentefonds niet volledig voorspelbaar zijn. Om fluctuaties in de uitkering te kunnen opvangen is een risico bedrag van € 200.000 opgenomen.

9. Overige Risico's

Het betreft hier in financieel opzicht kleinere risico's die bij elkaar opgeteld toch nog een substantieel risico vormen.

PARAGRAAF 3: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Algemeen

Artikel 12 van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft aan, dat voor het onderhoud van kapitaalgoederen wordt aangegeven het beleidskader, de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van de financiële consequenties in de planning en control documenten. Het gaat hierbij ten minste om de volgende groepen kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Het onderhoud van kapitaalgoederen vergt een substantieel deel van de planning en control documenten, zodat deze paragraaf belangrijk is voor de beoordeling van de financiële positie. Uiteraard is ook het aangeven van het gewenste onderhoudsniveau van groot belang. De huidige nota activabeleid is per 1 januari 2010 in werking getreden en is er op gericht om eenheid te verkrijgen in de waardering, administratieve verantwoording en afschrijving van de geactiveerde uitgaven en zodoende een belangrijk beleidskader voor deze paragraaf.

De belangrijkste afspraken die zijn gemaakt in de nota activabeleid zijn:

- Alleen *nieuwe* investeringen met een economisch nut te activeren.
- Het grensbedrag op € 25.000 vast te stellen voor investeringen met economisch nut.
- Geen bestemmingsreserve meer hanteren voor nieuwe investeringen en de kapitaallasten ten laste laten komen van de exploitatie.
- Vervangingsinvesteringen en investeringen als gevolg van nieuw beleid dienen middels de investeringsstaat bij de kadernota kenbaar te worden gemaakt. Na accordering van de Raad worden de lasten opgenomen in de begroting.
- Een investeringskrediet dat na 2 jaar niet (volledig) is benut aframen. Een investeringskrediet kan alleen langer "open" blijven indien de noodzaak daartoe voldoende is beargumenteerd.

Wegenbeheerplan

Beleidskader

Het wegenbeheerplan is vastgesteld met de volgende uitgangspunten:

1. Voldaan moet worden aan het wettelijk kader, zorgplicht voor het voldoen van wegen aan hun functie.
2. Keus voor minimaal niveau van onderhoud aan wegen.
3. Uitgaan van een relatief lage frequentie van inspectie van de wegen.
4. Bepaling van de methodiek voor de minimale eeuwigdurende gemiddelde jaarlijkse beheerkosten (CROW systematiek voor rationeel wegbeheer)
5. Buffer voor onvoorziene werken van € 200.000.
6. Relatie met gemeentelijk rioleringsplan, groenbeheerplan, beheerplan openbare verlichting en verkeersveiligheidsplan voortdurend bezien.

Actualisatie van het plan:

Het operationele plan voor de jaren 2011-2015 is door de raad in 2011 vastgesteld. In 2013 zal er een actualisatie van het wegenbeheerplan plaats vinden.

Financiële consequenties

Op 31 december 2012 staat de stand van de voorziening op ca. € 662.249. In dit bedrag is de buffer van € 200.000 voor onvoorziene werken opgenomen.

Stand voorziening 01-01-2012	Toevoegingen	Aanwending	Stand voorziening 31-12-2012	Stand voorziening conform beheerplan	Verschil
701.496	828.203	867.272	662.427	287.219	375.208

Het verschil van € 375.000 is te verklaren door dat er een aantal projecten zijn doorgeschoven naar 2013. Deze projecten zijn:

- Lindelaan, € 72.000 (doorgeschoven i.v.m. discussie rooien bomen);
- Elementenverharding 2012, € 37.500 (doorgeschoven i.v.m. uitgestelde rioleringswerkzaamheden);
- Reggefiber, € 39.000 (nodig voor toekomstig onderhoud).

Bij de volgende projecten is een positief saldo behaald door een andere uitvoeringswijze:

- Elementenverharding 2010/2011, € 11.000;
- Stationsstraat Kesteren, € 8.300;
- Asfalt bestek, € 53.800;
- Nijlandseweg, € 2.600;
- Broekdijk Kesteren, € 60.800;
- Onvoorzien, € 16.000.

Daarnaast is er een voordeel ontstaan omdat er geen bijdrage nodig is aan het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) van € 74.000. Vooralnog blijft het overschot in de voorziening wegen en zal worden meegenomen in de actualisatie die u in 2013 wordt aangeboden.

Uitvoering werkzaamheden:

De projecten die in 2012 zijn uitgevoerd zijn:
Herstraten 2010/2011
Nijlandseweg Opheusden
Burg. Lodderstraat Opheusden
Stationsstraat Kesteren

Asfaltonderhoud
Aanbrengen slijtlagen
Broekdijk Kesteren
Elementen 2012

Gemeentelijk Riolerings Plan

Beleidskader

Het beleidskader vloeit voort uit het Gemeentelijk Riolerings Plan 2009-2013. De belangrijkste punten zijn:

1. Voldaan moet worden aan het wettelijk kader, zorgplicht voor doelmatige inzameling en transport van afvalwater (wet milieubeheer).
2. Streven naar 100% aansluiting van percelen.
3. Het bedrijfszeker houden van de rioleringen, gemalen en andere installaties.
4. Relatie met andere gemeentelijke beheerplannen steeds bezien, (wegenbeheerplan, groenbeheerplan).
5. Streven naar optimale samenwerking met andere waterkwaliteitsbeheerders.
6. Uitvoeren periodieke inspectie.
7. Streven naar 100% kostendekkendheid via rioolrechten.

Actualisatie van het plan:

Het Gemeentelijke Rioleringsplan zal in 2013 worden geactualiseerd.

Financiële consequenties

Het GRP geeft per jaar gespecificeerd aan welke investeringen zullen plaats vinden, zodat de kapitaallasten hiervan berekend kunnen worden. Voorts worden de jaarlijkse exploitatiekosten berekend. De overige posten zijn de rioolheffingen en de toevoegingen of beschikkingen over de voorziening riolering. De rioolheffingen moeten in principe 100% kostendekkend zijn, doch om dit te bereiken worden verhogingen geleidelijk doorgevoerd. Een complicerende factor hierbij is de verfijningsuitkering rioleringen, die de gemeente tot en met 2012 als onderdeel van de algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft ontvangen. Deze uitkering wordt voor de uitvoering van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) als een baat meegenomen. Na afloop van de uitkering, zullen de rioolheffingen alleen toereikend moeten zijn, al dan niet in combinatie met de voorziening.

Stand voorziening 01-01-2012	Toevoegingen	Aanwending	Stand voorziening 31-12-2012	Stand voorziening conform beheerplan	Verschil
2.607.305	0	356.911	2.250.394	1.781.496	468.898

Het verschil, ca € 468.898 is te verklaren doordat bij de start van het verslagjaar ca € 489.305 overschot in de voorziening aanwezig was. De exploitatiekosten 2012 zijn daarentegen hoger omdat een gedeelte van de geplande werkzaamheden zijn doorgeschoven vanuit 2011. Bij de financiële actualisatie van het GRP zal met de financiële verschillen rekening worden gehouden. Vooralsnog blijft het overschot in de voorziening en zal worden meegenomen bij de actualisatie die u eind 2013 zal worden aangeboden.

Afgewikkelde werkzaamheden 2012:

De Heuning, Westerengstraat

Doorgeschoven en aangehouden werkzaamheden:

- Hoofdstraat-Achterdorp
Uitvoering start in het eerste kwartaal 2013.
- Broekdijk, drukriolering
Komend jaar worden in samenwerking met de bewoners de fout aansluitingen afgekoppeld.
- Aanpak riool vreemd water drukriolering
- Op de eerste drie locaties zijn de aansluitingen van hemelwater afgekoppeld. De gevolgde aanpak wordt in 2013 voortgezet voor de resterende locaties.
- IBA's
In 2012 zijn zes ernstige probleem gevallen Voor 2013 en doorlopend tot 2014 worden de slecht functionerende IBA's omgebouwd
- Smachtkamp
De uitgewerkte (afkoppel)maatregel voor de Smachtkamp is besteksgereed en wordt in maart 2013 gerealiseerd.
- Beukenlaan
Uitvoering van de werkzaamheden starten begin 2013.
- Samenwerking in de Waterketen
Eind 2012 is gestart met de uitwerking van de business case.

Waterplan

Beleidskader

Het gemeentelijk takenpakket voor het onderhoud van het water op ons grondgebied is zeer beperkt. De Rijn en de Waal vallen onder het beheer van Rijkswaterstaat. Het Waterschap Rivierenland is belast met het onderhoud van de Linge en de belangrijkste overige watergangen (A-watergangen), incl. stedelijk water. De gemeente blijft belast met het onderhoud van geheel of deels in eigen bezit zijnde watergangen (B- en C-watergangen), de hierbij behorende werkzaamheden zijn voor het grootste gedeelte opgenomen in het groenbeheerplan.

Actualisatie van het plan:

In samenwerking met het Waterschap Rivierenland is in 2008 het Waterplan voor de gemeente Neder-Betuwe vastgesteld. Het waterplan is gebaseerd op het Europese, landelijke, regionale en lokale beleid op het gebied van water. Dit plan bevat inspanningsverplichtingen (bv. het oplossen van knelpunten en het aanbrengen van verbeteringen) van beide partijen op het gebied van waterbeheer. In 2013 wordt in combinatie met het GRP het Waterplan geactualiseerd.

Financiële consequenties

In 2012 was € 10.000 beschikbaar voor het uitvoeren van maatregelen uit het Waterplan. In totaal is € 6.137 uitgegeven. Dit is volgens uitvoeringsplan besteed aan haalbaarheidsonderzoeken naar de mogelijkheid van het realiseren van waterberging in IJzendoorn en Echteld.

Groenbeheerplan

Beleidskader

1. Uitgangspunt is het groenbeheerplan 2012, waarbij onderhoud volgens CROW op B-niveau wordt uitgevoerd.
2. Uitvoering aan de hand van werkbeschrijvingen met beeldkwaliteit als uitgangspunt.
3. Uitvoering van de werkzaamheden in principe via uitbesteding aan derden voor meerdere jaren.

Actualisatie van het plan:

Het groenbeheerplan is in 2012 geactualiseerd en vastgesteld.

Financiële consequenties

Het groenbeheerplan is in diverse onderdelen gesplitst, waarvoor bestekken zijn opgesteld en offertes zijn gevraagd bij diverse ondernemingen. Een uitzondering is het onkruidbeheer op bestrating, Dit wordt uitgevoerd door de buitendienst.

Het totaal uitgegeven bedrag is € 600.010. De specificatie hiervan is als volgt:

Openbaar groen	Begroot €	Werkelijk €	Restant €
1. Onderhoud heesters	269.959	269.183	-776
2. Onderhoud gazon	77.500	77.500	0
3. Onderhoud bomen	84.673	83.807	-866
5. Onkruidbestrijding	24.000	21.065	-2.935
6. Onderhoud bermen/sloten	146.561	148.455	1.894
Totaal	602.693	600.010	-2.683

Begraafplaatsenbeheerplan

Beleidskader

In januari 2012 is het geactualiseerde beheerplan begraafplaatsen vastgesteld.

Actualisatie van het plan:

In het plan is het beheer van de begraafplaatsen opgenomen en de investeringen die gedaan moeten worden, onder andere de administratie digitaliseren, in-/uitbreidingen begraafplaats Markstraat, ruiming van de graven en inbreiding begraafplaats Kalkestraat.

Naam:	Stand voorziening 01-01-2012	Toevoegingen	Aanwending	Stand voorziening 31-12-2012	Stand voorziening conform beheerplan	Vershil
voorziening begraafplaatsen	1.127.031		139.683	987.348	633.565	353.783

Het verschil is ontstaan, doordat de werkzaamheden zijn uitgelopen die voor eind 2012 op de planning stonden. Na de inspraak avond van 18 november jl. zijn technische wijzigingen opgenomen in het bestek Kalkestraat. In verband met de vorst periode is besloten de werkzaamheden eind eerste kwartaal 2013 uit te voeren.

Gebouwenbeheerplan

Beleidskader

Splitsing in de onderwijsgebouwen en overige gebouwen.

Prognose op korte, middellange en lange termijn.

Uitvoering van de werkzaamheden door derden.

Onderhoud uitvoeren op niveau, waarop functie van het gebouw recht wordt gedaan.

Actualisatie van het plan:

De financiële gevolgen van het geactualiseerde beleidsplan zijn op 15 december 2011 vastgesteld door de raad met een ingangsdatum 2012 en looptijd tot 2015.

Financiële consequenties:

Verantwoording uitgaven voorziening onderhoud gebouwen jaar 2012

Naam:	Stand voorziening 01-01-2012	Toevoegingen	Aanwending	Stand voorziening 31-12-2012	Stand voorziening conform beheerplan	Verschil
Onderhoud gebouwen	611.818	454.696	623.088	443.426	383.847	59.579
Onderhoud gebouwen onderwijs	440.762	159.315	326.518	274.559	249.121	25.438

Onderhoud Gemeentelijke gebouwen:

In het op 15 december 2011 vastgestelde geactualiseerde beheerplan Onderhoud Gemeentelijke Gebouwen is voor 2012 een bedrag van € 539.175 geraamd voor het uitvoeren van regulier groot onderhoud en gerekend met een toevoeging van € 354.796. Het verschil tussen de geraamde - en de werkelijke bedragen is als volgt te verklaren:

In 2012 zijn de werkzaamheden, zoals renovatie van de kerktorens Hien en Dodewaard en groot onderhoud CV installatie, vervanging kozijnen en dak hoofdgebouw van het gemeentehuis volgens planning uitgevoerd. De eindafrekening van de renovatiekosten van de torens in Hien en Dodewaard wordt in februari 2013 gemaakt. Ook zijn de installatiewerkzaamheden in de sportgebouwen, die conform het beheerplan in 2011 opgestart waren, in 2012 afgerekend.

Deze verschuiving in de uitvoeringsjaren en een ontvangen voorschotsubsidie van de Provincie in de renovatiekosten van de kerktorens, veroorzaken per saldo het positieve verschil van € 58.579 tussen de werkelijke stand - en de stand conform het beheerplan van de voorziening onderhoud gebouwen.

Onderhoud gebouwen onderwijs:

Het verschil van € 25.348 tussen raming en werkelijke stand van de van de voorziening onderhoud gebouwen onderwijs wordt veroorzaakt doordat in 2012 opgestarte werkzaamheden van de schoolpleinen van De Bellefleur en Isandra nog niet zijn afgerond.

Beheerplan openbare verlichting

Eind 2009 is het geactualiseerde openbaar verlichtingsplan vastgesteld. De nieuwe (aanvullende) beleidsuitgangspunten zijn hieronder weergegeven.

Beleidskader

1. De gemeente verlicht de openbare ruimten, die eigendom zijn van de gemeente en waarvan ze wegbeheerder is, met uitzondering van: zelfstandige recreatieve fietspaden en voetpaden die geen belangrijke functie hebben voor het woon-werk verkeer en de laagste categorie wegen buiten de bebouwde kom.
2. Vervanging alleen bij technische afschrijving of bij terugverdien effecten bij lager energie verbruik.
3. De verlichtingsniveau's worden afgestemd op de functie van de te verlichten ruimten, de categorisering uit het verkeersveiligheidsplan is overgenomen in de beleidsnota openbare verlichting.
4. Verlichting van achterpaden is een primaire verantwoordelijkheid van de eigenaren van het pad en de aanliggende panden.
5. De verlichtingsmiddelen, armaturen, lichtmasten en lampen, zullen in hun toepassing de meest efficiënte oplossing zijn. Om de installatie zo doelmatig mogelijk te beheren wordt een standaard materialen pakket samengesteld.
6. Uitgangspunt is het gebruik van "groene stroom".

Actualisatie van het plan:

Het Openbare Verlichtingsplan is in 2009 vastgesteld. In 2018 wordt gestart met de actualisatie. Ingangsdatum van het nieuwe plan is 2019.

Financiële consequenties

Het onderhoud aan de openbare verlichting is in samenwerking met 6 gemeenten binnen de regio Rivierenland aanbesteed en gegund aan de firma CityTec. De kosten voor instandhouding, vervanging van lichtmasten en armaturen en het elektriciteitsverbruik zijn opgenomen in het beheerplan. In 2012 is het uitvoeringsprogramma grotendeels uitgevoerd. Enkele werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2013. De voorziening voor de openbare verlichting zal in stand worden gehouden.

Stand voorziening 01-01-2012	Toevoegingen	Aanwending	Stand voorziening 31-12-2012	Stand voorziening conform beheerplan	Verschil
63.368	91.824	35.615	119.577	34.892	84.685

Het verschil van € 84.685 is te verklaren doordat er budget is gereserveerd voor het aanpassen van de openbare verlichting bij de volgende projecten:

- Aanleg woonerf Lindelaan (€ 14.000). Dit project is doorgeschoven naar 2013;
- Burg. Lodderstraat (€ 11.800). Uitvoering in 2013;
- Remplace lampen (€ 5.550). Uitloop werkzaamheden naar 2013;
- Schilderen masten (€ 12.500). Doorgeschoven naar 2013;
- Vervangen masten (€ 30.000). Doorgeschoven naar 2013.

Totaal is voor € 73.850 doorgeschoven naar 2013. Het restant van € 10.835 blijft in de voorziening

Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan (NBVVP)

Eind 2011 is het nieuwe Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan (NBVVP) vastgesteld. Bij de uitwerking van dit plan is een aantal uitgangspunten gehanteerd. Deze zijn hieronder weergegeven.

Beleidskader

- Een planhorizon tot 2020;
- aandacht voor alle modaliteiten/vervoerwijzen;
- betrokkenheid van alle belanghebbenden en bewoners;
- heldere, realistische en meetbare doelstellingen;
- betrekken van (ruimtelijke) ontwikkelingen en uitgangspunten van het bovenlokale beleid (Rijk, provincie en regio)
- concrete uitwerking in de vorm van integrale maatregelen en activiteiten;
- een indicatief overzicht van de kosten voor gefaseerde uitvoering van de maatregelen.

Het NBVVP bestaat uit de volgende deelplannen:

- verkeer op de juiste plaats (verkeerscirculatie)
- veilig verplaatsen (verkeersveiligheid)
- openbaar vervoer op maat
- fiets vooruit!
- kwaliteit leefomgeving (inclusief parkeren)

Actualisatie van het plan:

De gemeenteraad heeft in december 2011 het nieuwe plan vastgesteld. Een actualisatie is nog niet aan de orde. Wel dient het projectenoverzicht

Financiële consequenties

Jaarlijks wordt een bedrag van € 32.231 gestort in de voorziening verkeersveiligheid.

Stand voorziening 01-01-2012	Toevoegingen	Aanwending	Stand voorziening 31-12-2011	Stand voorziening conform beheerplan	Vershil
276.673	39.846	36.111	280.408	212.034	68.374

Vanuit de voorziening is een bijdrage geleverd aan de realisatie van fietsvoorzieningen op de vernieuwde Burg. Lodderstraat (€ 10.000). Daarnaast zijn er maatregelen getroffen op de Voorstraat in Echteld.

Een project rond de verkeersveiligheid bij basisscholen in Kesteren is eveneens betaald uit de voorziening. Het gaat om een bedrag van € 7.615. Dit bedrag wordt volledig vergoed door de regio Rivierenland, i.v.m. een subsidie.

In 2012 was rekening gehouden met een bedrag van € 50.000 voor de Parallelweg te Kesteren/Opheusden. Het is echter de bedoeling dat dit project in 2013 uitgevoerd gaat worden.

PARAGRAAF 4: FINANCIERING

Algemeen

De paragraaf Financiering (ook wel treasuryparagraaf genoemd) is verplicht bij begroting en jaarverslag. In de toelichting op artikel 13 BBV komt de Wet financiering decentrale overheden (Fido) aan de orde. Voor de financiering vormt de Wet Fido het wettelijk kader. De wet is gesteld in termen van de financieringsfunctie (treasury) van de decentrale overheden.

De intentie van de Wet Fido is het beheersen van risico's, het bevorderen van de kredietwaardigheid van decentrale overheden en het bereiken van transparantie ten aanzien van het treasurybeleid van die decentrale overheden.

Dit uit zich in een aantal bepalingen, te weten:

- Het verplicht stellen van de vervaardiging van een treasurystatuut en het opnemen van een paragraaf financiering in de programmabegroting en in het jaarverslag van de programmaverantwoording. (Statuut van de gemeente dateert van 1 januari 2010.)
- Deze verplichtingen komen overigens niet rechtstreeks voort uit de Wet Fido maar uit artikel 212 van de Gemeentewet en de artikelen 9, 13 en 26 van het BBV.
- Het stellen van de kwalitatieve voorwaarde dat het opnemen en uitzetten van gelden en verlenen van garanties alleen in het kader van het publieke belang mag plaatsvinden.
- Het stellen van de kwantitatieve voorwaarde in de zin dat uitzetten van overtollige gelden en het aangaan van derivaten een prudent karakter moet hebben.
- Het stellen van kwantitatieve begrenzingen aan het maximale renterisico dat een decentrale overheid in enig jaar mag lopen in het kader van de financiering door middel van korte schulden (bekend als kasgeldlimiet) en lange schulden (bekend als renterisiconorm).

Het doel van deze paragraaf, voor u als gemeenteraad, is om de uitvoering van de treasuryfunctie te kunnen volgen. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van het voorgenomen beleid uit de verschillende beleidsvelden in die zin dat de treasuryfunctie de financiering van het beleid omvat en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Financiering

De financiering van gemeentelijke activiteiten is in principe gebaseerd op integrale financiering. De totale financieringsbehoefte van de gemeente is de graadmeter. De ruimte die de kasgeldlimiet biedt om kort geld aan te trekken voor onder andere voorfinanciering van investeringen wordt optimaal benut.

De rente-ontwikkeling voor de korte en lange termijn alsmede de ruimte ten opzichte van de kasgeldlimiet zijn belangrijke factoren die meespelen bij het consolideren van kortgeld in langgeld ten behoeve van investeringen. De looptijd van de geldleningen wordt afhankelijk gesteld van de aard van de investeringen alsmede door de resterende looptijd van de bestaande leningen en de te betalen rentepercentages bij de verschillende termijnen van de leningen. Bij het aantrekken van geldleningen wordt bij tenminste twee financiële instellingen een offerte gevraagd.

Gesteld kan worden, dat onze gemeente de financieringsfunctie uitsluitend voor de publieke taak gebruikt.

Onze huisbankier is de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, waarmee een rekening-courantverhouding is afgesloten met automatische afroaming binnen bepaalde grenzen van de saldi naar daggeden ter beperking/ verbetering van de rentelasten/rentebaten. Tevens kan gesteld worden dat het beheer prudent is en dat aan kasgeldlimiet en renterisiconorm voldaan wordt.

Verloop financiering over het verslagjaar.

In het onderstaande overzicht wordt inzicht gegeven in het verloop van de financiering over het verslagjaar.

Betaalde rente		2012
Betaalde rente	schuld in rekening-courant	0
Betaalde rente	kort lopende geldleningen	5.088
Betaalde rente	langlopende geldleningen	1.574.231
Bespaarde rente	eigen financieringsmidd.	1.178.773
Rente investeringen		-577
Ontvangen rente	tegoeden rekening-courant	-179
totaal betaalde en ontvangen rente		2.757.336
Betaalde kosten	i.v.m. financiering	68.385
Totaal betaalde rente en kosten		2.825.721
Totaal afschrijvingen		1.933.648
Totaal door te berekenen rente en afschrijvingen en kosten		4.759.369
Door berekende kapitaallasten		-5.289.972
Rente resultaat		-530.603

In de begroting 2012 na wijziging was uitgegaan van een positief renteresultaat van afgerond € 295.000. Het werkelijk renteresultaat 2012 betreft afgerond € 531.000. Per saldo is hier een incidenteel voordeel op behaald van afgerond € 236.000. Dit voordeel is onder andere ontstaan door lagere boekwaarde van de grondexploitatie. Voor meer informatie zie paragraaf 6 Grondbeleid.

Eind 2012 is er een lening afgesloten tegen lage rente. Dit geeft een structureel rente voordeel wat verwerkt wordt in de 1^e bestuursrapportage 2013.

Mutaties in portefeuille opgenomen en uitgezette leningen

Onderstaande overzichten geven inzicht in de ontwikkeling van de financiering- en beleggingspositie over 2012.

Informatie portefeuille opgenomen leningen	
	2012
Aantal	24
Oorspronkelijk bedrag	64.898.309
Nieuwe leningen + ontvangen waarborgsommen	10.001.000
Stand per 1-1-2012	40.046.717
Stand per 31-12-2012	44.769.923
Gemiddelde grootte (oorspronkelijk)	2.495.763
Gemiddelde grootte (per 31-12)	2.001.775
Aflossingen regulier	5.277.794
Aflossingen vervroegd	0
Renteaanpassingen (oud percentage)	n.v.t.
Renteaanpassingen (nieuw percentage)	n.v.t.
Gemiddeld rentepercentage ongewogen	4,59
Gemiddeld rentepercentage gewogen	4,11

Informatie portefeuille uitgezette leningen	
	Bedrag:
Aantal	9
Oorspronkelijk bedrag	1.668.854
Nieuwe leningen	0
Stand per 1-1-2012	985.516
Stand per 31-12-2012	902.712
Gemiddelde grootte (oorspronkelijk)	185.428
Gemiddelde grootte (per 31-12)	75.226
Aflossingen regulier	
Aflossingen vervroegd	0
Renteaanpassingen (oud percentage)	n.v.t.
Renteaanpassingen (nieuw percentage)	n.v.t.

Uitzettingen

De uitzettingen bedragen per 31 december 2012 € 902.712. De aan Vitens verstrekte achtergestelde lening had een boekwaarde van € 644.459. Conform het raadsbesluit - om de voorheen uitstaande aandelen Vitens om te zetten in deze achtergestelde lening - worden de aflossingen van deze leningen direct in de algemene reserve gestort. Voor de overige € 258.253 betreffen de uitzettingen renteloze leningen die de gemeente heeft verstrekt aan plaatselijke verenigingen. Het risico hierop is beperkt. Vaak is er sprake van een subsidieband met de gemeente, zodat verrekening kan plaatsvinden.

Risicobeheer

De belangrijkste algemene financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, koersrisico, valutarisico, debiteurenrisico.

Renterisico

Renterisico is nooit uit te sluiten; voor in de toekomst aan te trekken leningen is de rentevoet afhankelijk van een groot aantal, nauwelijks te beïnvloeden factoren.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. De grens waarboven niet met kort geld gefinancierd mag worden. De grens voor kort geld ligt bij één jaar. De kasgeldlimiet op grond van de wet Fido is voor het jaar 2012 vastgesteld op € 4,3 miljoen, zijnde het door het rijk vastgestelde percentage van 8,5 % over ons begrotingstotaal van € 50,5 miljoen. In het jaar 2012 heeft er geen overschrijding plaats gevonden van het kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet 2012 Bedragen x € 1.000	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1 Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedragen	4.290	4.290	4.290	4.290
2 Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
	0	0	0	0
3 Vlottende Middelen Contante gelden in kas Tegoeden in rekening-courant				
	0	0	0	0
Overige uitstaande gelden <1 jaar	-696	-184	2.428	1.331
	0	0	0	0
	-696	-184	2.428	1.331
4 Toets kasgeldlimiet				
2-3 Totaal netto-vlottende schuld	696	184	-2.428	-1.331
1 Toegestane kasgeldlimiet	4.290	4.290	4.290	4.290
1-4 Ruimte (-) Overschrijding (+)	-3.594	-4.106	-6.718	-5.621

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de Wet Fido aangemerkt, alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar.

De renterisiconorm wordt evenals de kasgeldlimiet berekend over het begrotingstotaal. Als norm wordt in de Wet 20% van het begrotingstotaal met een minimum van € 2,5 miljoen aangehouden. Dit houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal lasten. Uit onderstaand overzicht blijkt wat de gemeente de komende jaren mag aflossen aan vaste geldleningen binnen de gestelde normen.

Renterisico op vaste schuld	
Bedragen x € 1.000	2012
Renterisiconorm	
1 Stand van totale lasten begroting	50.465
2 Bij ministriële regeling vastgesteld percentage	20%
3 Renterisiconorm	10.093
4a Rente herziening op vaste schuld o/g	0
4b Rente herziening op vaste schuld u/g	0
5 Netto renteherziening op vaste schuld (4a-4b)	0
6a Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	10.000
6b Nieuw aangetrokken vaste schuld (u/g)	0
7 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (6a-6b)	10.000
8 Betaalde aflossingen	5.277
9 Herfinanciering (laagste van 7 en 8)	5.277
10 Renterisico op vaste schuld (5+9)	5.277
Toets renterisiconorm	
3 Renterisiconorm	10.093
10 Renterisico op vaste schuld	5.277
Ruimte (-) Overschrijding (+) (10-3)	-4.816

De renterisiconorm is in 2012 niet overschreden. Dit jaar is er 1 nieuwe lening aangetrokken en er is afgelost zoals was geraamd. In 2012 hebben er geen renteherzieningen van de vaste schuld plaatsgevonden.

Kredietrisico

Kredietrisico is slechts beperkt aanwezig, omdat kredietverstrekkingen bijna uitsluitend aan plaatselijke verenigingen zijn verleend. Vaak is een verrekening met subsidies mogelijk.

Liquiditeitsrisico

Voor het jaar 2012 hebben zich geen liquiditeitsrisico's voorgedaan.

Koersrisico

Koersrisico wordt niet gelopen, omdat onze gemeente geen beleggingen met koersen meer heeft.

Valutarisico

Valutarisico is door invoering van de Euro nauwelijks meer van belang. Ons treasurystatuut verbiedt het gebruik van derivaten.

Debiteurenrisico

Debiteurenrisico voor het debiteurenrisico is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid van de belastingdebiteuren en de overige debiteuren is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. De hoogte van deze voorziening wordt als volgt bepaald aan de hand van de openstaande vorderingen:

20% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -1

30% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -2

50% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -3

100% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -4.

100% van het saldo betrekking hebbend op opgelegde dwangsommen

Hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de op het moment van opstellen van de jaarrekening inmiddels ontvangen bedragen en met vorderingen waarvoor betalingsregelingen zijn getroffen. De nog niet geïnde maar wel opgelegde dwangsommen worden ook in deze voorziening meegenomen. Hier lopen nog verschillende procedures voor. Ultimo 2012 staat er nog voor € 221.000 open aan dwangsommen

De voorziening wordt in mindering gebracht op het totaalbedrag van de vorderingen.

Over 2004 tot en met 2011 is in totaal € 533.456 nog te ontvangen van belastingdebiteuren en overige debiteuren. Hiervan wordt minimaal € 328.313 als dubieus aangemerkt, zodat de bestaande voorziening dubieuze debiteuren moest worden opgehoogd met € 85.338 om deze op het gewenste niveau te brengen. Hier was geen raming voor opgenomen.

PARAGRAAF 5: VERBONDEN PARTIJEN

Algemeen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft. Door het deelnemen in een elftal verbonden partijen wil de gemeente een publiek belang dienen, maar door deelname in een derde rechtspersoon moeten ook de belangen van die verbonden partij zelf worden gediend.

Financieel belang

Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (artikel 1 BBV). Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij: de gemeente behoudt juridische verhaalsmogelijkheden als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat hier om overdrachten (subsidies).

Bestuurlijk belang

Een bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie: als de burgemeester, de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente, namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alleen een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht – de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen – is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van zo'n recht gebruik om ervoor te zorgen dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen.

Verskillende juridische rechtsvormen van verbonden partijen

Een belangrijk onderscheid is het verschil tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke verbonden partijen. Daarnaast bestaat er nog een mengvorm, de zogenaamde Publieke Private Samenwerkingsverbanden (PPS - constructies). Hieronder wordt in het kort op de juridische verschillen ingegaan.

Publiekrechtelijk

Bij publiekrechtelijke verbonden partijen gaat het met name om gemeenschappelijke regelingen. Bij gemeenschappelijke regelingen gaat het vaak om primaire gemeentelijke taken met een uitvoerend karakter. Zij vormen een verlengd lokaal bestuur waarbij de vrijwilligheid van de samenwerking voorop staat (voor sommige taken is door de wetgever verplichte samenwerking opgelegd, denk hierbij bijvoorbeeld aan de veiligheidsregio). De gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam is de 'zwaarste' en meest voorkomende vorm: deze regeling heeft – als enige – rechtspersoonlijkheid en een algemeen bestuur (vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten), dat het dagelijks bestuur controleert. Gemeenten kunnen aan dit openbaar lichaam in principe alle gemeentelijke taken en bevoegdheden overdragen. In een gemeenschappelijke regeling kunnen gemeenten veel bestuurlijke en beleidsmatige invloed aanwenden met de mogelijkheid van sturing aan de voorkant. Daarnaast is het een goede vorm om op voet van evenredigheid en gelijkwaardigheid samen te werken met publieke partijen voor een publiek belang. Het risicoprofiel van een gemeenschappelijke regeling is hoog vanwege de financiële aansprakelijkheid. De participerende gemeenten zijn volledig financieel aansprakelijk. Bovendien is de bekostiging van de jaarlijkse activiteiten een verplichte uitgave. Vanzelfsprekend wordt de invloed van onze gemeente beperkt door de invloed van andere gemeenten.

Privaatrechtelijk

Bij privaatrechtelijke verbonden partijen gaat het met name om stichtingen en vennootschappen. Een stichting heeft een bestuur voor de dagelijkse leiding en kent een ideëel of sociaal doel, waarbij alleen aan dat doel kan worden uitgekeerd. Stichtingen kennen geen controlerend mechanisme, tenzij dat in de statuten is geregeld. Het risicoprofiel loopt van laag tot gemiddeld. De gemeente is alleen financieel aansprakelijk voor de verstrekte middelen. Alhoewel de stichting formeel zelf verantwoordelijk is voor exploitatierisico's wordt vaak bij de gemeente aangeklopt als dit risico zich voordoet of als er sprake is van onvoorziene uitgaven. Bestuurders zijn slechts aansprakelijk als er sprake is van wanbeleid.

Een vennootschap heeft een raad van bestuur en, afhankelijk van wat daarover in de statuten is bepaald of van de omvang van de vennootschap, een raad van commissarissen. De raad van bestuur wordt gecontroleerd door de vergadering van aandeelhouders. Gemeenten maken vaak gebruik van vennootschappen bij nutsvoorzieningen, havenactiviteiten, cultuur en economie. De belangrijkste reden om samen te werken met dit type verbonden partij zijn de financiële voordelen door winstdeling en dividend. Het risicoprofiel van een vennootschap ligt vaak hoger dan dat van een stichting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de aard van de activiteiten, de omvang en de autonome positie die een vennootschap vaak inneemt. Toch kan het risicoprofiel als gemiddeld worden benoemd, vanwege het feit dat de gemeente alleen risico loopt over het ingebrachte geld.

Publiek Private Samenwerking (PPS)

Het Publieke Private Samenwerkingsverband (PPS) is een bijzondere vorm van een verbonden partij, omdat naast de overheid ook private partijen deelnemen. Een veel voorkomend voorbeeld van een PPS zien we in lokale gebiedsontwikkeling. Deze samenwerkingsvorm komt in verschillende variaties voor. Het risicoprofiel is op financieel gebied hoog te noemen. Bij een PPS constructie loopt de gemeente risico. Hiertegenover staat dat er forse exploitatiewinsten zijn waarin de gemeente kan meedelen.

De wetgever heeft een voorkeur voor publiekrechtelijke boven privaatrechtelijke participaties.

Gedachte hierachter is dat in een publiekrechtelijke participatie de openbaarheid en de controle beter zijn gewaarborgd dan in een privaatrechtelijke participatie.

Risico's

Risico's van een verbonden partij kunnen worden samengevat in een tweetal dimensies: financiële en bestuurlijke risico's. Naast de aard en omvang van de activiteiten wordt het risicoprofiel ook beïnvloed door de juridische vorm, structuur en organisatie van een verbonden partij. De belangrijkste soorten verbonden partijen inclusief de mate van bijbehorende risico's zijn hieronder weergegeven:

Belangrijkste soorten verbonden partijen	Rechtsvorm	Risico (Financieel/bestuurlijk)
Stichting	Privaatrechtelijk	Laag
Vennootschap (BV,NV)	Privaatrechtelijk	Middel
Gemeenschappelijke regeling	Publiekrechtelijk	Hoog
Publiek Private Samenwerking (PPS)	Privaatrechtelijk	Hoog

De risico's van gemeenschappelijke regelingen en PPS-constructies zijn relatief hoger. Bij de gemeenschappelijke regelingen vanwege het feit dat de aangesloten gemeenten volledig financieel aansprakelijk zijn en bij de PPS-constructies vanwege de samenwerking met een private partij met eigen (winst)-doelstellingen.

Overzicht verbonden partijen

Het inzichtelijk maken van de verbonden partijen is om twee redenen van belang. De eerste reden is dat de verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De tweede reden betreft de kosten / het budgettaire beslag / en de financiële risico's, die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Hieronder is weergegeven een overzicht van rechtspersonen waarin de gemeente Neder-Betuwe participeert, die begrepen kunnen worden onder de noemer verbonden partijen.

Nummer	Naam partij (soort verbonden partij)	Relatie programma
1	Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland (Gemeenschappelijke regeling)	Diverse programma's
2	Regionaal archief Rivierenland (Gemeenschappelijke regeling)	Diverse programma's
3	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (Gemeenschappelijke regeling)	Openbare orde en veiligheid
4	Industrieschap Medel (Gemeenschappelijke regeling)	Economie
5	Waterbedrijf Vitens N.V. Vennootschap	Economie
6	Lander, werk & integratie (Gemeenschappelijke regeling)	Zorg, werk en inkomen
7	Presikhaaf (Gemeenschappelijke regeling)	Zorg, werk en inkomen
8	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (Vennootschap)	Algemene inkomsten en uitgaven
9	Regio Arnhem in Liquidatie (Gemeenschappelijke regeling)	Bestuur en burger
10	Casterhoven (Publiek Private Samenwerking)	Bouwen en Milieu
11	Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal (Gemeenschappelijke regeling)	Openbare Ruimte

1. Gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

Algemeen bestuur : Burgemeester

Dagelijks bestuur : Geen

Vestigingsplaats

Tiel

Doelstellingen

Regio Rivierenland is een samenwerkingsverband van de gemeenten in de streken Betuwe, Bommelerwaard en het westen van het Land van Maas en Waal, dat de belangen van gemeenten in het Gelderse Riviereengebied behartigt. Dit gebeurt op basis van het principe van verlengd lokaal bestuur. De andere deelnemende gemeenten zijn Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel.

Regio Rivierenland heeft een visie vastgelegd in het document '*Verrassend Rivierenland, waard om bij stil te staan*', waarin de focus ligt op de speerpunten logistiek, agribusiness, recreatie en toerisme. Verder werkt Regio Rivierenland aan belangenbehartiging op de volgende beleidsonderwerpen: verkeer en (openbaar) vervoer, schoolbegeleiding, volwasseneneducatie, jeugd, sociale recherche, leerplicht, arbeidsmarktbeleid, economische ontwikkeling, werk en sociale zaken, Wmo, volksgezondheid en zorg, verslavingszorg, preventieve- en jeugdgezondheidszorg, milieuzorg/milieuoadviesdienst-geluidmeetdienst, beleidsvorming ruimtelijke ordening en woonbeleid, ruimte en water, wonen en gezamenlijke inkoop. Dit kunnen individuele belangen zijn, maar ook regionale. Ook voert Regio Rivierenland gemeenschappelijke taken voor de gemeenten uit. Variërend van volksgezondheid tot milieu en van werkgelegenheid tot huisvuilinzameling.

Om succes te behalen op de speerpunten en op andere gezamenlijke ambities, zijn de vijf programma's Welvarend, Bereikbaar, Aantrekkelijk, Zelfredzaam en Participerend Rivierenland samengesteld. Elk van de vijf regionale programma's wordt bestuurd door een programmaraad van vakwethouders. In deze programmaraden werken de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten samen aan het creëren van een meer welvarend, meer bereikbaar en meer aantrekkelijk Rivierenland waarin onze inwoners zelfredzaam zijn en in de samenleving participeren. De projecten uit het Regiocontract maken onderdeel uit van deze programma's.

Regio Rivierenland heeft een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit tien leden en een onafhankelijk voorzitter. Dit zijn bestuurders van de tien lidgemeenten. Uit de leden van het Algemeen Bestuur worden de leden van het Dagelijks Bestuur gekozen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter en twee andere leden van het Algemeen Bestuur.

Financieel belang

De bijdragen van de aangesloten gemeenten zijn grotendeels gebaseerd op het inwoneraantal. Voor de bijdrage 2012 is het uitgangspunt de inwoneraantallen per 1 januari 2011. Regionaal bedraagt het aantal inwoners in het werkgebied 234.779, waarvan in Neder-Betuwe 22.619. In 2012 betrof het totaal van de gemeentelijke bijdragen € 7.061.370, waarvan het deel voor Neder-Betuwe € 739.591 betrof. Dit is het bedrag exclusief afzonderlijke diensverleningsovereenkomsten (DVO) zoals bijvoorbeeld de uitbesteding van leerplicht.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Eigen vermogen	4.306.000	4.427.000
Vreemd vermogen	30.292.000	31.588.000
Totaal	34.598.000	36.015.000

Exploitatieresultaat 2012: € 584.000 positief

De Jaarrekening 2012 is nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf, zodoende betreffen de cijfers voor 2012 conceptcijfers.

Ontwikkelingen

Regionale samenwerking wordt herijkt

Regio Rivierenland werkt sinds 2010 met een nieuwe bestuursstructuur. In 2011 is een regionale visie verschenen. Hierop is in 2012 voortgebouwd. Voor de invulling hiervan is nadrukkelijk een belangrijke (inhoudelijke) rol weggelegd voor de vijf programmaraden van Regio Rivierenland en de maatschappelijke partners en organisaties. De visie is de paraplu waarbinnen in de programma's van de programmaraden inhoudelijke keuzes worden gemaakt en projecten worden uitgevoerd met de partners.

Na twee jaar werken met een nieuwe bestuursstructuur vond het Algemeen Bestuur het zinvol om de intergemeentelijke samenwerking tegen het licht te houden. Op 25 september en 30 oktober 2012 zijn de leden van het Algemeen Bestuur en de gemeentesecretarissen daarom bijeen geweest om de samenwerking tegen het licht te houden. Alle aanwezigen waren het eens met de stelling dat de samenwerking schuurde en dat een herbezinning op de organisatie en werkwijze van Regio Rivierenland nodig was. De noodzaak van en wil tot samenwerking met de tien Rivierenlandse gemeenten is in deze sessies herbevestigd. In 2013 wordt dit traject voortgezet en wordt ook de betrokkenheid van de raden geborgd. Het doel van deze herijking is om de intergemeentelijke samenwerking beter te organiseren, met daarbij nadrukkelijk aandacht voor de bestuurscultuur die nodig is om succesvol samen te werken.

Avri

Avri is een onderdeel van Regio Rivierenland dat op een duurzame wijze regionaal het afval inzamelt en Rivierenland schoon houdt. Voor een enkele gemeente verzorgt de Avri ook de leefomgeving. Avri voert haar activiteiten uit onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland.

GGD

De gemeenten in Regio Rivierenland werken veel samen op het gebied van Volksgezondheid en Zorg:

1. gezamenlijk een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden;
2. afstemming over regionaal gezondheidsbeleid;
3. samen zorgen voor de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg of wel Maatschappelijke Opvang (OGGZ/MO).

GGD Rivierenland signaleert risico's, bedreigingen en kwetsbare groepen en richt zich op gelijke kansen op gezondheid voor alle inwoners van Rivierenland. Een overzicht van de taken alsmede de financiering daarvan staat het productenboek van de GGD. Zes keer per jaar vergaderen de portefeuillehouders volksgezondheid van alle gemeenten van de Regio. Zij adviseren het Algemeen Bestuur over onderwerpen op het gebied van volksgezondheid en zorg. De ambtenaren volksgezondheid in de gemeenten stemmen gezondheidsbeleid af in het ambtelijk overleg volksgezondheid Rivierenland (AOVR).

Het jaar 2012 stond voor GGD Rivierenland in het teken van de voorbereiding op de fusie met GGD Regio Nijmegen één GGD voor Gelderland-Zuid. Uit het onderzoek naar de financiële achtergronden van beide GGD'en bleek dat er te veel en te complexe besluiten nodig waren om een fusie op de geplande datum van 1 januari 2013 door te laten gaan. De financiële en bestuurlijke verschillen tussen beide organisaties zijn groot en vroegen om een verdergaande uitwerking. Door meer tijd te nemen is ook voorkomen dat de gemeenteraden overhaast en onvoldoende voorbereid besluiten moesten nemen. De nieuwe fusiedatum is bepaald op 1 juli 2013. De gefuseerde GGD krijgt een werkgebied dat gelijk is aan dat van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De fusie vindt plaats om voor de burgers te garanderen dat bij een crisis of een ramp er een GGD is die snel en goed alle burgers van dienst kan zijn. Voor diensten als consultatiebureaus en schoolartsen, zal er niet veel veranderen.

Jeugdzorg

Vanaf 2015 komen alle vormen van jeugdzorg onder verantwoordelijkheid van de gemeenten.

Nieuwe wetgeving hierover is in voorbereiding. De verwachting is dat de Jeugdwet vóór de zomer van 2013 wordt aangeboden aan de Tweede Kamer. Naast de bestaande verbonden partijen zullen gemeenten in de toekomst met veel meer partijen te maken hebben gezien de nieuwe taken en verantwoordelijkheden per 2015.

Het betreft alle vormen van jeugdzorg, daaronder vallen:

- de huidige provinciaal gefinancierde jeugdzorg (taken Bureau Jeugdzorg inclusief indicatiestelling, ambulante jeugdzorg, pleegzorg, residentiële jeugdzorg, spoedeisende zorg, Kindertelefoon);
- jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- Advies- en Meldpunt Kindermishandeling;
- zorg voor licht verstandelijk beperkte jeugd (jeugd-LVB);
- jeugd-GGZ (eerstelijns, tweedelijns, kinder- en jeugdpsychiatrie, zowel ambulante zorg als residentieel);
- jeugdzorgPlus;
- jeugdigen met een PGB.

In december 2012 is het Plan van aanpak 2013 Transitie Jeugdzorg voor gemeenten in Rivierenland aangenomen en vastgesteld door de Programmaraad Zelfredzaam.

De uitvoering van dit plan vindt in 2013 plaats waarbij de werkzaamheden worden verdeeld over vijf regionale werkgroepen.

Regiocontract 2012-2015

Op 12 april 2012 heeft uw raad kennis genomen van het nieuwe Regiocontract. Concrete uitvoering gebeurt middels projecten die door de vijf regionale programmaraden gedragen worden. Uw raad wordt regelmatig van de voortgang op de hoogte gehouden, voor het laatst per brief van 17 december 2012 (D/UIT/12/10356). In die brief wordt uw raad ook voorgesteld om een klankbordgroep op te richten, om zo de betrokkenheid van de raad bij het Regiocontract te waarborgen.

Regio Rivierenland organiseert regelmatig informatiebijeenkomsten over het Regiocontract voor raadsleden en andere geïnteresseerden.

Missie, visie en arbeidsmarktbeleid voor de komende jaren

Loonkostensubsidies

In 2012 heeft de Regio op initiatief van twee wethouders ESF-J subsidie aangevraagd voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid in Rivierenland. Deze subsidie van € 490.000 is inmiddels toegekend. Met deze ESF-gelden wordt aan iedere lidgemeente van Regio Rivierenland de mogelijkheid geboden om loonkostensubsidie te verstrekken voor werkzoekende jongeren, die niet op eigen kracht een baan kunnen vinden.

Dit project is regionaal door de programmaraad Participerend opgepakt. De einddatum van dit project is verschoven van 1 oktober 2012 naar 31 maart 2013. Er is een inventarisatie gemaakt van de voortgang van het ESF-project Jong-leren aan het werk in Rivierenland.

Uit deze inventarisatie blijkt dat:

- de belangstelling voor BBL-projecten in de regio veel groter is dan verwacht en de kosten hoger zijn dan begroot;
- het aandeel co-financiering in deze projecten veel hoger is dan verwacht, waardoor budget overblijft dat 100% gefinancierd kan worden uit ESF-subsidie;
- de uitputting van de loonkostensubsidie ver achter blijft ten opzichte van de verwachting.

De oorzaak van het achterblijven van de loonkostensubsidie is dat de kandidaten die de gemeenten in hun bestand hebben zitten, veelal nog een te grote achterstand hebben om gelijk op een betaalde baan gezet te kunnen worden. Om hier extra aandacht aan te geven en op in te zetten is ten bedrage van het verwacht resterend budget een derde partij uitgenodigd om in korte tijd (einddatum project is 31 maart 2013) een boost te geven in de Regio, wat past binnen het actieplan Jeugdwerkloosheid.

Rivierenlandse uitwerking Wet werken naar vermogen

De nieuwe Participatiewet heeft ingrijpende gevolgen voor de mensen die afhankelijk zijn van ondersteuning bij het vinden van werk en/of aangepast werk vanwege een handicap en voor de uitvoeringsorganisaties die deze ondersteuning (moeten) bieden. (O.a. UWV-Werkbedrijf, Lander en de gemeentelijke afdelingen sociale zaken/werk en inkomen).

De programmaraad Participerend is zich bewust van deze ontwikkeling en heeft in het programma Participerend 2010-2014 met stip opgenomen dat er regionaal een adequaat antwoord moet worden uitgewerkt op de stelselwijziging en bezuinigingen. De programmaraad heeft daarvoor een opdracht geformuleerd, die als volgt luidt: "Door intensivering en vernieuwing van de regionale samenwerking realiseren we besparingen en vangen we aankomende stelselwijzigingen op. Middelen worden effectiever en efficiënter ingezet".

De samenwerking binnen de regio (RIW) heeft in december 2012 geleid tot een inhoudelijk model wat begin 2013 in de raad komt.

Contractgestuurde dienstverlening

Gemeenten doen op een aantal terreinen een beroep op Regio Rivierenland, die hiermee voor hen een specialistische functie vervult. Het uitgangspunt voor de inzet bij gemeenten is de inhoudelijke kennis van de materie en professionaliteit op het onderwerp. De gemeenten beslissen zelf van welke diensten zij gebruik willen maken en in welke mate. De contractgestuurde dienstverlening heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

Inkoopbureau: Het Inkoopbureau adviseert over inkopen en aanbesteden (beleid, proces en functie). Het organiseren, begeleiden en uitvoeren van inkopen en aanbestedingen behoort tot de vaste werkzaamheden. Ook derden kunnen gebruik maken van deze dienstverlening.

Leerplicht: Het team Leerplicht beheert voor de deelnemende gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Neder-Betuwe, Neerijnen, West Maas & Waal en Zaltbommel de gezamenlijke leerplichtadministratie. Inclusief de uitvoering van de leerplicht en het opmaken van processen-verbaal behoort voor tot het takenpakket. Daarnaast zijn leerplichtambtenaren met de bevoegdheid van buitengewoon opsporingsambtenaar voor het opmaken van processen-verbaal ingehuurd bij gemeenten die niet deelnemen in de samenwerking. De verdeling van taken is zodanig dat elke gemeente in principe een eigen leerplichtambtenaar heeft; daarnaast is vervanging van elkaar afgesproken.

RMC: Het RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters) heeft als taak voor de deelnemende gemeenten jongeren tussen de 18 en 23 jaar in beeld te krijgen die voortijdig stoppen met school en geen startkwalificatie hebben. Het team RMC biedt hulp om een passende opleiding te vinden.

Milieu: Als gevolg van enkele grote rampen is er al verschillende jaren een verhoogde aandacht voor de kwaliteit van de handhaving van milieuwet- en regelgeving. De handhaving moet landelijk geprofessionaliseerd worden door bundeling van capaciteit, deskundigheid en beschikbare financiën. Hiertoe worden landelijk regionale uitvoeringsdiensten opgericht. In Rivierenland is dit de aanleiding geweest om tot een Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) te komen die naast de uitvoering van alle taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving van de milieuwetgeving ook taken op het gebied van bouwen en ruimtelijke ordening zal uitvoeren. Hierdoor kan de ODR invulling geven aan alle taken die zich binnen het omgevingsrecht voordoen. Het team Milieu van Regio Rivierenland wordt bij de ODR ondergebracht. In 2012 is onder leiding van de kwartiermaker vorm gegeven aan de inrichting van de ODR. Zo is er gewerkt aan de benodigde voorzieningen op het gebied van ICT en huisvesting. Ook het oprichten van een nieuwe gemeenschappelijke regeling en het vormgeven van de organisatie zijn aspecten die in 2012 nadrukkelijk aandacht hebben gevraagd.

Sociale Recherche: Het team Sociale recherche vormt een belangrijke schakel in de handavingsketen van de sociale zekerheid. Naast opsporing van fraude op verzoek van de deelnemende gemeenten is het team ook in te zetten bij fraudepreventie. Het team Sociale recherche bestaat uit ervaren en goed opgeleide sociaal rechercheurs die allemaal buitengewoon opsporingsambtenaar zijn. Een andere medewerker verzorgt de administratieve ondersteuning. Verder is het team uitgerust met een uitgebreid scala aan technische hulpmiddelen. Bij het inrichten van de organisatie rondom RIW in 2013, zal ook de positie van de Sociale recherche een plaats krijgen.

2. Regionaal Archief Rivierenland

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

Algemeen bestuur : Burgemeester en 1 raadslid

Dagelijks bestuur : Burgemeester

Vestigingsplaats

Tiel

Doelstelling

Het Regionaal Archief Rivierenland is het historisch informatie- en documentatiecentrum voor de gemeenten Tiel, Buren, Culemborg, Geldermalsen, Neerijnen en Neder-Betuwe. Het doel is het gemeenschappelijk beheren van de archiefbewaarplaats (en) van de deelnemers en van de naar die archiefbewaarplaats(en) overgebrachte archiefbescheiden, alsmede het toezicht op het beheer van de niet naar die archiefbewaarplaats (en) overgebrachte archiefbescheiden. Tevens worden diensten verleend aan het publiek en aan de deelnemende gemeenten.

Financieel belang

De kosten van het Regionaal Archief Rivierenland worden grotendeels gedragen door bijdragen van de deelnemende gemeenten en bijdragen van Waterschap Rivierenland. De verdeling van de algemene kosten, alsmede de specifieke kosten, die gemaakt worden ten behoeve van de deelnemende gemeenten, geschiedt naar evenredigheid van het aantal inwoners.

In 2012 betrof de gemeentelijke bijdrage voor Neder-Betuwe € 258.190.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Eigen vermogen	1.966.003	1.145.724
Vreemd vermogen	<u>9.901.341</u>	<u>10.255.991</u>
Totaal	11.867.344	11.401.715

Exploitatieresultaat 2012: € 218.939 positief

De Jaarrekening 2012 is nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf, zodoende betreffen de cijfers voor 2012 conceptcijfers.

Ontwikkelingen

Na een lange voorbereiding is begin 2012 de nieuwe locatie in Tiel gebruik genomen. In 2012 zijn plannen ontstaan om het Regionaal Archief Rivierenland en het Streek Archief Bommelerwaard samen te voegen. Het dagelijks en algemeen bestuur hebben hiermee ingestemd. Het fusietraject is gestart en de beoogde fusie datum is 1 januari 2014. De financiële consequenties worden in de loop van dit jaar helder en voor 2014 wordt een gezamenlijke begroting voorbereid. De ontwikkelingen zullen gemeld bij de P&C-cycli en bij nieuwe, urgente ontwikkelingen wordt u op de hoogte gesteld via terugkoppeling uit gemeenschappelijke regelingen en zonodig via een memo aan uw raad.

3. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

Algemeen bestuur : Burgemeester

Vestigingsplaats

Nijmegen

Doelstelling

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een organisatie voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De VRGZ zorgt voor een veilige regio, waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden en de inwoners kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening en brandweezorg. Dit doet zij samen met de achttien gemeenten in Gelderland-Zuid, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partijen.

Het samenwerkingsverband behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van hulpverlening en veiligheid door uitvoering te geven aan:

- het onder alle omstandigheden bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerd en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden ter zake van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en alles wat daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van ongevallen en rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- het doelmatig organiseren, coördineren en (laten) uitvoeren van het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg;
- het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij rampen;
- het inventariseren en analyseren ten behoeve van de deelnemende gemeenten van gemeentegrensoverschrijdende risico's op het gebied van de fysieke veiligheid;
- het adviseren van de deelnemende gemeenten op het gebied van hulpverlening en veiligheid.

De sector GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio)

Is onderdeel van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en coördineert de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises. De GHOR is verantwoordelijk voor drie processen binnen de rampenbestrijding en crisisbeheersing:

- Spoedeisende medische hulpverlening (SMH)
- Preventieve openbare gezondheidszorg (POG)
- Psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen (PSHOR)

Sector Brandweer

De sector Brandweer is onderdeel van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Op 20 december 2012 heeft de raad ingestemd met regionalisering van de brandweer per 1 januari 2013.

De sector Brandweer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit acht brandweerclusters die de brandweezorg verrichten in de achttien gemeenten.

Daarnaast omvat de sector de twee centrale afdelingen Risicobeheersing en Incidentbestrijding. De afdeling Risicobeheersing richt zich op drie taakvelden: proactie, preventie en industriële veiligheid. Proactie en industriële veiligheid richten zich op het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van risico's. Preventie heeft alles te maken met brandrisico's; het voorkomen van brand en het beperken van de gevolgen van brand.

De afdeling Incidentbestrijding houdt zich bezig met taken op het gebied van brandweezorg: opleiden, oefenen, planvorming en materieel.

De sector Brandweer staat onder leiding van een regionaal commandant.

Sector Gemeenschappelijke Meldkamer

De sector Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) is onderdeel van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Ambulance, brandweer en politie zitten fysiek bijeen en nemen de meldingen aan die via 112 binnenkomen.

Sector Veiligheidsbureau

In het Veiligheidsbureau werken medewerkers van brandweer, GHOR, gemeenten, politie, defensie, de provincie en het waterschap Rivierenland samen aan het ontwikkelen, organiseren, borgen en coördineren van multidisciplinaire plannen en processen die nodig zijn voor een professionele rampenbestrijdings- en crisisbeheersingsorganisatie.

Sector Regionale Ambulancevoorziening

De sector Regionale Ambulancevoorziening (RAV) is onderdeel van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De RAV bestaat uit een ambulancedienst en een meldkamer ambulancezorg (MKA). De kosten van de ambulancevoorziening worden volledig gedragen door de zorgverzekeraars.

Financieel belang

De kosten van de Gemeenschappelijke Regeling Hulpverlening en Veiligheid Gelderland-Zuid worden gedragen door hoofdzakelijk bijdragen van het Rijk, bijdragen van Provincie, bijdragen van zorgverzekeraars en bijdragen van gemeenten. De verdeling van de algemene kosten, alsmede de specifieke kosten, die gemaakt worden ten behoeve van de deelnemende gemeenten, geschiedt naar evenredigheid van het aantal inwoners. In 2012 bedroeg het totaal van de gemeentelijke bijdrage van de Veiligheidsregio € 3.888.000, waarvan het deel van Neder-Betuwe € 149.768 betrof.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Eigen vermogen	7.114.000	7.672.000
Vreemd vermogen	7.062.000	8.174.000
Totaal	14.176.000	15.846.000

Exploitatieresultaat 2012: € 1.076.000 positief

De Jaarrekening 2012 is nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf, zodoende betreffen de cijfers voor 2012 conceptcijfers.

Ontwikkelingen

Regionalisering brandweer

De brandweer in Nederland ondergaat deze jaren grote veranderingen. De gemeentelijke brandweer wordt definitief opgeheven en ondergebracht in een regionale brandweer. Op 20 december 2012 heeft uw raad ingestemd met regionalisering van de brandweer. De brandweer in Gelderland-Zuid is vervolgens op 1 januari 2013 geregionaliseerd. Door regionalisering van de brandweer komt de brandweer in een andere relatie te staan tot de gemeenten en gemeentebestuurders, ook al blijft de brandweer zichtbaar en werkzaam in de lokale gemeenschap. De uitrukposten blijven verspreid in de regio, daaraan verandert niets ten gevolge van regionalisering. De repressieve taken en de voorbereiding daarop (preparatie, zoals oefenen) blijven lokaal uitgevoerd worden. Ook in de schakels proactie en preventie blijft er een nauwe samenhang met de gemeentelijke werkprocessen. Maar omdat de brandweer geen onderdeel meer zal zijn van de gemeentelijke organisatie en dus niet meer rechtstreeks aangestuurd wordt door die gemeente, zullen er goede afspraken moeten worden gemaakt tussen de veiligheidsregio en de gemeenten. Dat gebeurt onder andere door het opstellen van zogeheten dienstverleningsovereenkomsten (dvo's) tussen elke gemeente en de Veiligheidsregio. Een dvo is een nadere precisering van de aard en de omvang van de werkzaamheden en vormt daarmee de uitwerking van de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. In de paragraaf over preventie wordt nader ingegaan op de dvo. Een dvo is door zijn aard sterk gericht op uitvoering, maar er zijn meer onderwerpen waarvoor mogelijk bestuurlijk overleg en afstemming gewenst is.

Regionale Ambulancevoorziening

Doelstelling van de sector RAV is het zo snel en efficiënt mogelijk behandelen van verzoeken om inzet van ambulances en het uitvoeren van patiëntenvervoer in Gelderland-Zuid. Binnen de ambulancezorg staat centraal dat het ambulanceteam in acute, levensbedreigende situaties zo spoedig mogelijk ter plaatse zorg kan verlenen en binnen maximaal 15 minuten. In 2012 realiseerde de RAV een gemiddelde responsetijd van 9:11 minuten.

Kerncijfers Veiligheidsregio-breed 2012:

- circa 170 werknemers;
- twintig ambulances (achttien voor A-vervoer en twee voor B-vervoer);
- drie 'rapid responders' (twee motoren en één personenauto die voorzien zijn van medische apparatuur);
- één Mobiele Intensive Care Unit (MICU);
- acht standplaatsen en vijf steunpunten;
- 53.047 meldingen (Veiligheidsregio-breed)
- uitsplitsing data naar onze gemeente wordt nog doorgegeven door Carin vd Brink ;
- het aantal gereden ritten (gefilterd op al het soort vervoer): A1 = 14.225, A2 = 8.633 en B = 26.672 (het aantal telefoontjes op naar de meldkamer loopt niet parallel aan het ritten van ambulances, onder meer omdat er vaak meerdere keren wordt gebeld voor het eenzelfde incident, omdat bellers worden doorverwezen naar andere hulpverleners (bijvoorbeeld huisartsen of SEH-afdelingen) of omdat ambulancehulp niet geïndiceerd is);
- de gemiddelde responstijd bij A1: 0:09:11 (u:min:sec);
- de gemiddelde meldtijd bij A1: 0:01:38 (u:min:sec).

Aanrijdtijden Neder-Betuwe 2012:

- De gemiddelde meldtijd voor de gemeente Neder-Betuwe bedroeg voor A1-ritten 0:01:35 (u:m:s) en voor A2-ritten 0:02:34 (u:m:s).
- Voor de kern Dodewaard bedroeg in 2012 de gemiddelde aanrijdtijd 11 minuten. Gemiddeld werd 78,72% gereden binnen de norm van 15 minuten.
- Voor de kern Echteld bedroeg in 2012 de gemiddelde aanrijdtijd 7 minuten. Gemiddeld werd 94% gereden binnen de norm van 15 minuten.
- Voor de kern Kesteren bedroeg in 2012 de gemiddelde aanrijdtijd 7 minuten. Gemiddeld werd 92% gereden binnen de norm van 15 minuten.
- Voor de kern Opheusden bedroeg in 2012 de gemiddelde aanrijdtijd 9 minuten. Gemiddeld werd 83% gereden binnen de norm van 15 minuten.
- Voor de kern IJendoorn bedroeg in 2012 de gemiddelde aanrijdtijd 8 minuten. Gemiddeld werd 100% gereden binnen de norm van 15 minuten.
- Voor de kern Ochten bedroeg in 2012 de gemiddelde aanrijdtijd 8 minuten. Gemiddeld werd 92% gereden binnen de norm van 15 minuten.

Opmerking: de post in Oosterhout is vanaf april 2012 operationeel. Er is nog geen duidelijke verbetering in het behaalde percentage. Aangenomen wordt, dat het komt door het stijgende aantal ritten. Dit blijft een punt van aandacht.

Regionaal crisisplan

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vervult een actieve en coördinerende rol bij de bestrijding van rampen en de beheersing van crises. In het regionaal crisisplan wordt onder meer de samenwerking tussen brandweer, politie, GHOR en gemeenten geregeld ten tijde van een crisis. Hiervoor wordt een tijdelijke regionale multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie opgericht. Om die samenwerking in goede banen te leiden, is het noodzakelijk een goede multidisciplinaire organisatiestructuur vast te stellen. Daarbij moeten sleutelfunctionarissen aangewezen worden, zodat helder is wie welke rol, taken en bevoegdheden heeft. Ook moet duidelijk zijn wie met wie samenwerkt en wie welke activiteiten (processen) uitvoert om crises het hoofd te bieden. Het model dat in het landelijke beleidskader wordt gepresenteerd is een multidisciplinaire uitwerking van de werkwijze van de politie, de Staf Grootchalig Bijzonder Optreden (SGBO), ook wel het 'knoppenmodel' genoemd. Het regionaal crisisplan is op 7 juli 2011 vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio. Hiermee is de 'statische fase' van het project afgesloten en de implementatiefase aangebroken. Op 1 januari 2015 moet de nieuwe crisisorganisatie in Gelderland-Zuid, zoals beschreven in het crisisplan, operationeel zijn. Vooral voor de gemeenten brengt dit grote veranderingen met zich. In 2012 zijn de functionarissen voor sectie bevolkingszorg geselecteerd en opgeleid. Op 1 april 2012 wordt is het 'oude' gemeentelijk rampenmanagementteam opgeheven en vervangen door de regionale stafsectie bevolkingszorg.

4. Industrieschap Medel

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

Algemeen bestuur : Burgemeester, 1 wethouder en 2 raadsleden

Dagelijks bestuur : Burgemeester en 1 wethouder

Vestigingsplaats

Tiel

Doelstelling

Het industrieschap Medel heeft als doel de economische ontwikkelingen in de regio en onze gemeente te bevorderen door middel van het ontwikkelen en exploiteren van het bedrijventerrein Medel. Deze ontwikkeling wordt vormgegeven in gezamenlijkheid met de gemeente Tiel binnen de Gemeenschappelijke Regeling Industrieschap Medel middels het participeren, voorbereiden en ondersteunen in het Dagelijks en Algemeen Bestuur van het Industrieschap, alsmede toetsen en beoordelen van ontwikkelingen die ons grondgebied raken.

Financieel belang

De gemeenten Tiel en Neder-Betuwe participeren in principe op gelijke basis. Indien door het Algemeen bestuur van industrieschap Medel een batig of een nadelig saldo over enig jaar ten goede aan, dan wel ten laste van de deelnemers wordt gebracht, dan geschiedt dit voor gelijke delen.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2011</u>	<u>31-12-2011</u>
Eigen vermogen	2.165.072	2.580.072
Vreemd vermogen	<u>27.304.111</u>	<u>28.573.247</u>
Totaal	29.469.183	31.153.319

Exploitatieresultaat 2012: € 0

De Jaarrekening 2012 is nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf, zodoende betreffen de cijfers voor 2012 conceptcijfers.

Ontwikkelingen

Jaarlijks vindt actualisatie van de grondexploitatie van Industrieschap Medel plaats. De grondexploitatie wordt jaarlijks na instemming door het Dagelijks Bestuur aan de raad aangeboden om haar gevoelen kenbaar te maken, waarna deze door het Algemeen Bestuur – rekening houdend met de gevoelen van de raad – wordt vastgesteld. In 2012 is overeenstemming bereikt tussen beide gemeenten over de voorwaarden waaronder een grenscorrectie zal plaatsvinden tussen Tiel en Neder-Betuwe omtrent Medel. In de raadsvergadering van 15 januari 2013 heeft de gemeenteraad van Neder-Betuwe hiermee ingestemd, en de raad van Tiel op 16 januari 2013. De provincie zal later in 2013 het besluit tot grenscorrectie nemen.

Met het bereiken van de overeenstemming over de grenscorrectie is het mogelijk gemaakt om voor de uitbreiding Medel in 2013 de grondexploitatie (GREX) op te stellen. In 2013 zal dan ook naast de actualisatie van de GREX Medel 1 een nieuwe GREX voor de uitbreiding worden opgesteld. Beide GREXEN zullen, nadat de raad haar gevoelen heeft kenbaar gemaakt, worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Medel. De uitbreiding van Medel kan binnen de huidige gemeenschappelijke regeling worden ontwikkeld.

Aan de exploitatie van een dergelijk groot bedrijvenpark zijn over het algemeen risico's verbonden. Deze risico's zijn voornamelijk afhankelijk van de afzetsnelheid, grondprijzen, fasering van de uitgaven en eventuele kostprijsstijgingen en/of rentestijgingen. Medio 2013 krijgt de gemeenteraad inzicht in de GREXEN, waarvan een risicoparagraaf onderdeel uitmaakt, en zal ook de jaarrekening van Medel worden aangeboden.

5. Waterbedrijf Vitens N.V.

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe
Als aandeelhouder

Vestigingsplaats
Velp

Doelstelling
De klanten (o.a. inwoners van Neder-Betuwe) voorzien van kwalitatief goed drinkwater tegen een zo laag mogelijke prijs.

Financieel belang
De gemeente Neder-Betuwe bezit, na omzetting van de preferente aandelen in een achtergestelde lening, 16.023 (0,28%) gewone aandelen van € 1 nominaal.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2011</u>	<u>31-12-2010</u>
Eigen vermogen	402,6	359,0
Vreemd vermogen	<u>1.277,8</u>	<u>1.315,1</u>
Totaal	1.680,4	1.681,6

Exploitatieresultaat 2011: € 36,0 positief
(bedragen in miljoenen euro's)

Jaarrekening 2012 nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf.

Ontwikkelingen

Vitens gaat tot 2017 620 miljoen euro investeren in onder meer onderhoud van het leidingnet en bouw en renovaties van pompstations. Ruim 90 procent van de werkzaamheden wordt uitbesteed.

Ondanks dat het aantal leidingbreuken de afgelopen jaren is afgenomen wil Vitens risico's ook voor de lange termijn beperken en de leveringszekerheid van drinkwater garanderen. Het leidingnet van Vitens vertegenwoordigt momenteel een nieuwwaarde van ongeveer 4 miljard euro. Vitens wil niet wachten tot de leidingen aan het einde van hun levensduur zijn en gaat veel leidingen preventief vervangen.

Het leidingnet heeft een lengte van bijna 48.000 kilometer waarvan de oudste leidingen 130 jaar oud zijn. Vitens heeft ruim 100 pompstations die zorgen voor winning en zuivering van het grondwater. Vitens levert kraanwater aan 5,4 miljoen Nederlanders in de provincies Utrecht, Friesland, Overijssel, Gelderland en Flevoland en een gedeelte van Drenthe en Noord-Holland.

6. Lander, werk & integratie

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

Algemeen bestuur : 1 Wethouder, 2 raadsleden

Dagelijks bestuur : 1 Wethouder

Vestigingsplaats
Geldermalsen

Doelstelling

Lander behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening en langdurig werklozen met een forse afstand tot de arbeidsmarkt.

Financieel belang

De totale gemeentelijke bijdrage 2012 van Neder-Betuwe aan de gemeenschappelijke regeling Lander, werk & participatie is nihil. De "bijdrage" bestaat momenteel uit de inkoop van de verschillende re-integratietrajecten die ten laste komen van het werkdeel WWB.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2011</u>	<u>31-12-2010</u>
Eigen vermogen	10.342.050	11.450.017
Vreemd vermogen	<u>7.283.282</u>	<u>8.240.417</u>
Totaal	17.625.332	19.690.434

Exploitatieresultaat 2011: € 164.338 negatief

Jaarrekening 2012 nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf.

Ontwikkelingen

Per 1 januari 2008 is de rol van de gemeenten door een wetwijziging in de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) fors versterkt. Gemeenten ontvangen de budgetten, in tegenstelling tot voorgaande jaren waarbij de werkvoorzieningschappen de budgetten ontvingen, en storten deze door naar Lander. Tevens zijn afspraken gemaakt over invloed van gemeenten op beleid en uitvoering en de daarbij behorende verantwoording van prestaties en resultaten. Ook het beheer van de wachtlijsten, invoering van cliëntenparticipatie en persoonsgebonden budgetten worden in samenwerking met gemeenten en Lander ingevuld.

Waar we bij de begroting nog spraken over de invoering van de Wet werken naar vermogen kunnen we het nu hebben over de invoering van de Participatiewet. Met de val van het kabinet Rutte is de Wet werken naar vermogen controversieel verklaard. In het regeerakkoord van het kabinet Rutte-Asscher zijn de ideeën van de Wet werken naar vermogen in een bijna gelijke vorm teruggekomen; de Participatiewet. Wie kan werken, hoort niet afhankelijk zijn van een uitkering. Maar mensen met een bijstandsuitkering of met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking kunnen vaak moeilijk werk krijgen. In de Participatiewet voegt het kabinet de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening en een deel van de Wajong samen. In de plannen is opgenomen dat voor 30.000 mensen de mogelijkheid van beschut werken gefinancierd kan blijven, gemeenten zijn echter niet meer verplicht hiervoor een voorziening te treffen. In de loop van 2013 wordt de wet verder uitgewerkt. Het streven is de wet per januari 2014 in te laten gaan.

7. Presikhaaf

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

In 2012 is duidelijk geworden dat het noodzakelijk is te participeren in het Algemeen Bestuur van Presikhaaf. Inmiddels zijn een wethouder en vervanger aangesteld.

In de GR Presikhaaf is de vertegenwoordiging geregeld via "klaverblad" constructie. Dit houdt in dat er vier "regio's" zijn die elk een afvaardiging hebben in het Dagelijks Bestuur. Ons blad bestaat uit de gemeente Neder-Betuwe samen met Overbetuwe en Lingewaard. De wethouder van Lingewaard, de heer Barth van Eeten, is onze vertegenwoordiger.

Vestigingsplaats

Arnhem

Doelstelling

Presikhaaf behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening.

Financieel belang

De totale gemeentelijke bijdrage van Neder-Betuwe aan de gemeenschappelijke regeling Presikhaaf bedraagt ongeveer € 19.000 op jaarbasis zolang de zittende WSW-werknemers in dienst blijven van Presikhaaf. Voor de gemeente Neder-Betuwe zal de gemeentelijke bijdrage alleen maar naar beneden bijgesteld worden vanwege de "uitsterfconstructie".

In de 2e bestuursrapportage 2012 is u gemeld dat Neder-Betuwe een extra bijdrage heeft moeten voldoen ter hoogte van € 103.850 voor het jaar 2012. De bedrijfsmatige resultaten van Presikhaaf bedrijven zijn drastisch verslechterd door enerzijds de economische omstandigheden en anderzijds door het niet meer beschikbaar zijn van de herstructureringsfaciliteit van het rijk.

De begroting Presikhaaf 2013 heeft wederom aangegeven dat een extra bijdrage van Neder-Betuwe voor het jaar 2013 noodzakelijk is. In dit geval betreft het een aanvullende bijdrage van € 53.600. In de 1e bestuursrapportage 2013 wordt u hier verder over ingelicht.

Ontwikkelingen

Ondanks dat er sprake is van een 'uitsterfconstructie' maakt de gemeente sinds december 2012 gebruik van het recht op de zetel in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Dit omdat we door een grotere bijdrage inmiddels anders tegen de uitsterfconstructie aankijken.

Eind 2012 zijn er nog 15 inwoners via Presikhaaf bedrijven geplaatst. In 2013 kijken we hoe we het verloop van geplaatste inwoners gaan volgen met respect voor de uitgangspunten van de WSW.

In het laatste kwartaal van 2012 zijn twee raadsleden actief in de klankbordgroep geweest. In februari 2013 hebben zij zich teruggetrokken.

8. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe
Als aandeelhouder

Vestigingsplaats
Den Haag

Doelstelling

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Financieel belang

Neder-Betuwe heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht van 18.246 aandelen van € 2,50.
Dit aandelenbezit heeft een duurzaam karakter.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Eigen vermogen	2.752	1.897
Vreemd vermogen	<u>139.476</u>	<u>134.563</u>
Totaal	142.228	136.460

Exploitatieresultaat 2012: € 332 positief
(bedragen in miljoenen euro's)

Ontwikkelingen

BNG Bank heeft over 2012 een nettowinst behaald van EUR 332 miljoen, een toename van EUR 76 miljoen ten opzichte van 2011. Hiermee voldoet de bank ruimschoots aan haar rendementsdoelstelling.

Onder uitdagende marktomstandigheden bleef de marktpositie van de bank onveranderd sterk. De triple A-ratings van de bank zijn door Moody's, Fitch en Standard & Poor's herbevestigd. BNG Bank wordt door beleggers als een van de veiligste banken ter wereld beschouwd. Aan aandeelhouders wordt voorgesteld om evenals vorig jaar 25% van de nettowinst als dividend uit te keren.

Gegeven de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de hoogte van de nettowinst 2013.

9. Regio Arnhem in liquidatie

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe
Wordt geen gebruik van gemaakt vanwege uitsterfconstructie.

Vestigingsplaats
Arnhem

Doelstelling
N.v.t.

Financieel belang
Aangezien de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem in liquidatie verkeerdt betreffen de nog te maken kosten voor de komende jaren (tot en met 2012) alleen personele kosten met betrekking tot voormalig personeel. De gemeentelijke bijdrage van Neder-Betuwe aan de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem in liquidatie is met ingang van 2009 komen te vervallen.

Ontwikkelingen
Er is sprake van een 'uitsterfconstructie'. De gemeente heeft recht op een zetel in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling, maar maakt daar geen gebruik van.

Met ingang van de Planning & Control Cyclus 2013 zal deze verbonden partij niet meer opgenomen worden in de paragraaf verbonden partijen.

10. Casterhoven (CV)

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

Aandeelhouder (BV): Burgemeester
Commandiet (CV) : Wethouder financiën

Vestigingsplaats
Geffen

Doelstelling

De opgerichte vennootschap Casterhoven (Gemeente Neder-Betuwe / Bouwbedrijf Gebroeders van Wanrooij BV / Van Grootheest Projekten BV) heeft ten doel: het risicodragend uitvoeren van de grondexploitatie voor het plangebied Kesteren-Zuid, door middel van het verwerven van gronden, het bouw- en woonrijpmaken van gronden, het realiseren van binnenwijkse voorzieningen, het uitgeven van bouwrijpe kavels en gronden voor de realisatie van woningen (waaronder begrepen: appartementsrechten) en andere bebouwing, overdracht van binnenwijkse voorzieningen aan de gemeente en dergelijke, en voorts al degene wat tot het voorgaande kan dienen, zulks in de meest ruime zin.

Financieel belang

De 3 partijen (gemeente Neder-Betuwe, bouwbedrijf Gebroeders van Wanrooij BV en Van Grootheest Projekten BV) participeren op gelijke basis. De winsten of verliezen worden derhalve ook gelijkmatig over de 3 partijen verdeelt.

Om de totale financieringsbehoefte van Casterhoven zekerheid te geven heeft de gemeente Neder-Betuwe een garantiestelling afgegeven tot maximaal € 22 miljoen. Dit bedrag is aangetrokken bij de BNG.

Per 31 december 2012 heeft er binnen de CV Casterhoven voor € 18.974.198,- miljoen aan investeringen plaatsgevonden (exclusief rentekosten van € 3.364.096). De totale investeringskosten bedragen samen € 22.363.294.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Eigen vermogen	3.428.601 -/-	2.742.692 -/-
Vreemd vermogen	<u>22.423.960</u>	<u>18.521.957</u>
Totaal	18.995.359	15.779.265

Exploitatieresultaat 2012: € 685.909 -/-

De Jaarrekening 2012 is nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf, zodoende betreffen de cijfers voor 2012 conceptcijfers.

Ontwikkelingen

Het project Casterhoven kent na het aantrekken van een financiering haar eigen financiële afwikkeling. Deze is vastgelegd in de grondexploitatie. Het uiteindelijke resultaat zal conform financiële verhouding over partijen worden verdeeld.

Overal in Nederland staan grondexploitaties zwaar onder druk vanwege dalende VON prijzen en dalend afzettempo. De meest recente grondexploitatie van Casterhoven van mei 2011 kent nog een positieve winstverwachting. De GEM heeft begin 2013 de grondexploitatie herzien, welke naar verwachting medio 2013 zal worden vastgesteld. Na vaststelling van de herzien grondexploitatie zal de raad hierover in beslotenheid worden geïnformeerd.

Zoals blijkt onder het kopje "Financieel Belang" zijn de totale investeringskosten inmiddels groter geworden dan de beschikbare financiering van de bank. Derhalve heeft het college medio 2012 moeten besluiten om – conform de gesloten samenwerkingsovereenkomst – een bijstorting te doen van maximaal € 500.000 in de ontwikkeling van Casterhoven. Het ontstane tekort in de financiering wordt onder alle drie aandeelhouders gelijk verdeeld.

In 2012 is het bestemmingsplan voor het eerste deel van Casterhoven vastgesteld, waarbinnen ca. 123 woningen kunnen worden gerealiseerd. Het eerste deel van Casterhoven zal gefaseerd ontwikkeld worden. In 2012 is de eerste fase in verkoop gebracht. Een groot deel van de woningen in deze eerste fase is inmiddels verkocht. Begin 2013 zal worden gestart met het bouwrijp maken van deze eerste fase.

11. Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal

Vertegenwoordiging gemeente Neder-Betuwe

Algemeen bestuur : 1 Wethouder

Dagelijks bestuur : 1 Wethouder

Vestigingsplaats
Kerk-Avezaath

Doelstelling

Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openluchtrecreatie en het toerisme in het gebied, zulks met bestemming van het landschappelijk karakter. Middels aandeelhouderschap in de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied (met handelsnaam Uit@waarde) wordt getracht deze doelstelling te realiseren. Voor alle duidelijkheid, het recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal is voor de gemeente Neder-Betuwe de verbonden partij en niet de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. De B.V. recreatiemaatschappij is een verbonden partij voor het recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal.

Financieel belang

De provincie en gemeenten hebben in het kader van de verzelfstandiging die in 1999 heeft plaatsgevonden (ontstaan B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied met handelsnaam Uit@waarde) hun bijdragen in de exploitatietekorten afgekocht met als uitgangspunt dat de nieuwe organisatie zichzelf moet bedruipen.

De gemeente Neder-Betuwe heeft in 2008 voor de laatste maal een afkoopsom betaald (€ 158.000) aan recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal en levert vanaf 2009 geen financiële bijdrage meer.

Financiële gegevens verbonden partij

	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	<u>6.853</u>	<u>6.853</u>
Totaal	6.853	6.853

Exploitatieresultaat 2012: € 0

De Jaarrekening 2012 is nog niet vastgesteld op moment van opstellen deze paragraaf, zodoende betreffen de cijfers voor 2012 conceptcijfers.

Ontwikkelingen

In de jaarrekening van het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal zijn uitsluitend nog de waarde van de deelnemingen in de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied en Avezaath B.V. verantwoord. Alle operationele activiteiten met financiële consequenties worden door de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied uitgevoerd zodat er in de administratie van het Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal geen mutaties meer plaatsvinden.

Aanvullend informatie m.b.t. de laatste ontwikkelingen van Uit@waarde

De afgelopen jaren hebben we een trendmatige terugloop gezien in de bezoekersaantallen op recreatiegebieden van Uit@waarde. De aantallen zijn niet alleen kwalitatief (verblijfstijd), maar ook kwantitatief afgenomen. Als gevolg van de maatschappelijke ontwikkelingen wordt steeds meer van de vrije tijd besteed aan funshopping, sport, familiebezoek en andere sociale verplichtingen.

In dit kader is Uit@waarde het gesprek aangegaan met de Holland Evenementen Groep (HEG) om te bezien of er mogelijkheden zijn de dagrecreatie te moderniseren binnen een exploitabel model. De HEG heeft aangegeven het dagrecreatief beheer van recreatiegebied De Beldert over te willen nemen. Dit bedrijf is reeds vele jaren pachter op dit terrein en is de afgelopen jaren hard gegroeid met de exploitatie van een in- en outdoor evenementenbedrijf. Besloten is tot het in erfpacht uitgeven van de dagrecreatieve delen van het recreatiegebied, waarbij beheer en on-derhoud door HEG plaatsvindt. Dit is een goede optie die kostenbesparend werkt op exploitatie Uit@waarde (ca. € 35.000,- per jaar) en de mogelijkheid biedt nieuwe doelgroepen te bereiken.

PARAGRAAF 6: GRONDBELEID

Inleiding

In paragraaf 6 "Grondbeleid" wordt aangegeven hoe de gemeente het grondbeleid inzet om haar bestuurlijke doelen te bereiken. Conform artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincie en gemeenten (BBV) en de toelichting daarop stelt de volgende onderdelen verplicht.

- ✚ Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen en toepassing;
- ✚ Een actuele prognose van de verwachte resultaten van de totale grondexploitatie;
- ✚ Een onderbouwing van de geraamde winstnemingen;
- ✚ De beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen en toepassing

Het gemeentelijke grondbeleid is één van de belangrijkste instrumenten om ruimtelijke beleidsopgaven en ambities in de praktijk te realiseren. De raad heeft in zijn vergadering van 30 juni 2011 de Nota Grondbeleid gemeente Neder-Betuwe vastgesteld.

Bij de realisatie van de gewenste uitvoering van het grondbeleid, dat zich vertaalt in een juiste invulling van de diverse functies ten aanzien van het grondgebruik, gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- het bereiken van gestelde visie/doelen in het ruimtelijk ordeningsbeleid en overige beleidsterreinen,
- met de gewenste ruimtelijke kwaliteit
- op de gewenste tijd en plaats
- op een efficiënte wijze
- met een verantwoorde financieel-economisch resultaat.

Het grondbeleid dient hiermee als middel om bepaalde doelstellingen te bereiken in het ruimtelijke ontwikkelingsproces waarbij het grondbeleid een afgeleide is van het totaal ruimtelijk beleid. Dit geldt ook ten aanzien van de werkvelden Volkshuisvesting, Economische ontwikkelingen en Openbare ruimte (infrastructuur, recreatie en natuur).

De nota Grondbeleid van de gemeente Neder-Betuwe is op facilitair grondbeleid gericht. Indien alle kosten verhaald kunnen worden, is facilitair grondbeleid het uitgangspunt. Vanaf de nieuwe Nota Grondbeleid deze laatste vorm van grondbeleid leidend. Hiermee geeft de gemeente aan geen actief grondbeleid te willen voeren waarbij zij niet actief gronden aan de markt onttrekt voor toekomstige ontwikkelingen onder de regie van de gemeente. Deze stelling is van toepassing op woningbouw, bedrijventerreinen en kantoorlocaties.

Actief grondbeleid wordt toegepast indien de gemeente Neder-Betuwe volledig eigenaar is van de grond. De gemeente kan besluiten de ontwikkelingen van een locatie ter hand te nemen indien uit financieel planeconomisch onderzoek blijkt dat de risico's binnen de bestuurlijk vastgestelde bandbreedte blijft. Hierover zijn in de Nota Grondbeleid van 2011 nadere richtlijnen aangegeven.

Een actuele prognose van de verwachte resultaten van de totale grondexploitatie

Administratieve eenheden:

De grondcomplexen zijn in verschillende administratieve eenheden ingedeeld, van belang voor de status die de grondcomplexen hebben en de wijze waarop kredieten worden toegekend en afgedekt.

De volgende indeling wordt gehanteerd:

- ✚ In exploitatie genomen gronden (IEGG):
Hieronder vallen grondcomplexen waarvoor de ruimtelijke ontwikkeling in planvorming en programma is vastgelegd. Deze complexen, met een actieve grondexploitatiebegroting (GREX), vallen onder actief grondbeleid omdat de gemeente de regie in de ontwikkeling heeft en tevens ook de verantwoording draagt voor de ruimtelijke en financiële ontwikkeling en afwikkeling. Deze complexen noemt men "Onderhanden Werken"
- ✚ Projecten waarvoor een exploitatieovereenkomst is afgesloten (Expl.OVK):
Van deze complexen is de gemeente geen grondeigenaar. Het ontwikkelinitiatief ligt bij private partijen. De gemeente faciliteert conform het facilitair grondbeleid de initiatiefnemers vanuit haar publiekrechtelijke rol. Met initiatiefnemers sluit de gemeente een exploitatieovereenkomst waarin voorwaarden zijn vastgelegd en waarin tevens het gemeentelijk kostenverhaal is geregeld zoals de Wet ruimtelijke ontwikkeling (Wro) dit toestaat.
- ✚ Niet in exploitatie genomen gronden(NIEGG):
In het verleden heeft de gemeente Neder-Betuwe gronden aangekocht ten behoeve van toekomstig te verwachten ruimtelijke ontwikkelingen. Met noemt deze gronden daarom strategische gronden of strategische complexen waarvoor de planvorming opgestart dan wel zich in een onderzoeksfase bevindt. Voorgestane ruimtelijke ontwikkelingen zijn nog niet ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgesteld en dus ook niet vastgesteld.

Rapportage financiële positie

De ingezette trend in 2011 met betrekking tot het monitoren en in control krijgen en houden van de grondexploitatiebegrotingen is in 2012 doorgezet. Thans bestaat door vereende inzet van betrokken disciplines meer grip op de financiën met betrekking tot de gekozen uitgangspunten van de grondexploitatiebegrotingen.

Gezien het grote belang van een actueel inzicht hebben wij alle bestaande grondexploitatie laten actualiseren.

In deze paragraaf wordt u op hoofdlijnen geïnformeerd over de voortgang en realisatie van de binnen onze gemeente aanwezige grondcomplexen. Voor uitgebreide informatie over onze grondexploitatie verwijzen wij u naar het jaarverslag grondexploitatie per 1-1-2013 welke vertrouwelijk ter inzage ligt.

Thans ligt voor u de presentatie van de jaarrekening per 31-12-2012 en de GREX-actualisatie per 1-1-2013.

In deze presentatie zijn de volgende elementen verwerkt, te weten de:

- actuele boekwaarden per 31-12-2012 inclusief een vergelijking met de boekwaarde per 31-12-2011.
- actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen per 1-1-2013 inclusief een vergelijking met het resultaat van de actualisatie per 1-1-2012. Hierbij is rekening gehouden met de bekende informatie tot en met ultimo februari 2013.

Verbonden partijen

Aangezien de projecten Medel en Casterhoven als deelneming onderdeel zijn van "Verbonden partijen" zijn deze beide projecten niet in de boekwaarde van de grondexploitatiebegrotingen (IEGG, Expl.OVK> en NIEGG) per 31-12-2012 meegenomen. Voor deze projecten geldt een aparte verantwoordingstructuur.

Actualisatie complexen

De grondexploitatiebegrotingen van de IEGG-, Expl.OVK.- en de NIEGG-complexen zijn per 1-1-2013 geactualiseerd.

IEGG.

Begrote opdrachten aan de reserve bovenwijkse voorzieningen vanuit de IEGG (actieve gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen) hebben in 2012 niet plaatsgevonden. In de loop van 2013 wordt de nota bovenwijkse voorzieningen geactualiseerd.

Ten behoeve van de GREX-actualisatie IEGG is ook een actualisatie van de civiele kostenramingen opgesteld. Deze nieuwe ramingen zijn verwerkt in de herziene en geactualiseerde GREX. De jaarlijkse actualisatie van de civieltechnische ramingen is enerzijds van belang om een goede koppeling te hebben met wat er buiten in het veld gebeurt en anderzijds worden grote schommelingen binnen de grondexploitaties zo veel mogelijk voorkomen. Daarnaast komen de grondexploitaties beter in control en worden financiële risico's beperkt.

Expl.OVK.

Met betrekking tot de Expl.OVK. worden voorwaarden en afspraken over kostenverhaal vastgelegd in een exploitatieovereenkomst op het moment dat dit aan de orde is. Gemeentelijke apparaatskosten en overige kosten die de gemeente moet maken als gevolg van haar faciliterende rol, worden via deze overeenkomst verrekend met de initiatiefnemer. Uitgangspunt is dat Expl.OVK. de gemeente niets mag kosten omdat de initiatiefnemer alle kosten voor haar eigen rekening en risico neemt. Actualisatie van kosten is dan ook niet of nauwelijks aan de orde.

Kosten die worden gemaakt door de gemeente nádat de overeenkomst zijn officiële juridische status door ondertekening van beide partijen heeft gekregen komen voor rekening van de gemeente.

Bij de gemeente Neder-Betuwe zijn de Expl.OVK. projecten over het algemeen verliesgevend. De redenen hiervoor zijn, dat bij het opstellen van de exploitatieovereenkomsten voorafgaand aan het afsluiten van de overeenkomsten, sprake was van onvoldoende inschatting van de risico's. Dit geldt ook voor de doorlooptijden van de projecten en de verwachte marktomstandigheden.

Achteraf wordt vastgesteld dat, vooral door vertragende ontwikkelingen van particuliere initiatieven en de extra energie door de gemeente in het plan gestoken om de ontwikkeling toch mogelijk te maken, de resultaten achterblijven bij de eerdere verwachtingen.

Als gevolg van voornoemde redenen vindt langer bijschrijving van rentekosten (kapitaalslasten) over gerealiseerde kosten plaats met een negatief effect op het resultaat van de projecten met een Expl.OVK.

Deze extra kosten, die niet zijn begrepen in de door de initiatiefnemer te betalen exploitatiebijdrage als uitvloeisel van de exploitatieovereenkomst, zijn niet verhaalbaar en komen voor rekening en risico van de gemeente.

NIEGG

Deze complexen, die ook wel aangemerkt worden als strategische vastgoed (gronden en panden) zijn per 1-1-2013 niet geactualiseerd. Voor deze gronden is wel een prijs per m² bruto terrein berekend die gelijk staat aan de boekwaarde van de complexen. Jaarlijks vindt bijschrijving van de rente over de boekwaarde plaats waardoor deze waarde jaarlijks toeneemt. In 2013 wordt nader onderzocht hoe met deze gronden om te gaan. Immers de boekwaarde neemt jaarlijks toe maar er is nog geen bestemming voor deze gronden.

Een onderbouwing van de geraamde winstnemingen

Gezien het saldo van de boekwaarde per 31-12-2012 mag worden gesteld dat vroegtijdige winstneming niet aan de orde is.

Debeleidsuitgangspuntenbetreffendedereservesvoorggrondzakeninrelatietotderisico's

Bijdrage verliezen grondexploitatie

Ten aanzien van de projecten met een verliesgevend resultaat wordt, conform richtlijnen van de BBV, een voorziening ter grote van het verwachte verlies (op contante waarde per 1-1-2013) gestort in de "voorziening verliezen grondexploitaties" waarmee het te verwachten verlies is gedekt. Op basis van de actualisatie per 31 december 2012 bedraagt het totaal aan verwachte verliezen €1.902.484. Bij de actualisatie per 1-1-2012 bedroeg het totaal aan verwachte verliezen € 1.898.133.

Dit houdt in dat de voorziening verliezen grondexploitatie een toename laat zien van € 4.351 ten opzichte van de GREX-actualisatie per 1-1-2012. Dit bedrag wordt ten laste van het resultaat van de jaarstukken 2012 gebracht.

Risico's

De totale inschatting van de risico's, die de gemeente Neder-Betuwe loopt, binnen de IEGG-, Expl.OVK. en NIEGG-complexen bedraagt per 31 december 2012 € 2.317.000. Bij de actualisatie per 1-1-2012 bedroeg het totaal aan ingeschatte risico's € 1.817.000. Dit betekent een stijging van de risico's van € 500.000.

In de volgende tabel worden de project specifieke risico's per project en totaal weergegeven.

Naam grondexploitatie	Soort Grondexploitatie	Project Specifiek risico	Bedrag waarover risico wordt gelopen in €	Voordoens kans risico	Bedrag Risico in €	Totaal risico's in €
Herenland	IEGG	X	995.000	100%	995.000	995.000
						995.000
Boveneindsestraat Broedershof	Expl.OVK. Expl.OVK.	X X	1.200.000 86.812	25% 25%	300.000 21.703	300.000 20.000
						320.000
Herenland West	NIEGG	X	443.000	100%	443.000	443.000
Fructus	NIEGG	X	251.000	32%	79.820	80.000
Bonegraaf Oost	NIEGG	X	364.000	74%	269.000	269.000
Oranjehof	NIEGG	X	210.228	100%	210.000	210.000
						1.002.000
Totaal risico's per 1-1-2013						2.317.000

In het jaarverslag Grondexploitatie 2012 worden de projectspecifiek risico's per project toegelicht indien bovenstaande risico's zich voordoen. Voor het saldo van de algemene risico's verwijzen wij naar paragraaf 2 "Weerstandsvormogen en risicomangement" van de Jaarstukken 2012. De dekking van risico's die worden gelopen binnen de diverse grondcomplexen wordt gevonden in de Reserve Grondexploitatie. Het totaal van deze reserve bedraagt per 31-12-2012 circa € 3 miljoen (€ 3,033 milj.) is 31-12-2012 en de project specifieke risico's bedragen totaal circa € 2,3 miljoen (€ 2,317 milj.). Hieruit blijkt dat de reserverekening voldoende is om de project specifieke risico's af te dekken. Voor een nadere toelichting en het compleet beeld van alle risico's en de benodigde dekking verwijzen wij naar paragraaf 2 "Weerstandsvormogen en risicomangement" van de Jaarstukken 2012.

Aanvullende kredieten

Ten behoeve van een aantal projecten is een aanvullend investeringskrediet nodig.

Basis voor de berekening van het benodigde krediet is het totaal investeringsniveau (kostenkant) van de GREX. Hierop is in mindering gebracht de beschikbaar gestelde kredieten tot en met 2012.

Beschikbaar was totaal gesteld ad € 6.097.714. Hierop is, rekening houdende met de te verwachten totaal investeringen voor de complexen, een aanvulling nodig ter grootte van € 542.553.

Bij het bepalen van het benodigde bedrag voor aanvullend krediet is rekening gehouden met het aframen van € 135.217 van drie lopende kredieten voor de complexen WoZoCo, Veilingterrein Kesteren en Waalfrent.

In de volgende tabel is een en ander opgenomen onder "Investeringskrediet".

Oorzaak van kredietverlaging is met name een neerwaartse bijstelling van het investeringsniveau als gevolg van verlaging nog te verwachten plankosten.

Bij het bepalen van het benodigde krediet is de kapitaalsrente buiten beschouwing gelaten. Het bedrag van de gevraagde aanvullende investeringskredieten ter grootte van € 542.553 legt een aanvullend financieel beslag op de financiële middelen. Door nu de benodigde aanvullende kredieten binnen de complexen te verwerken ontstaat transparantie en wordt voldaan aan de rechtmatige eisen.

In de volgende tabel wordt een actuele prognose van de verwachte resultaten van de diverse grondcomplexen (winst, verlies, risico's en investeringskredieten) weergegeven:

Projecten	Boekwaarden						Verwachte resultaten op contante waarden						Opgenomen risico's			Investeringskrediet		Afsluiting		Oppervl. in m ² bruto terrein	Boekw. per m ² bruto terrein
	Gerealiseerd nominaal		Nog te realiseren		Totaal		Jaarstukken 2011 CW		Jaarstukken 2012 CW		Verschil		Jaarstuk. 2011	Jaarstuk. 2012	Verschil	Beschikbaar gesteld	Aanvullend Kredit nodig	Jaarstukken			
	Boekwaarde 31-12-2011	Boekwaarde 31-12-2012	Lasten per 1-1-2013	Baten per 1-1-2013	Nomin. per 1-1-2013	Eindwaarde looptijd	1-1-2012 winst	1-1-2012 verlies	1-1-2013 winst	1-1-2013 verlies	winst	verlies						2011	2012		
Overzicht van "In exploitatie genomen gronden (IEGG)"																					
Herenland	4.229.225	4.099.107	-431.531	-5.257.823	-727.185	-456.713	-220.541		-366.490		-145.945		850.000	995.000	145.000			2016	2016		
De Bonegraaf	-134.656	-42.561	-19.950		-22.610	-23.420		10.406	-22.412		-10.406							2012	2013		
De Leede	366.261	405.221	-150.536	-213.000	342.757	377.385		297.379			345.585							2013	2013		
Tolstraat	41.377	-261.562	-234.604	-477.050	-504.007	-596.648		-374.511		-478.781	-104.270							2015	2016		
Bonegraaf West	2.687.135	2.951.544	-387.095	-4.076.335	-737.700	-377.806		-452.252		-290.115	162.137							2017	2017		
Walenhoekseweg	1.090.776							-514.412			514.412					1.074.000		2017	2012		
Sub-totaal	8.280.118	7.151.750	-1.223.716	-10.024.211	-1.648.745	-1.077.202	-1.561.716	307785	-1.157.798	345.585	403.918	37.803	850.000	995.000	145.000	1.074.000					
Overzicht van exploitatie met een "Exploitatie overeenkomst (Expl.OVK.)"																					
Nachtegaallaan	-45.741	-22.876	-28.120		6.518	4.492		6.871		3.765	-3.106					175.000	16.803	2014	2015		
Wegwijzer	51.790	66.759	-96.978	-419.120	-255.383	-277.178		-320.788		-232.430	88.358					115.000	51.039	2014	2015		
Triangel	43.399	64.659	-116.796		181.454	220.626		161.003		177.042	16.039					473.000		2016	2016		
Boveneindsestraat	129.675	183.294	-1.265.360	-1.280.000	168.654	246.764		145.973		206.927	60.954		90.000	300.000	210.000	146.000	223.983	2015	2015		
Dorpsplein	-400.713	127.651	-17.308	-102.812	42.148	44.177		84.269		44.177	-40.092					585.000	185.075	2012	2013		
WC Ochten		526.885	-60.093	-785.000	-198.022	184.455				-151.031	-151.031					723.674			2015		
Broedershof	64.859	82.985	-9.828	-141.000	-48.188	2.425		69.785		1.903	-67.885		20.000	20.000		70.000	8.032	2012	2013		
Ijzerdoorn	62.076	86.439	-99.660	-87.765	98.334	116.467		43.784		97.665	53.881		10.000		-10.000	231.000		2016	2017		
WoZoCo	-67.773	-58.752	-40.968		-17.784	-22.832		-17.845		-19.146	-1.301					237.000	-51.433	2015	2017		
Veilingterr. Kesteren	155.929	23.796	-1.650		25.446	30.321		37.012		25.419	-11.593					422.000	-37.200	2015	2015		
Waalfront	13.890	14.604			14.602	15.947				41.648	-41.648					77.000	-46.584	2012	2013		
Lingedael	12.351	21.023	-25.515	-55.000	-8.462	-9.779		-2.045		-8.200	-6.155		5.000		-5.000	38.000	6.595	2012	2015		
Sub-totaal	19.742	1.116.467	-1.762.276	-2.870.697	9.318	555.889	-340.678	590.348	-410.808	556.897	-70.130	-33.451	125.000	320.000	195.000	3.292.674	356.312				
Overzicht van "Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)"																					
Herenland West	1.625.148	1.716.138			1.716.139	1.874.066		1.000.000		1.000.000			443.000	443.000		307.000	90.991			36.505	2
Fructus	588.424	625.964	-24.156	-9.308	640.813	833.643							80.000	80.000		759.000	37.540			33.580	2
WC Ochten	455.503																				
Acaciastraat	18.487	25.652	-7.029		32.681	35.596										22.000	7.165			8.612	
Bonegraaf Oost	364.102	389.143	-18.500		407.643	444.913							269.000	269.000		421.500	25.040			19.130	2
Oranjehof	185.378	210.882			210.882	225.275							50.000	210.000	160.000	221.000	25.504			4.420	5
Sub-totaal	3.237.042	2.967.779	-49.685	-9.308	3.008.157	3.413.491		1.000.000		1.000.000			842.000	1.002.000	160.000	1.730.500	186.241				
Totaal	11.536.902	11.235.995	-3.035.678	-12.904.216	1.368.730	2.892.177	-1.902.394	1.898.133	-1.568.606	1.902.484	333.788	4.351	1.817.000	2.317.000	500.000	6.097.174	542.553				
Overzicht van "Deelnemingen" (Verbonden partijen)																					
Medel	5.599.653	5.917.084		5.917.084																	
Casterhoven																					
Sub-totaal	5.599.653	5.917.084		5.917.084																	
Totaal generaal	17.136.555	17.153.078	-3.035.678	-6.987.132	1.368.730	2.892.177	-1.902.394	1.898.133	-1.568.606	1.902.484	333.788	4.351	1.817.000	2.317.000	500.000	6.097.174	542.553				

RESUMÉ TABEL ACTUELE PROGNOSE VAN DE VERWACHTEN RESULTATEN COMPLEXEN.

De boekwaarde per 31-12-2012 ad € 11.235.995 laat een daling ten opzichte van de boekwaarde per 31-12-2011 ad € 11.536.902 zien ter grootte van € 300.907. Deze daling is grotendeels veroorzaakt door een lagere boekwaarde op de IEGG-complexen (1.128.369) als gevolg van neerwaartse bijstelling van een aantal civieltechnische ramingen en plankosten en als gevolg van het opheffen van de grondexploitatiebegroting Walenhoekseweg per 31-12-2012.

Hier staat tegenover een hogere boekwaarde voor de Expl.OVK. en NIEGG-complexen als gevolg van uitgestelde uitgaven, hogere oplankkosten en toename van kapitaalslasten.

Het verlies op contante waarde per 1-1-2013 bedraagt € 1.902.394. Per 1-1-2013 bedroeg het gecalculeerde verlies € 1.898.133 op de grondexploitatiecomplexen. Dit betekent een verhoging van het verlies ter grootte van € 4351. Achterblijvende verkopen, toename plankosten en toename kapitaalslasten zijn hier debet aan.

De risico's zijn ten opzichte van 2012 toegenomen met € 500.000. Dit komt vooral door een toename van de risico's op de projecten Herenland-West (€ 145.000 vooral als gevolg van kapitaalslasten), Boveneindsestraat € 210.000 anticiperend op lopende onderhandelingen) en Oranjehof (160.000). Daartegenover staat een afname van de risico's voor de complexen IJzerdoorn en Lingedaal (totaal € 15.000).

Met betrekking tot de kredieten is berekend op basis van het huidige investeringsniveau dat € 542.553 extra krediet nodig is om alle hierboven genoemde plannen voor Expl.OVK en NIEGG uit te voeren. Hierin zijn ook drie kredieten opgenomen die voor totaal € 135.217 kunnen worden afgeraad omdat het investeringsniveau per 1-1-2013 naar beneden is bijgesteld.

Tot slot zijn voor de NIEGG-complexen de gemiddelde kostprijs per m² in beeld gebracht. De gemiddelde kostprijs is per m² gestegen grotendeels als gevolg van bijschrijving kapitaalslasten op de NIEGG-complexen.

In de toelichting op de diverse complexen wordt hierna kort ingegaan op de bijzonderheden per project. In het jaarverslag Grondexploitatie 2012 treft u een uitgebreide toelichting op de projecten aan.

KORTE TOELICHTING VAN DE "IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (IEGG)".

"In exploitatie genomen gronden" zijn gronden waarvoor een actieve grex is opgesteld welke ten behoeve van de herziening en actualisatie per 1-1-2013 aangepast is aan de actuele stand van zaken met betrekking tot de gerealiseerde boekwaarde per 31-12-2012 en de "in het veld" nog uit te voeren civiel technische werken. Sprake van "onderhanden werken".

Herenland Opheusden

Fase 1 is geheel ontwikkeld en verkocht en op één kavel na zijn alle kavels van fase 2 in 2012 verkocht. Verwacht wordt dat, wanneer medio 2013 de bouw van deze woningen gereed zijn, de laatste kavel ook is verkocht. Van Fase 3 is het eerste deelplan gerealiseerd. In 2012 heeft het voorontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegen. Naar verwachting wordt medio 2013 het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld, waarna de benodigde Omgevingsvergunning voor het volgende deelplan in fase 3 wordt afgegeven. Direct grenzend aan fase 3 ligt een perceel van een boomkwekerij. Als gevolg van de activiteiten van de boomkwekerij ligt een spuitzone over fase 3 waardoor woningbouw voorsnog niet mogelijk is. Ten aanzien van fase 4 zijn alle percelen verkocht en in aanbouw of gerealiseerd. Conform de planning wordt, afhankelijk van de realisatiesnelheid van de woningbouw, medio 2013 deze fase woonrijp gemaakt. Voor fase 5 is in 2012 een exploitatieovereenkomst gesloten ten behoeve van verkoop en realisatie van dit plandeel. De bestemmingsplanprocedure is in 2012 gestart en naar verwachting wordt in de eerste helft van 2013 dit bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld waarna de ontwikkelaar kan starten met de bouw van het project. De gehele fase 5 wordt voor rekening en risico door de ontwikkelaar ontwikkeld.

Door aanpassingen van civieltechnische ramingen voor de diverse deelgebieden en een kritische beoordeling van de plankosten is een substantiële resultaatverbetering per 1-1-2013 gerealiseerd.

De GREX Herenland laat per 1-1-2013 een positief resultaat zien van € 366.490 (NCW), hiermee is het resultaat gestegen met € 145.949 ten opzichte van de GREX-actualisatie per 1-1-2012. Voor de gronden, die in de spuitzone liggen, is rekening met het feit dat de mogelijk dat deze niet ontwikkeld kunnen worden en daarom bestaat de mogelijkheid dat deze grond afgewaardeerd wordt naar landbouwwaarde. Dit zou als gevolg hebben dat er een negatief resultaat ontstaat ter grootte van circa € 300.000. Voor deze problematiek is een risico-inschatting opgenomen ter grootte van € 995.000.

Bonegraaf Dodewaard

De ontwikkeling van bedrijventerrein Bonegraaf is al grotendeels afgerond. Alle kavels in dit project zijn verkocht. Een aantal civieltechnische werkzaamheden zoals een waterpartij moet nog worden gerealiseerd in zijn definitieve vorm en daarnaast is een gering bedrag aan plankosten nodig voor de begeleiding. De te verwachten investeringen, op basis van een geactualiseerde civieltechnische kostenraming bedraagt nominaal circa € 19.950. Ook zijn de plankosten kritisch beoordeeld. Een en ander vertaalt zich in een, ten opzichte van de herziening per 1-1-2012, beduidend verbeterd voordelig exploitatieresultaat ad € 22.412 en ontstaat een voordelig resultaat ten opzichte van de herziening per 1-1-2012. De resultaatverbetering bedraagt € 32.818 op NCW ten opzichte van een nadelig resultaat ad € 10.406 per 1-1-2012. De laatste werkzaamheden worden in 2013 verwacht zodat ultimo 2013 deze grondexploitatiebegroting kan worden afgesloten.

De Leede Kesteren

In 2011 is de grond voor de bouw van vier rijwoningen, één tweekapper en één vrijstaande woning overgedragen. De gemeente heeft nog één bouwkvavel ten behoeve van een vrijstaande woning te verkopen. De verkoop is ten opzichte van de planning achtergebleven. Voorsnog is de verwachting dat deze laatste kavel in 2013 verkocht wordt waarna dit project kan worden afgesloten ultimo 2013.

De grondexploitatie is geactualiseerd op basis van de te verwachten opbrengst en geactualiseerde kostenraming. Het verwachte resultaat bedraagt nadelig € 345.588 (NCW) wat een verslechtering van het resultaat ten opzichte van de herziening per 1-1-2012 is met € 48.209. Dit heeft grotendeels te maken met plankosten, kapitaalsrente, uitgevoerde civieltechnische werkzaamheden en verkoopkosten.

Tolsestraat Opheusden

Alle woon-werk kavels zijn verkocht. Per ultimo 2012 zijn nog twee bouwkvavels te koop. De verwachting is echter dat dit project een jaar langer zal doorlopen en wordt afgesloten ultimo 2016 in plaats van de eerder verwachte afsluiting ultimo 2015. Als gevolg van aanpassingen van civieltechnische ramingen en een kritische beoordeling van de plankosten is een substantiële resultaatverbetering per 1-1-2013 gerealiseerd ten opzichte van de herziening per 1-1-2012. De geactualiseerde grondexploitatiebegroting per 1-1-2013 laat een voordelig resultaat zien ter grootte van € 478.781 op basis van Netto Contante Waarde (NCW). Ten opzichte van de actualisatie per 1-1-2012 betekent dit een resultaatverbetering ter grootte van €. 104.270.

Bonegraaf-West Dodewaard

De verkopen in 2012 zijn, gezien de huidige markt voor bedrijventerreinen, achtergebleven bij de verwachting over 2012. In 2012 zijn geen kavels verkocht. Voor de komende jaren wordt verwacht dat de geplande verkopen vertraagd zal plaatsvinden. De verwachting is de uitgifte van circa 23.600 m² zich over de komende vijf jaar zal uitstrijken. In 2012 zijn vooral investeringen gedaan in het openbaar gebied en is een sanering uitgevoerd voor totaal ruim circa € 95.000. Daarnaast is een groot bedrag voor kapitaalslasten ingeboekt ter grootte van circa € 141.000. Als gevolg van achterblijvende verkopen is het resultaat ook naar beneden bijgesteld. Was per 1-1-2012 de verwachting dat een voordelig resultaat kon worden behaald ten grootte van € 452.252, thans is op basis van NCW het verwachte voordelige resultaat ter grootte van € 290.115.

Walenhoekseweg Ochten

Deze locatie is gelegen in de oksel van de A15 bij Ochten. In de exploitatie zijn de kosten voor de aanleg van de nutsvoorzieningen verwerkt als ook de extra kosten voor archeologie.

Door verslechterde economische omstandigheden is het gebleken dat op dit moment geen animo is voor de ontwikkeling van deze kavel. Om deze reden worden de gronden ondergebracht onder strategische gronden. De boekwaarde bedraagt nadelig circa € 98.000 en wordt per 31-12-2012 afgeboekt.

KORTE TOELICHTING COMPLEXEN MET EEN “EXPLOITATIEOVEREENKOMST (EXPL.OVK.)”.

Dit zijn projecten waarbij, op basis van particulier initiatief, een locatie nader wordt ontwikkeld.

De gemeente is bij deze locatieontwikkelingen geen ontwikkelingspartner omdat de gronden niet in eigendom zijn van de gemeente Neder- Betuwe. De gemeente neemt in deze ontwikkelingen geen risico, zij heeft een slecht een faciliterende rol bij de (her)ontwikkeling van dergelijke locaties.

Op basis van haar faciliterende rol, die enerzijds is verwoord in het vigerend grondbeleid en anderzijds in de richtlijnen vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening en de toelichting hierop in het Besluit ruimtelijke ordening van 1-7-2008 (Wro/ Bro 2008), verhaalt de gemeente de door haar te verwachten te maken kosten op de initiatiefnemer die samenhangen met de invulling van de faciliterende rol.

Algemeen

Bij de herziening van de grondexploitaties per 1-1-2012 is het complex Winkelconcentratie Ochten verplaatst van “Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)” naar exploitatieovereenkomsten (Expl.OVK) De redenen hiervan was dat, wegens het besluit van een betrokken partij, de samenwerking op basis van de prijsvraag met de ontwikkelaar gestopt was. Thans zijn ontwikkelingen gaande inzake de verkoop van het voormalig gemeentehuis, uiterlijk in 2014

Nachtegaallaan Dodewaard

De exploitatieovereenkomst is door partijen in 2007 getekend. Het bestemmingsplan is in 2010 onherroepelijk geworden. Alle door de particuliere ontwikkelaar te betalen kosten zijn gefactureerd en ontvangen. De verkoop van de percelen is gestart maar verloopt vanwege de markt slecht. In januari 2013 waren er nog geen woningen verkocht. In tegenstelling tot wat te doen gebruikelijk is, heeft de gemeente in opdracht en voor kosten van de particulier de grond bouwrijp gemaakt en koopt zij grond aan ten behoeve van het openbaar gebied van de particulier. Dit terrein wordt naar verwachting in 2015 na verkoop van de restkavels door de gemeente woonrijp gemaakt. Door tegenvallende verkoop van de kavels is het project verlengd van 2015 naar 2016. Verwacht wordt een nadelig resultaat ter grootte van circa € 3.765 NCW per 1-1-2013.

Wegwijzer Kesteren

Dit project was in 2011 opgenomen onder de IEGG. De reden hiervoor was dat de gemeente gronden verkoopt. Echter vanwege het feit dat er naast een grondverkoop ook een exploitatieovereenkomst wordt gesloten met de ontwikkelaar waarbij deze een exploitatievergoeding betaald is dit complex geplaatst onder Expl.OVK. De gemeente heeft, na een selectieprocedure in mei 2011 in verband met de ontwikkeling van dit gebied, een koop- en exploitatieovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar die een eerste plan heeft gemaakt. Na een gemeentelijke toets is het opgestelde plan door de ontwikkelaar bijgesteld. Inmiddels heeft de gemeente ingestemd met het nieuwe bijgestelde ontwikkelingsplan en kan de bestemmingsplanprocedure opgestart worden.

Het verwachte resultaat op basis van NCW per 1-1-2013 bedraagt € 232.430 voordelig. Ten opzichte van de herziening per 1-1-2012 betekent dit een verslechtering van het resultaat ter grootte van ruim € 88.000.

De oorzaak hiervan wordt gevonden in verschuiving van de verkoop van 2013 naar 2014 en een lagere opbrengstwaarde als gevolg van beperkingen in het te realiseren programma. Het project loopt vooralsnog een jaar langer door met als gevolg extra plankosten voor de begeleiding van het project. Deze extra kosten zijn niet verhaalbaar op de exploitant conform wetgeving.

Triangel Ochten

Nadat in 2010 een procedure ten behoeve van een projectbesluit is doorlopen is de eerste fase in aanbouw genomen. In 2011 is van het ministerie een ontheffing ontvangen ten aanzien van de Flora en Faunawet met betrekking tot de aangetroffen steenuil. Eind november 2011 is het bestemmingsplan Triangel in werking getreden. Door de ontwikkelaar is de eerste fase gerealiseerd (69 woningen) en de tweede fase (21 woningen) is in verkoop en gedeeltelijk in aanbouw. De opbrengsten zijn verwerkt in de boekwaarde per 1-1-2013. Begin 2012 is gesproken met de tweede ontwikkelaar binnen het plangebied over de planning met betrekking tot de ontwikkeling van hun percelen. Door de tweede ontwikkelaar is in dit gesprek aangegeven, dat zij niet eerder dan de tweede helft van 2013 de ontwikkeling van hun gronden nader gaan onderzoeken. In welk tempo de ontwikkeling van de grond zal komen, is onder andere afhankelijk van de situatie op de woningmarkt. Het berekende nadelige resultaat bedraagt per 1-1-2013 € 177.042 hetgeen een verslechtering van het resultaat per 1-1-2012 betekent van € 16.039. De oorzaak hiervan is de toename van de plankosten en de kapitaalslasten.

Boveneindsestraat Kesteren

De locatie van het voormalige Van Lodestein College is door de nieuwbouw van de nieuwe school in De Leede vrijgekomen als inbreidingslocatie binnen Kesteren. Tot op heden is deze locatie bedoeld voor woningbouw. De gemeente heeft afgezien om zelf de locatie te ontwikkelen en heeft besloten het perceel aan een ontwikkelaar te verkopen met, naast een grondopbrengst ook, een koop-/realisatie-overeenkomst waarbij haar publiekrechtelijke kosten bij de ontwikkelaar worden verhaald op de ontwikkelende partij. Tegen de verwachting in is in 2011 de exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar niet afgesloten. De oorzaak is de moeilijke woningmarkt. Met de ontwikkelaar zijn de onderhandelingen opnieuw gestart. Verwacht wordt dat er medio 2013 overeenstemming wordt bereikt over de grondwaarde, het bouwplan en de afname van de grond.

Bij de herziening per 1-1-2012 bestond een nadelig exploitatieresultaat ter grootte van € 145.973. Dit nadelig resultaat is per 1-1-2013 opgelopen tot € 206.926 NCW wat een verslechtering betekent ter grootte van € 60.954. Dit is het gevolg van gerealiseerde plankosten en kapitaalslasten.

Dorpsplein Dodewaard

Een ontwikkelaar heeft een aantal panden in dit project gekocht en deze vervolgens gesloopt. In samenwerking met de gemeente en de provincie is de bouw van het pand en de herinrichting van het dorpsplein mogelijk gemaakt. De herinrichting van het plein is gestart in april 2012 en “op een haar na” gereed. Er zijn nog een aantal werkzaamheden uit te voeren maar dat is een beperkt aantal. Verwacht wordt dit plan af te sluiten ultimo 2013.

Bij de herziening per 1-1-2012 bestond een nadelig exploitatieresultaat ter grootte van € 84.269. Dit nadelig resultaat is per 1-1-2013 teruggelopen tot € 44.177 NCW wat een verbetering betekent ter grootte van € 40.092. Dit is onder andere het gevolg van te ontvangen subsidie in 2013.

Winkelconcentratie Ochten

Al enige jaren heeft de gemeente het voornemen om op het Mr. van Driellein een winkelconcentratie te realiseren om zo de leefbaarheid van Ochten te vergroten en te stimuleren. In 2012 heeft de gemeenteraad toegestemd met beëindiging van de in 2008 opgestarte prijsvraagselectie en tevens heeft de gemeenteraad kennis genomen van de voorgenomen plannen van een ontwikkelaar die in december 2012 het voormalig gemeentehuis heeft gekocht. Na de raadsvergadering van december 2012 is door het college de overeenkomst ten behoeve van de verkoop en de door de ontwikkelaar te betalen exploitatiebijdrage getekend. Door de ontwikkelaar wordt een bestemmingsplan opgesteld om de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. Daarnaast worden de bouwplannen verder uitgewerkt. Naar verwachting wordt het bestemmingsplan in 2013 in procedure gebracht en eind 2013/begin 2014 onherroepelijk vastgesteld. Per 1-1-2013 wordt een voordelig exploitatieresultaat gecalculeerd ter grootte van € 151.031 NCW.

Broedershof Echteld.

Broedershof is een particuliere woningbouwontwikkeling. De gronden zijn deels eigendom van een ontwikkelaar en deels eigendom van een particulier. Over een deel van deze gronden liggen hinderzones van een naastgelegen bedrijf, spuitzones van gewasbestrijdingsmiddelen en hoogspanningskabels waardoor woningbouw bemoeilijkt wordt. Ook heeft deze locatie gedeeltelijk een hogere archeologische waarde. Er is een intentieovereenkomst gesloten tussen de gemeente en de ontwikkelaar. Door de ontwikkelaar zijn verschillende onderzoeken verricht naar de hinderzones. Deze onderzoeken worden gebruikt bij mogelijk verdere uitwerking van het stedenbouwkundig plan. Vanwege de diverse belemmeringen is de voortgang van het project onzeker. Het streven is nog steeds om in 2013 de exploitatieovereenkomst met de ontwikkelaar te sluiten. Dit is sterk afhankelijk van de uiteindelijke realisatiemogelijkheden. Per 1-1-2012 bestond een nadelig resultaat ter grootte van € 69.788 NCW dat bij de herziening per 1-1-2013 is teruggebracht naar € 1.903 NCW. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat met de ontwikkelaar waar thans mee gesproken wordt, is afgesproken dat de historische plankosten worden vergoed.

IJzendoorn West IJzendoorn.

In de kern IJzendoorn heeft de corporatie SWB het initiatief genomen om aan de westkant een plan van circa 45 woningen te ontwikkelen in zowel het huur- als koopsegment. De locatie ligt besloten tussen de Dorpsstraat, Waalbandijk en Keizerstraat. Met SWB heeft de gemeente een akkoord bereikt over de plankosten en de exploitatieovereenkomst. Deze overeenkomst is in het voorjaar van 2012 door partijen getekend. Naast de ontwikkellocatie is een kwekerij gevestigd. Hierdoor moet rekening gehouden worden met een spuihinderzone van 50 meter waarbinnen niet mag worden gebouwd. In dit gebied worden de groen- en waterfuncties gerealiseerd. Het voorontwerp bestemmingsplan heeft in het najaar van 2012 ter inzage gelegen. Dit heeft de nodige zienswijzen opgeleverd. De verwachting is dat medio 2013 het bestemmingsplan onherroepelijk wordt vastgesteld. Jaarlijks zullen er tussen de 5 en 10 woningen worden opgeleverd. De plankosten beperken zich tot investeringen in 2015 zodat eind 2015 dit complex kan worden afgesloten. Het nadelige resultaat is van € 43.784 NCW per 1-1-2012 verslechterd tot € 97.665 NCW. Een en ander heeft te maken met toename plankosten als gevolg van de bestemming.

WoZoCo Opheusden

WoZoCo Opheusden betreft een binnenstedelijke herontwikkeling van een appartementencomplex met 31 zorgwoningen/appartementen en medische voorzieningen (huisarts, apotheek, fysiotherapie), evenals de bibliotheek, 14 seniorenwoningen, 22 rijwoningen en 10 tweekappers. Begin 2010 is een exploitatieovereenkomst gesloten tussen de gemeente Neder-Betuwe en corporatie. Het appartementencomplex, met op de begane grond zorgvoorzieningen, is eind 2012 opgeleverd. De tweede fase wordt aansluitend hierop in ontwikkeling genomen. Ook het openbare gebied rondom het appartementengebouw, evenals de nieuw te realiseren woningen komt voor rekening en risico van de corporatie. Wanneer het openbaar gebied gereed is wordt dit om niet aan de gemeente in eigendom worden overgedragen. Het resultaat bedraagt per 1-1-2013 € 19.146 NCW voordelig wat een lichte verbetering is ten opzichte van de vorige herziening per 1-1-2012 met circa € 1.400 NCW

Veilingterrein Kesteren.

Het bouwrijpmaken is in het eerste kwartaal van 2013 gestart waarna de bouw van de eerste fase, het woon-zorgcomplex en de uitbreiding van De Schutse, van start kunnen gaan. Het nadelig resultaat bedraagt per 1-1-2013 € 25.419 NCW wat een verbetering is ten opzichte van de vorige herziening per 1-1-2012 met circa € 11.593 NCW.

KORTE TOELICHTING VAN DE "NIET IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (NIEGG)".

Onder NIEGG zijn complexen ondergebracht waarvoor onroerende goederen (gronden en panden) tot en met 2012 zijn aangekocht die mogelijk in de toekomst nodig kunnen zijn om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Planvorming voor deze complexen is nog niet vastgesteld door de raad. Voor deze complexen bestaat geen actieve grondexploitatiebegroting en is er geen kostprijsberekening.

Herenland West Opheusden

Voor dit project is het niet zeker of er een ontwikkeling gaat plaatsvinden. Gezien de huidige ruimtelijke beperking is dat dit gebied buiten de rode contour ligt, omvorming tot een woningbouwlocatie ligt vooralsnog niet voor de hand omdat uitsluitend de in de regionale woningbouwopgave genoemde plannen kunnen worden gerealiseerd conform besluit van de Provincie Gelderland. De gemeente is doende om in overleg met de Provincie Gelderland de rode contour te verleggen ten koste van "hoekjes" in diverse kernen waar geen bouwlocaties staan gepland ter compensatie. Daarom is er een risico-inschatting gemaakt waarbij ermee rekening is gehouden dat de gronden op landbouwwaarde moeten worden gewaardeerd.

Fructus Dodewaard

Het geraamde risico kan mogelijk in 2013 grotendeels vrijvallen omdat verwacht wordt dat, in het licht van de toekomstige ontwikkelingen zoals het aanleggen van de rondweg, de kans gering wordt geschat dat de gronden in de toekomst niet verkocht zullen worden. Vooralsnog is rekening gehouden met een risico van € 80.000

Acaciastraat Opheusden

Deze locatie is de voormalige gemeentewerf. Momenteel staat er een tijdelijke huisartsenpost welke in 2013 gaat verhuizen naar het WoZoCo in Opheusden. Op deze locatie waar nu nog de huisartsenpraktijk is gevestigd, bestaan er hoogstwaarschijnlijk mogelijkheden voor realisatie van starterswoningen vanwege inbreng van gemeentelijke gronden. Dit onderzoek dient nog plaats te vinden. De corporatie heeft haar woningen aan de zuidkant van de Acaciastraat gesloopt en is voornemens om de locatie van de voormalige gemeentewerf op te nemen in haar plannen voor de bouw van in totaal circa 45 woningen met mogelijk eventueel commerciële ruimten. Een particulier is voornemens binnen deze locatie een deel van zijn gronden te ontwikkelen voor woningbouw. Hij overweegt tevens het perceel van zijn burens aankopen om dit bij zijn voorgenomen ontwikkeling te betrekken. Zodra een ontwikkelingsplan is opgesteld wordt dat voorgelegd aan de gemeente. Afhankelijk van de invulling van de locatie beslist de gemeente om al dan niet de ontwikkeling van de particulier te faciliteren met verrekening van gemeentelijke kosten via een exploitatieovereenkomst. Vooral nog zijn het Nog niet in exploitatie genomen gronden.

Bonegraaf Oost Dodewaard

Dit gebied grenst aan het huidige bedrijventerrein. Een aantal investeerders heeft in het aanpalende gebied grondposities verworven. Ook de gemeente heeft grondeigendom in het aanpalende gebied. Door de Regio rivierenland is de hele locatie (particulier en gemeente grond) meegenomen in het EPO/ RPB voor de toekomstige ontwikkeling voor uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein. Het EPO/ RPB is leidraad voor de provincie om al dan niet mee te werken aan de ontwikkeling. In de loop van 2013 zal de gemeente onderzoeken of een mogelijke ontwikkeling haalbaar is. De verwachting is dat de investeerders zelf ook initiatief zullen nemen om een bestemmingsplan op te stellen. De gemeente zal haar gronden dan inbrengen en de ontwikkeling faciliteren conform haar grondbeleid.

Oranjehof Ochten

In de omgeving van de Oranjestraat in Ochten ligt een aantal percelen van diverse eigenaren. Ook de gemeente heeft hier een perceel (het huidige trapveld). Vanaf begin 2000 is de gemeente met een projectontwikkelaar in gesprek om deze locatie te (her)ontwikkelen. Oorspronkelijk zou ook de woningcorporatie participeren in dit project maar heeft afgezien van gezamenlijke ontwikkeling en heeft een plan ingediend voor de herstructurering van haar woningen in dit gebied gelegen. De projectontwikkelaar vertegenwoordigt twee particuliere eigenaren in het gebied. Een derde particuliere eigenaar is heeft zich terug getrokken omdat hij andere koper(s) voor zijn perceel heeft, met instemming van de gemeente Neder-Betuwe. In de huidige markt geeft de gemeente geen prioriteit aan de ontwikkeling van haar deel van het perceel. Andere locaties, waar grotere belangen spelen, hebben op dit moment voorrang. De SWB heeft besloten om de eigen woningen te herstructureren. De planontwikkeling hiervoor is bijna afgerond. Verwachting is dat in de eerste helft van 2013 de omgevingsvergunningen hiervoor kunnen worden afgegeven.

In de volgende tabel wordt een overzicht weergegeven van het verloop van de boekwaarden in 2012

Ontwikkeling boekwaarden				
Boekwaarden t/m 31-12-2011	8.280.118	19.742	3.237.041	11.536.901
Lasten				
Verwerving (VW)	-11.083.890	-286.433	-1.807.888	-13.178.211
Slopen (SL)	0	0	0	0
Sanering (SN)	-40.853	0	0	-40.853
Bouwrijpmaken (BRM)	-4.176.666	0	0	-4.176.666
Woonrijpmaken (WRM)	-268.952	-546.904	-11.046	-826.902
Groenvoorziening (GR)	-188.347	-395	0	-188.742
Risico&Onvoorzien (RIOon)	0	0	0	0
Diverse Kosten (DK)	-1.468.307	-117.834	-6.027	-1.592.169
Bijkomende kosten (BK)	-768.679	28.887	0	-739.792
Plankosten	-2.376.981	-1.709.114	-268.726	-4.354.821
Kapitaalslasten	-2.819.330	-146.280	-884.550	-3.850.160
Totaal Investerings NOMINAAL	-23.192.006	-2.778.072	-2.978.237	-28.948.316
Baten				
Projectmatige woningbouw	-3.986.439	0	0	-3.986.439
Particulier opdrachtgeverschap	-2.497.415	0	0	-2.497.415
Maatschappelijk	-819.239	0	0	-819.239
Bedrijventerreinen/ Bedrijven	-6.868.209	0	0	-6.868.209
Winkels	0	0	0	0
Kantoren	0	0	0	0
Overige Voorzieningen	-968.618	-995.167	-10.458	-1.974.243
Huren, pachten, bijdr.derden, overig	-642.337	-666.439	0	-1.308.776
Subsidies	-258.000	0	0	-258.000
Totaal Opbrengsten	-16.040.257	-1.661.606	-10.458	-17.712.321
Boekwaarden t/m 31-12-2012	7.151.749	1.116.466	2.967.779	11.235.995

Mutaties boekwaarde 2012

Het verloop van de boekwaarden in 2012 van de in exploitatie genomen gronden (IEGG), de afgesloten exploitatieovereenkomst (Expl.OVK.) en de nog niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) is hierboven weergegeven. Per saldo is de boekwaarde verlaagd met € 300,906 van € 11.536.901 per 31-12-2011 naar € 11.235.995 per 31-12-2012 wat een gunstige ontwikkeling van de boekwaarde is.

IEGG

De boekwaarden van de `In exploitatie genomen gronden (IEGG)` is in totaliteit gedaald met € 1.128.369.
Van € 8.280.118 op 31-12-2011 naar € 7.151.750 op 31-12-2012.

Expl.OVK.

De boekwaarden van de afgesloten `Exploitatieovereenkomst (Expl.OVK.)` zijn in totaliteit toegenomen met € 1.096.724.
Van € 19.742 op 31-12-2011 naar € 1.116.466 op 31-12-2012.

NIEGG

De boekwaarden van de `Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)` is in totaliteit gedaald met € 269.262.
Van € 3.237.041 op 31-12-2011 naar € 2.967.779 op 31-12-2012.

Tabel totaal overzicht boekwaardeverloop 2012

Gerealiseerd nominaal			
Projectnaam	Boekwaarde 31-12-2011	Boekwaarde 31-12-2012	Vershil t.o.v. 31-12-2011
Herenland	4.229.225	4.099.107	-130.118
De Bonegraaf	-134.656	-42.561	92.095
De Leede	366.261	405.220	38.959
Tolstraat	41.377	-261.561	-302.938
Bonegraaf West	2.687.135	2.951.543	264.408
Walenhoekseweg	1.090.776	0	-1.090.776
Sub-totaal	8.280.118	7.151.749	-1.128.370
Nachtegaallaan	-45.741	-22.876	22.866
Wegwijzer	51.790	66.759	14.970
Triangel	43.399	64.659	21.260
Boveneindsestraat	129.675	183.294	53.619
Dorpsplein	-400.713	127.651	528.364
WC Ochten	0	526.885	526.885
Broedershof	64.860	82.986	18.126
Ijzerdoorn	62.076	86.439	24.363
WoZoCo	-67.773	-58.752	9.020
Veilingterr. Kesteren	155.929	23.796	-132.133
Waalfront	13.890	14.602	712
Lingedael	12.351	21.023	8.673
Sub-totaal	19.245	1.116.466	1.096.724
Herenland West	1.625.148	1.716.139	90.991
Fructus	588.424	625.964	37.540
WC Ochten	455.503	0	-455.503
Acaciastraat	18.487	25.652	7.165
Bonegraaf Oost	364.102	389.143	25.040
Oranjehof	185.378	210.882	25.504
Sub-totaal	3.237.041	2.967.779	-269.262
Totaal	11.536.901	11.235.995	-300.906

Deelnemingen-Verbonden partijen.

Casterhoven

Door onze accountant is en wordt steeds meer aandacht besteed aan onze deelneming in het project Casterhoven. Als gemeente zijn wij een PPS constructie aangegaan met een tweetal marktpartijen. De boekwaarde van de PPS constructie bedraagt ultimo 2011 reeds € 21 miljoen aan gemaakte kosten en aangegane verplichtingen. Als gemeente hebben wij een 1/3 belang hier in. De gemeente Neder-Betuwe loopt in deze constructie derhalve financieel risico vanuit onze rol als aandeelhouder, maar ook omdat wij een borgstelling hebben afgegeven ter grootte van € 22 miljoen voor de aangetrokken lening bij het BNG door de PPS Casterhoven.

Om de waardering van gemeentelijke projecten op juistheid te toetsen maakt de gemeente normaliter gebruik van actualisaties van projectexploitaties. Casterhoven is geen gemeentelijke grondexploitatie maar de gemeente Neder-Betuwe is aandeelhouder van de PPS Casterhoven. Wij hebben voor het project Casterhoven geconstateerd dat de laatste in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde actualisatie (door de projectorganisatie Casterhoven) met peildatum mei 2011 is uitgevoerd.

Gezien het feit dat de markt als gevolg van de economische recessie sterk aan veranderingen onderhevig is, hebben wij om nadere informatie verzocht. De gemeente heeft echter vernomen dat de actualisatie wel is opgesteld maar nog niet is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders Casterhoven. Omdat de grondexploitatiebegroting officieel nog niet is vastgesteld bestaat voornog geen overeenstemming over de uitgangspunten waarop de exploitatieopzet wordt gebaseerd tussen de contractpartners.

Momenteel is overleg met de contractpartners over het belangrijkste inputgegeven, te weten de grondprijs. Aangezien de prijzen in combinatie met de voorgenomen woningproductie, de fasering e.d. de projectuitkomsten bepalen, is nog geen inschatting te geven over de waardeontwikkeling. Hierbij moet vermeld worden dat de fasering zoals deze is opgenomen binnen de provinciale normen past en daarnaast naar uw verwachting past in de verwachte demografische ontwikkeling van de gemeente.

De door ons gemaakte risico-inschatting (claim op de risicoreserve) is verhoogt met een bedrag van € 0,5 miljoen tot een bedrag van € 7,5 miljoen in de jaarstukken 2012. In 2009 is door Ernst & Young een risicoanalyse voor het project Casterhoven opgesteld. Volgens dit rapport zou een risico inschatting van € 5 miljoen voldoende zijn. Doordat de marktinschatting somberder is geworden hebben wij bij de jaarstukken 2011 de risico inschatting met € 2 miljoen verhoogd tot € 7 miljoen. Bij deze jaarstukken van 2012 hebben wij de risico inschatting verhoogd met € 0,5 miljoen naar € 7.5 miljoen in verband het bijstorten van gelden waardoor het project Casterhoven weer financieringsruimte heeft.

Gezien de onzekerheid die bestaat met betrekking tot de onderhandelingen, de daaraan gerelateerde projectuitkomsten en daarmee het financiële risico dat wij als gemeente lopen moeten wij constateren dat de deelneming Casterhoven een risicovolle deelneming is dit wij in deze economische tijd nauwlettend moeten blijven volgen.

PARAGRAAF 7: BEDRIJFSVOERING

Algemeen

Bedrijfsvoering betreft de bedrijfsprocessen binnen een gemeente om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren alsmede de sturing en beheersing daarvan.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor de totstandkoming en uitvoering van beleid en de dienstverlening aan onze inwoners. Hiervoor zijn budget, personeel met kennis en kunde, infrastructuur, structuur, informatie en beheersinstrumenten nodig. Ook is een gezonde cultuur binnen de organisatie cruciaal om onze doelstellingen te bereiken.

De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Gaan er zaken fout in de bedrijfsvoering, dan komt het realiseren van de gekozen doelstellingen in gevaar. Tevens kan dit tot financiële, juridische en politiek-bestuurlijke risico's leiden.

Het college is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak. In deze paragraaf informeren wij u desondanks graag over de belangrijkste bedrijfsvoeringprocessen binnen onze gemeente.

Beleid ten aanzien van onze bedrijfsvoering

Onze organisatiestructuur is een afgeleide van het zogenoemde directiemodel. De organisatie stond in 2012 onder algemene leiding van een eenhoofdige directie, te weten de gemeentesecretaris die tevens algemeen directeur is. Binnen zeven afdelingen, aangestuurd door afdelingsmanagers, worden de gemeentelijke diensten en producten gerealiseerd.

Gezamenlijk zorgen de directie en het management voor de sturing van de bedrijfsvoeringprocessen, waarbij de directie ambtelijk eindverantwoordelijk is. Over onze bedrijfsvoering leggen we periodiek en consequent verantwoording af. We monitoren de kwaliteit van onze dienstverlening en laten via onderzoeken zien dat we efficiënt met gemeenschapsgelden omgaan.

In opdracht van de rekenkamercommissie, of vanuit ander perspectief (collegeonderzoeken ex artikel 213a gemeentewet), verrichten we onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van de bedrijfsvoering. De resultaten van deze onderzoeken leggen we, indien van toepassing, aan uw raad voor.

Organisatiemodel besturingsfilosofie

In onze besturingsfilosofie zijn de verhoudingen tussen de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de directie, de afdelingsmanagers en de medewerkers weergegeven. Deze besturingsfilosofie is vastgelegd in het bedrijfsvoeringsconcept en de verordening op de ambtelijke organisatie. In 2012 is een start gemaakt met een herijking van de bedrijfsvoerings- en managementfilosofie en is de verordening op de ambtelijke organisatie gewijzigd. De dynamiek in het openbaar bestuur zorgt er namelijk voor dat we de inrichting van onze organisatie steeds tegen het licht moeten houden en rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden helder moeten hebben.

Als uitgangspunt voor ons besturingsmodel geldt integraal management. Dat houdt in dat elke afdelingsmanager verantwoordelijk is voor zowel de inhoud van zijn of haar beleidsterrein, als voor de budgetbeheersing, personeelszorg, afdelingsoverstijgende zaken en andere middelen die nodig zijn om de taken uit te voeren. Uiteraard binnen de (financiële en beleids)kaders die door raad en college worden vastgesteld. De afdelingsmanagers opereren, binnen de grenzen die door het college en de directie zijn vastgesteld, met een grote mate van eigen verantwoordelijkheid en maken gebruik van de diensten van onder meer financiële, P&O-, rechtmatigheids-, bestuurlijke en technologische deskundigen. Ook aan medewerkers wordt een hoge mate van eigen verantwoordelijkheid toegekend, dit naar de mate waarin zij voldoen aan de kerncompetenties 'klantgericht werken', 'resultaatgericht werken' en 'samenwerken'. De directie ziet er op toe dat er een goede samenwerking plaatsvindt tussen bestuur en ambtelijke organisatie en tussen de afdelingen onderling. In december 2012 heeft het college aangegeven een reorganisatie in gang te willen zetten. Deze zal in 2013 worden doorgevoerd, mits uw raad daarvoor de benodigde financiële middelen ter beschikking wil stellen. Het doel van de reorganisatie is het management in positie brengen om (a) strategische en tactische beleids- en bedrijfsvoeringsdossiers in samenhang adequaat op te pakken en (b) medewerkers te coachen en begeleiden bij het uitvoeren van hun taken en in hun ontwikkeling. Het managementteam moet een klein en slagvaardig team worden dat integraal en ontkokerd werkt en snel en adequaat kan inspelen op alle ontwikkelingen die de komende jaren op ons afkomen.

Organisatieontwikkelingstraject 'Het Huis Op Orde'

Het organisatieontwikkelingstraject 'Het Huis Op Orde' bestond uit vijf pijlers:

1. Nieuwbouw gemeentehuis: een nieuw gemeentehuis, dat is ingericht ten behoeve van een adequate dienstverlening aan onze inwoners/klanten en waarin onze medewerkers volgens Het Nieuwe Werken kunnen werken.
2. Organisatie 'in control': leidinggevend hebben zodanig grip op de organisatie en op informatie dat voldaan wordt aan eisen van rechtmatigheid en betrouwbaarheid en dat een adequate ondersteuning van het bestuur verzekerd is.
3. Verbetering dienstverlening: verbetering processen Gemeentewinkel, aansluiting op landelijke dienstverleningssystemen, duidelijke beloften over onze dienstverlening, heldere schriftelijke correspondentie.
4. Het Nieuwe Werken / werken met vertrouwen, verantwoordelijkheid en vrijheid: plaats- en tijdongebonden werken, activiteitgericht flexwerken, digitalisering en digitaal samenwerken en resultaatgericht werken.
5. HRM: een strategisch lange-termijn personeelsplanning hanteren, een personeelsbeleid dat aansluit op Het Nieuwe Werken en een aansturing door managers die eveneens past bij Het Nieuwe Werken.

Onder deze vijf pijlers vielen tientallen activiteiten die concrete inhoud gaven aan de betreffende pijler. In de eerste helft van 2012 zijn die activiteiten opgepakt die noodzakelijk waren om succesvol in het nieuwe gemeentehuis te kunnen werken. Op 21 september is het nieuwe gemeentehuis geopend. De overige projecten zijn in 2012 opgepakt en grotendeels afgerond. Daarnaast zijn we medio 2012 gestart met een cultuurveranderingstraject binnen de organisatie. Dit traject is actief opgepakt door college, MT en medewerkers.

Voorts zijn we in 2012 verder gegaan in de onderzoeksfase om de bedrijfsvoeringstaken samen met Buren, Lingewaal en West Maas en Waal te organiseren. Dit moet uiteindelijk leiden tot een kwalitatief betere, minder kwetsbare en meer efficiënte bedrijfsvoering dan nu door de vier gemeenten apart wordt gevoerd (de drie K's: verhogen Kwaliteit, verlagen Kwetsbaarheid, verlagen Kosten). Het is onze bedoeling dat college en raad in 2013 het besluitvormingsproces afronden.

Vervolgens zal medio 2013 de inrichting van onze organisatie herijkt worden (de eerder genoemde reorganisatie wordt zodanig vormgegeven dat zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij deze herijking).

De organisatie zal de komende jaren door grote veranderingstrajecten (blijven) gaan. College en directie geven zich er rekenschap van dat dit op een goede planmatige wijze wordt opgepakt en dat de inzet van mensen en middelen adequaat wordt afgestemd. Regelmatige monitoring vindt plaats en zal blijven plaatsvinden. Zo is er in 2012 geïnventariseerd welke medewerkers al dan niet voldoen aan de vereiste competenties. Die medewerkers die (nog) niet voldoen worden de komende jaren bijgeschoold, omgeschoold dan wel gere-integreerd naar een andere functie binnen of buiten de organisatie, dit binnen de financiële kaders die de raad in 2013 stelt.

Personeelslasten raadsleden, burgerraadsleden, college en griffie

In 2012 is er een minimale onderschrijding te melden op de betreffende kostenplaatsen van de raadsleden, burgerraadsleden, college en griffie. Dit behoeft geen verdere toelichting in dit document.

Personeelslasten organisatie

In de begroting 2012 is een bedrag opgenomen van € 7,60 miljoen. De werkelijke personeelslasten in 2012 zijn € 7,11 miljoen. Dit houdt in dat er een voordeel van € 0,49 miljoen is ontstaan (vrijval vacaturegelden), dit heeft betrekking op niet ingevulde vacatures binnen de organisatie. Intern is men kritisch op het structureel invullen van vacatures, mede door het ingezette cultuurveranderingstraject, de diverse ontwikkelingen in samenwerkingsverbanden en bezuinigingen binnen de organisatie.

Personeelslasten organisatie 2012	
Begroting 2012	-7.600.000
Werkelijke personeelslasten 2012	7.110.000
Verschil (vrijval vacaturegelden)	-490.000

In veel gevallen wordt de keuze gemaakt om vacatures anders in te vullen dan structureel iemand in dienst te nemen (inhuur, detachering enz.). Met name op het gebied van detacheringen van personeel van en naar een andere gemeente wordt steeds meer gebruik gemaakt ten opzichte van voorgaande jaren.

Inhuur derden

Het saldo (- € 835.000) inhuur derden wordt bepaald door twee onderdelen:

- vrijval vacaturegelden
- extra budget op basis van inkomsten uit detacheringen van eigen personeel en bij gevraagd budget bij een eerste of tweede bestuursrapportage 2012

Budget inhuur derden 2012	
Vrijval vacaturegelden 2012	-490.000
Extra budget 2012	-345.000
Totaal budget	-835.000

In totaal is er een bedrag van € 943.000 besteed aan inhuur van derden in 2012. Dit heeft betrekking op diverse soorten van inhuur: op basis van detacheringen van een andere gemeente, via detacheringbureaus, op basis van Payroll, via uitzendbureaus, stagiaires enz. Per saldo betekent dit een overschrijding van € 108.000 op de totale personeelslasten.

Inhuur derden 2012	
Budget 2012	-835.000
Uitgaven 2012	943.000
Verschil (overschrijding)	108.000

Voor het tekort van € 108.000 wordt u voorgesteld dit op te vangen middels een onttrekking uit de reserve frictiekosten personeel die in 2012 is ingesteld.

Overige personeelslasten

In de begroting 2012 is een bedrag van - € 665.000 opgenomen voor overige personeelslasten. Hieronder vallen bijvoorbeeld de secundaire arbeidsvoorwaarden van het personeel, juridische advisering, FPU regelingen, ARBO, wachtgelders, enz. enz. Door bovenmatige inzet op het gebied van juridische ondersteuning, ingezette coachingstrajecten en een verplichte ww-uitkering is er een overschrijding van € 48.000 ontstaan.

Overige personeelslasten 2012	
Begroting 2012	-665.000
Werkelijke overige personeelslasten 2012	713.000
Verschil (overschrijding)	48.000

Ziekteverzuim

Het gemiddelde verzuimpercentage van de organisatie in 2012 was 5,54%. Ten opzichte van het verzuimcijfer in 2011 (6,15%) is dit een daling van 0,61%. Het landelijke verzuimcijfer binnen de sector gemeenten was in 2011 5,4%. Voor 2012 is het landelijke verzuimcijfer nog niet bekend gemaakt. Verzuim betekent vaak (deels) afwezigheid van de betreffende medewerk(st)er. Indien dit een langdurig karakter heeft is het budget Onvoorziene uitgaven (- € 185.000) beschikbaar om vervanging in te schakelen, dit bedrag is inclusief de ontvangsten van het UWV. Per saldo is er in 2012 een minimaal voordeel van - € 5.000 te melden op het budget Onvoorziene uitgaven.

Onvoorziene uitgaven 2012	
Begroting 2012 (incl. ontvangsten UWV)	-185.000
Werkelijke uitgaven 2012	180.000
Verschil	-5.000

Arbeidshandicap

In het coalitieprogramma 2010-2014 is als speerpunt opgenomen dat voor 5% van de totale formatie de inspanning wordt verricht voor het aanbieden van werk aan mensen met een arbeidshandicap. Verdeeld over de hele organisatie, inclusief de medewerkers van Lander, is het percentage in 2012 7,1%. De doelstelling is hiermee behaald.

Doelmatigheid & Doeltreffendheid (Collegeonderzoeken ex artikel 213a gemeentewet).

Uw raad heeft op basis van art. 213a van de Gemeentewet de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid vastgesteld. In de verordening is opgenomen dat het college jaarlijks de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van onze gemeente en de uitvoering van onze taken onderzoekt. Alle rapporten leggen wij na vaststelling door ons college vervolgens aan uw raad voor. Beperkte onderzoeken alleen via de lijst van ingekomen stukken en meer majeure onderzoeken via (aparte) informatieverzoeken. In 2012 hebben wij de volgende doelmatigheid- en/of doeltreffendheidsonderzoeken in deel B van het integrale Onderzoeksplan 2012 opgenomen: beperkte onderzoeken naar de Spelregels Financiën, Kostendekkendheid Leges en Gebouwenbeheer. Alle onderzoeken zijn in een gezamenlijk rapport, tegelijkertijd met de bevindingen van de rechtmatigheid- en informatiebeveiligingsonderzoeken vastgesteld door het college. Het college zal het deelrapport over de doelmatigheid-/doeltreffendheidsonderzoeken aan de raad voorleggen.

Taakstelling reduceren bedrijfsvoeringlasten

Wij hebben de realisatie van de bezuiniging van in totaal € 700.000 op de ambtelijke organisatie (efficiency, samenwerken en formatie) ter hand genomen. Dit is ook afgesproken in het coalitieprogramma 2010-2014 'Realisme in ambitie'. Hierbij ontvangt u een toelichting en status van deze ter hand genomen taakstelling. Onderstaande toelichting bevat per onderdeel een verwijzing naar bijgevoegd "overzicht ombuigingen en bezuinigingen met betrekking tot het onderdeel bedrijfsvoering".

In eerste instantie is, op basis van de gehouden kerntakendiscussie, bij de begroting 2012 en de meerjarenraming 2013-2015 een stelpost reduceren bedrijfsvoeringlasten met een totaalbedrag van € 150.000 in 2013 oplopend naar € 250.000 in 2016 opgenomen.

Bij alle onderwerpen die aan u ter besluitvorming zijn voorgelegd is gekeken of er een reductie op bedrijfsvoeringlasten te realiseren was. Voorbeelden hiervan zijn het informatiebeleidsplan (vanaf 2015 € 50.000) en het begraafplaatsenbeleid (structureel € 40.000) (1). Ook binnen het bestaande beleid is gekeken of reductie op bedrijfsvoeringlasten te realiseren is. Bij de tweede bestuursrapportage 2011 is structureel € 55.151 gerealiseerd (2) en bij de eerste bestuursrapportage 2012 is € 145.640 in 2013 oplopend naar € 173.583 in 2016 gerealiseerd (3).

Middels de begroting 2013 en de meerjarenraming 2014-2016 is deze stelpost bijgesteld van € 407.520 in 2013 oplopend naar € 827.963 in 2016 (12). Hierbij is het restant van de oude stelpost reduceren bedrijfsvoeringlasten ingetrokken (4).

Efficiënter maken bedrijfsprocessen

Op het gebied van efficiency gaan wij voordelen realiseren van € 65.000 in 2013 oplopend naar € 150.000 in 2016 (6+7). Inmiddels is op het gebied efficiency bij de begroting 2013 een voordeel gerealiseerd van € 30.000 (6). Verder zullen op het gebied van efficiency voordelen worden bereikt door een efficiëntere crediteurenadministratie met digitale factuurverwerking, minder budgetbeheerders, betere managementinformatie en het stoppen met subadministraties op vakafdelingen. Ook het debiteurenproces zal in de komende periode worden aangepast. Daarnaast zullen kostencomputaties kritisch worden beoordeeld hetgeen op basis van een eerste screening zal leiden tot een structureel lager kostenniveau.

Besparing op formatie

De besparing op de formatie betrof in 2012 € 113.000 oplopend tot € 514.000 in 2016 (1+5+8). Inmiddels is op het gebied van herijking formatie een besparing gerealiseerd van € 249.000 in 2013 tot oplopend € 479.000 in 2016 (1+5). Het restant van de te behalen besparing zal worden geconcretiseerd door het niet meer opvullen van een (aantal) vacatures en het verschuiven van taken als gevolg van die vacatures.

Totaaloverzicht

Per saldo is de oorspronkelijke te realiseren bezuiniging op bedrijfsvoeringlasten (13, van € 100.000 in 2012 oplopend naar € 700.000 in 2016) bijgesteld (12, van € 155.729 in 2012 oplopend naar € 827.963 in 2016) en grotendeels gerealiseerd. Momenteel is een bezuiniging op bedrijfsvoeringlasten gerealiseerd van € 155.729 in 2012 oplopend naar € 530.463 in 2016 (10). Een bedrag van € 35.000 in 2013 oplopend naar € 297.500 (11) dient nog te worden gerealiseerd. Hierbij wordt alvast aangemerkt dat de nog te realiseren bezuiniging op politieke ambtsdragers (van € 50.000 in 2014 oplopend naar € 142.500 in 2016) door het Rijk grotendeels zal worden teruggedraaid middels de meicirculaire 2013.

Hieronder ziet u een overzicht van de reeds gerealiseerde bezuiniging op bedrijfsvoeringlasten en de nog te realiseren bezuiniging op bedrijfsvoeringlasten.

Overzicht ombuigingen en bezuinigingen met betrekking tot het onderdeel bedrijfsvoering

Gerealiseerde Ombuigingen en bezuinigingen	P en C instrumentarium	2012	2013	2014	2015	2016
Informatiebeleidsplan		0	0	0	-50.000	-50.000
Begraafplaatsenbeleid		0	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Tweetal niet ingevulde vacatures		-113.000	0	0	0	0
1.Subtotaal onderdeel "Herijking formatie"	vastgestelde raadsbesluiten 2011	-113.000	-40.000	-40.000	-90.000	-90.000
Salarisadministratie in samenwerking met de gemeente Buren		-22.314	-22.314	-22.314	-22.314	-22.314
Minder werving en selectiekosten		-20.415	-20.415	-20.415	-20.415	-20.415
Regionale samenwerking Leerplicht.		0	-12.422	-12.422	-12.422	-12.422
2.Subtotaal onderdeel "Samenwerking"	2e bestuursrapportage 2011	-42.729	-55.151	-55.151	-55.151	-55.151
Overschot op stelpost loonstijgingen voor 2011		0	-45.640	-45.182	-73.583	-73.583
Overschot op stelpost loonstijgingen voor 2012 (€ 239.500 - € 79.500)		0	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Terugdraaien opgenomen bezuinigingen vanuit 2009		0	60.000	60.000	60.000	60.000
3.Subtotaal onderdeel "Overige bedrijfsvoeringslasten"	1e bestuursrapportage 2012	0	-145.640	-145.182	-173.583	-173.583
4.Intrekken restant van de oorspronkelijke stelpost reduceren bedrijfsvoeringlasten	begroting 2013 en mjb 2014-2016	0	107.271	157.271	207.271	207.271
Herijking formatie afdeling Grondgebied		0	0	-25.000	-25.000	-50.000
Herijking formatie afdeling Ruimte		0	0	-40.000	-80.000	-80.000
Herijking formatie afdeling Samenleving		0	-35.000	-50.000	-50.000	-50.000
Herijking formatie afdeling Middelen (BJZ 0,3 fte = € 20.000)		0	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
inhuur voor ondersteuning werkkostenregeling		0	15.000	0	0	0
Herijking formatie afdeling Gemeentewinkel		0	-56.000	-56.000	-56.000	-56.000
Herijking formatie afdeling Financiën		0	0	-20.000	-20.000	-20.000
Herijking formatie afdeling Middelen en control		0	-113.000	-113.000	-113.000	-113.000
5.Subtotaal onderdeel "Herijking formatie"	begroting 2013 en mjb 2014-2016	0	-209.000	-324.000	-364.000	-389.000
Aanbestedingsvoordeel contract telecommunicatie		0	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
6.Subtotaal onderdeel "Efficiency"	begroting 2013 en mjb 2014-2016	0	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Totaal gerealiseerde Ombuigingen en bezuinigingen Bedrijfsvoeringslasten		-155.729	-372.520	-437.062	-505.463	-530.463

Nog te realiseren Ombuigingen en bezuinigingen	P en C instrumentarium	2012	2013	2014	2015	2016
kostenbesparing		0	-20.000	-45.000	-70.000	-70.000
Proces debiteuren en crediteuren		0	-15.000	-30.000	-50.000	-50.000
7.Subtotaal onderdeel "Efficiency"	begroting 2013 en mjb 2014-2016	0	-35.000	-75.000	-120.000	-120.000
Herijking formatie afdeling Middelen (DIV = € 35.000)		0	0	-35.000	-35.000	-35.000
8.Subtotaal onderdeel "Herijking formatie"	begroting 2013 en mjb 2014-2016	0	0	-35.000	-35.000	-35.000
Nog te realiseren bezuinigingen op politieke ambt dragers		0	0	-50.000	-142.500	-142.500
9.Subtotaal onderdeel "Overige bedrijfsvoeringslasten"	begroting 2013 en mjb 2014-2016	0	0	-50.000	-142.500	-142.500
Totaal nog te realiseren Ombuigingen en bezuinigingen Bedrijfsvoeringslasten		0	-35.000	-160.000	-297.500	-297.500

10.Totaal reeds gerealiseerde ombuigingen en bezuinigingen op bedrijfsvoeringslasten		-155.729	-372.520	-437.062	-505.463	-530.463
11.Nog te realiseren ombuigingen en bezuinigingen op bedrijfsvoeringslasten		0	-35.000	-160.000	-297.500	-297.500
12.Totaal Ombuigingen en bezuinigingen op bedrijfsvoeringslasten		-155.729	-407.520	-597.062	-802.963	-827.963
13.Te reduceren bedrijfsvoeringslasten conform coalitieprogramma 2010-2014 "realisme in ambitie"		-100.000	-325.000	-550.000	-700.000	-700.000

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

DE JAARREKENING

INHOUD VAN DE JAARREKENING

De jaarstukken van een gemeente moeten volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (artikel 24 BBV) bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening.

De jaarstukken, waarvan de jaarrekening deel uit maakt, dienen een document te zijn waarmee de gemeenteraad kan sturen. De gemeenteraad heeft in het duale stelsel de kaderstellende budgetbepalende en controlerende taken. De jaarrekening ondersteunt de gemeenteraad bij deze taken.

Volgens de BBV moet een jaarrekening ten minste bestaan uit een programmarekening en de toelichting, de balans en de toelichting en de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De programmarekening:

De programmarekening bevat het een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per programma, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van gerealiseerd resultaat voor bestemming, een overzicht van de werkelijke mutaties in reserves en een overzicht van het gerealiseerde resultaat na bestemming.

De programmarekening bevat voor de hierboven genoemde onderdelen ook de ramingen uit de begroting voor en na wijzigingen. (artikel 27 BBV).

Tevens bevat de programmarekening een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien, een overzicht van de incidentele baten en lasten en een overzicht vanuit publieke middelen gefinancierde topinkomens. (artikel 28 BBV).

De balans:

De balans geeft de stand van zaken weer voor wat betreft de omvang en samenstelling van het vermogen van de gemeente. In de balans worden naast de cijfers per balansdatum tevens de cijfers van de balans van het vorige jaar opgenomen (artikel 30 BBV). Verder geeft het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeente indelingsvereisten aan waaraan de balans moet voldoen.

De bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen:

In deze legt de gemeente in het kader van de Single Information Single Audit (SISA) verantwoording af over de van andere overheidslichamen ontvangen specifieke uitkeringen. De hiervoor te hanteren modellen worden bij Algemene Maatregel van Bestuur vastgesteld en gepubliceerd.

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

PROGRAMMAREKENING

OVERZICHT VAN GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA VOOR BESTEMMING.

OVERZICHT VAN GEREALISEERD RESULTAAT VOOR EN NA BESTEMMING.									
Nr: Programma's	Begroting 2012 na wijziging			Rekening 2012			Vershil	Vershil	Vershil
	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €
P1 Bestuur en Burger	4.152	-1.297	2.855	4.414	-1.550	2.864	262	-253	9
P2 Openbare Orde en Veiligheid	1.851	-136	1.716	1.917	-227	1.690	66	-91	-25
P3 Openbare Ruimte	4.322	-570	3.752	4.419	-743	3.676	97	-173	-76
P4 Economie	193	-59	134	202	-64	138	8	-8	0
P5 Scholing en Vorming	4.379	-535	3.844	3.981	-531	3.450	-398	4	-394
P6 Welzijn en Cultuur	3.451	-562	2.889	3.486	-627	2.859	36	-68	-32
P7 Zorg, Werk en Inkomen	11.245	-5.350	5.895	11.446	-5.769	5.678	202	-419	-217
P8 Bouwen en Milieu en ruimtelijke plannen (RO)	17.073	-12.343	4.730	15.867	-11.171	4.696	-1.207	1.171	-36
AD Algemene dekkingsmiddelen	48	-24.675	-24.627	48	-24.710	-24.662	-3	-35	-32
Werkelijk resultaat voor bestemming + = tekort - = overschot	46.714	-45.526	1.188	45.778	-45.391	387	-936	135	-801

OVERZICHT VAN WERKELIJKE MUTATIES IN RESERVES PER PROGRAMMA

OVERZICHT VAN WERKELIJKE MUTATIES IN RESERVES TOTAAL.									
Nr: Programma's	Begroting 2012 na wijziging			Rekening 2012			Vershil	Vershil	Vershil
	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €
MR Mutaties in reserves	12.306	-13.697	-1.391	12.282	-13.672	-1.390	-24	25	1
+ = tekort - = overschot									

OVERZICHT VAN WERKELIJKE MUTATIES IN RESERVES PER PROGRAMMA.									
Nr: Programma's	Begroting 2012 na wijziging			Rekening 2012			Vershil	Vershil	Vershil
	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €
P1 Bestuur en Burger	3.542	-121	3.421	3.542	-121	3.421			
P2 Openbare Orde en Veiligheid		-815	-815		-815	-815			
P3 Openbare Ruimte		-118	-118		-118	-118			
P4 Economie									
P5 Scholing en Vorming	348	-679	-331	318	-650	-332	-30	29	-1
P6 Welzijn en Cultuur		-2.781	-2.781		-2.784	-2.784		-4	-4
P7 Zorg, Werk en Inkomen	157		157	157		157			
P8 Bouwen en Milieu en ruimtelijke plannen (RO)	2.521	-1.383	1.138	2.522	-1.383	1.139	1		2
D Algemene dekkingsmiddelen	5.739	-7.801	-2.062	5.743	-7.802	-2.059	4	-1	4
Totalen van mutaties in reserves + = tekort - = overschot	12.306	-13.697	-1.391	12.282	-13.672	-1.390	-24	25	1

OVERZICHT VAN GEREALISEERD RESULTAAT VOOR EN NA BESTEMMING

OVERZICHT VAN GEREALISEERD RESULTAAT VOOR EN NA BESTEMMING.									
Nr: Programma's	Begroting 2012 na wijziging			Rekening 2012			Vershil	Vershil	Vershil
	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €
Werkelijk resultaat voor bestemming	46.714	-45.526	1.188	45.778	-45.391	387	-936	135	-801
MR Mutaties in reserves	12.306	-13.697	-1.391	12.282	-13.672	-1.390	-24	25	1
S Werkelijk resultaat na bestemming + = tekort - = overschot	59.020	-59.223	-203	58.060	-59.063	-1.004	-960	160	-800

OVERZICHT VAN VERSCHILLEN PER PROGRAMMA

OVERZICHT VAN GEREALISEERD RESULTAAT VOOR EN NA BESTEMMING.									
Nr: Programma's	Begroting 2012 na wijziging			Rekening 2012			Verschil		Verschil
	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €	Lasten €	Baten €	Saldo €
P1 Bestuur en Burger	4.152	-1.297	2.855	4.414	-1.550	2.864	262	-253	9
P2 Openbare Orde en Veiligheid	1.851	-136	1.716	1.917	-227	1.690	66	-91	-25
P3 Openbare Ruimte	4.322	-570	3.752	4.419	-743	3.676	97	-173	-76
P4 Economie	193	-59	134	202	-64	138	8	-8	0
P5 Scholing en Vorming	4.379	-539	3.840	3.981	-531	3.450	-398	4	-393
P6 Welzijn en Cultuur	3.451	-562	2.889	3.486	-627	2.859	36	-68	-29
P7 Zorg, Werk en Inkomen	11.245	-5.350	5.895	11.446	-5.769	5.677	202	-419	-217
P8 Bouwen en Milieu en ruimtelijke plannen (RO)	17.073	-12.343	4.730	15.867	-11.171	4.696	-1.207	1.171	-36
AD Algemene dekkingsmiddelen	48	-24.675	-24.627	48	-24.710	-24.662	-3	-38	-35
+ = tekort - = overschot									

OVERZICHT VAN HET VERSCHIL PER PROGRAMMA

Voor een analyse van het verschil per programma wordt verwezen naar de bij de programmaverantwoording per programma opgenomen analyses.

OVERZICHT VAN DE GEREALISEERDE ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Overzicht van Algemene Dekkingsmiddelen	2012		
	Opbrengst Begroot voor wijziging	Opbrengst Begroot na wijziging	Opbrengst Werkelijk
Lasten			
Vaste lasten politiegebouw en overige gemeentelijke gebouwen	40	42	41
Overige vaste lasten	6	6	4
	46	48	45
Baten			
Lokale heffingen (waarvan besteding niet gebonden is)			
OZB eigenaar woningen	-2.945	-2.971	-2.970
OZB eigenaar niet-woningen	-825	-907	-898
OZB gebruikers niet-woningen	-529	-578	-569
Toeristenbelasting	-68	-90	-41
Hondenbelasting	-120	-120	-126
	-4.487	-4.667	-4.602
Algemene Uitkering			
Algemene uitkering gemeentefonds	-17.639	-18.711	-18.802
	-17.639	-18.711	-18.802
Dividend			
- BNG	-41	-21	-21
	-41	-21	-21
Saldo Financieringsfunctie			
- Rente uitkering verstrekte lening Vitens	-37	-36	-36
	-37	-36	-36
Saldo compensabele btw en uitkering uit het BTW compensatiefonds			
compensabele BTW compensatiefonds	2.473	2.473	2.473
uitkering uit BTW compensatiefonds voor eigen rekening	-2.473	-2.473	-2.473
Overige baten algemene dekkingsmiddelen			
Bespaarde rente eigen financieringsmiddelen		-1.179	-1.179
Verhuur Politiegebouw en overige gemeentelijke gebouwen	-65	-60	-61
Overige baten (diensten voor derden, pachten)	-7	-2	-8
	-72	-1.241	-1.248
	-22.228	-24.627	-24.665

OVERZICHT VAN DE AANWENDING VAN ONVOORZIEN

In de jaarstukken moet inzicht worden gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorziene uitgaven (artikel 25 en 28 BBV). De uitgaven die ten laste van onvoorziene uitgaven worden gebracht dienen in principe te voldoen aan de volgende criteria: incidenteel, onontkoombaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

De aanwending van deze stelpost kan uitsluitend plaatsvinden door middel van een begrotingswijziging.

In de begroting is in programma 1 een budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen ad. € 86.184.

Ten aanzien van de hoogte van het budget onvoorziene uitgaven wordt als richtlijn gehanteerd een bedrag van € 3,78 per inwoner (22.800).

Bestedingen en verloop van het budget onvoorziene uitgaven:				
	Begroting 2012 voor wijziging	Begroting 2012 na wijziging		Besteed budget
Budget 2012	-86.184	0		86.184

Programma:	Begrotingsw. in raadsvergadering d.d.	Bedrag:	Onderwerp:	
Programma 8	Gemeenteraad	28-06-2012	25.000	Vervolg aanpak illegale permanente bewoning recreatiewoning
Programma 8	Gemeenteraad	28-06-2012	2.000	Advies SAOZ inzake planschade Schoolstraat te Ochten
Programma 6	Gemeenteraad	28-06-2012	23.100	Kosten verwijderen asbest de Meeting Vervanging
Programma 3	Gemeenteraad	28-06-2012	15.000	2 abri's (schade oud en nieuw) Subsidie aan
Programma 7	College besluit	04-06-2012	14.706	Stichting Vluchtelingenwerk Midden Gelderland
Programma 1	College besluit	04-06-2012	3.200	Bijdrage monument 60 jaar Molukkers in
Programma 1	College besluit	09-10-2012	3.178	Vrijval ten gunste van het saldo 2012
		Totaal:	86.184	

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Overzicht van incidentele baten en lasten ten opzichte van de begroting na wijziging		x € 1000	
		Lasten	Baten
1 Personeelslasten	P1	156	
2 Voorziening dubieuze debiteuren	P1	85	
3 Vergoeding aan de vrijwillige brandweer	P2	77	
4 Bijdrage Regionale brandweer voor uitgevoerde diensten	P2		-94
5 Regeling Brede scholen	P5	-391	
6 WMO	P7	-157	
7 Ontvangen dwangsommen	P8		-35
8 Rentevoordeel Project Boveneindsestraat Kesteren	P8	-60	
9 Grondexploitatie Walenhoekseweg te Ochten	P8	98	
10 Leges bouwvergunningen/welstand	P8		56
11 Algemene uitkering uit het gemeentefonds	AD		-109
12 Toeristenbelasting	AD		49
		-192.000	-133.000

OVERZICHT VAN UIT PUBLIEKE MIDDELEN GEFINANCIERDE TOPINKOMENS

Organisaties die voor een groot deel met overheidsgeld worden gefinancierd, zijn verplicht om topinkomens openbaar te maken. Het gaat om inkomens die hoger zijn dan het normbedrag, gebaseerd op het gemiddelde salaris van ministers. Het normbedrag varieert elk jaar en wordt vastgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Dit is vastgelegd in de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (Wopt).

Bij de gemeente Neder-Betuwe heeft niemand een inkomen dat volgens deze wet openbaar gemaakt moet worden.

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

DE BALANS

BALANS

Bedragen x € 1.000

Balans gemeente Neder- Betuwe

ACTIVA			PASSIVA		
Omschrijving	31-12-12	31-12-11	Omschrijving	31-12-12	31-12-11
Vaste activa			Vaste passiva		
Immaterieel			Eigen vermogen		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		58	Algemene reserve	4.189	3.245
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief			Bestemmingsreserves tbv tariefegalisatie		
			Overige bestemmingsreserves	15.313	15.361
			Nog te bestemmen resultaat	1.004	2.285
				20.505	20.892
			Voorzieningen		
			Voorz. voor verplichtingen/verliezen/risico's	875	969
			Egalisatievoorzieningen	4.479	4.000
			Voorz. uit van derden verkregen middelen		
				5.355	4.969
Materieel			Vaste schulden met een rentetypische		
Investerings met economisch nut	52.091	48.028	looptijd van één jaar of langer		
Investerings met maatschappelijk nut	297	421	Obligatieleningen		
In erfpacht			Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
	52.387	48.449	Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	44.767	40.044
Financieel			Onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	83	83	Onderhandse leningen van overige binnenlandse sectoren		
Aan gemeenschappelijke regelingen			Onderhandse leningen van buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
Aan overige verbonden partijen			Door derden belegde gelden		
Leningen aan woningbouwcorporaties			Waarborgsommen	3	2
Aan deelnemingen				44.770	40.047
Aan overige verbonden partijen					
Overige langlopende geldleningen	903	986			
Overige uitzettingen met en rentetypische looptijd van één jaar of langer					
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	74	86			
	1.060	1.154			
Totaal vaste activa	53.447	49.662	Totaal vaste financieringsmiddelen	70.630	65.908
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden			Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Grond-en hulpstoffen niet in exploitatie genomen bouwgronden	8.885	6.917	Kasgeldleningen		
Grond-en hulpstoffen overige			Bank- en giroaldi		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	6.366	8.650	Overige schulden	2.693	2.591
Gereed product en handelsgoederen				2.693	2.591
	15.251	15.566			
Overlopende activa	3.403	3.355	Overlopende passiva	2.508	2.228
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar					
Vorderingen op openbare lichamen	50	233			
Verstekte kasgeldleningen					
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen					
Overige vorderingen	718	609			
	768	842			
Liquide middelen					
Kas- bank- en giroaldi	2.962	1.302			
Totaal vlottende activa	22.384	21.065	Totaal vlottende passiva	5.201	4.819
Totaal generaal	75.831	70.727	Totaal generaal	75.831	70.727
Vorderingen Sociale zaken	1.795	1.507	Gewaarborgde geldleningen	54.426	51.637

TOELICHTING OP DE BALANS.

ALGEMENE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking getreden. De jaarrekening is dan ook opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het BBV geeft.

In de financiële verordening zijn, met verwijzing naar de nota activabeleid 2010, nadere kaders opgenomen voor de waardering van vaste activa. Deze nota is per 1 januari 2010 in werking getreden en is er op gericht om eenheid te verkrijgen in de waardering, administratieve verantwoording en afschrijving van de geactiveerde uitgaven.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

GRONDSLAGEN VASTE ACTIVA

Vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Immateriële vaste activa

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Het saldo van agio en disagio wordt lineair gedurende maximaal de looptijd van een geldlening afgeschreven. Afsluitkosten voor geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Materiële vaste activa met economisch nut

Materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur.

Op voorstel van het college kan hiervan worden afgeweken door annuïtaire afschrijving toe te passen. Bijdragen van derden worden in mindering gebracht op de investeringssom. Het saldo vormt de afschrijvingsbasis. De te hanteren afschrijvingstermijn wordt per actief beoordeeld aan de hand van de verwachte economische levensduur. Binnen de onderstaande hoofdgroepen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Activa	Afschrijvingstermijn
Gebouwen (nieuw)	40 jaar
Gebouwen (renovatie)	20 jaar
Technische installaties	15 jaar
Sanitair	20 jaar
Gronden	Niet toegestaan
Riolering en pompen riolering	Conform GRP worden diverse termijnen gehanteerd
Transportmiddelen (auto's)	07 jaar
Transportmiddelen (vrachtwagens / aanhangwagens)	10 jaar
Transportmiddelen (Brandweer)	15 jaar
Automatisering (pc's, servers, printers, software)	03 jaar
Kantoormeubilair / schoolmeubilair (nieuwe inrichting)	10 jaar
Immateriële vaste activa (kosten onderzoek en ontwikkeling)	05 jaar
Aankoop bestaande gebouwen / 2 ^e hands materiaal	Resterende technische levensduur

De ten behoeve van bepaalde investeringen (met economisch nut) gevormde bestemmingsreserves worden aan de passiefzijde van de balans verantwoord. Jaarlijks worden de kapitaallasten van die investeringen van deze reserves afgeboekt, ten gunste van het overzicht mutaties in reserves op de rekening van baten en lasten. Uitgangspunt van de gemeente is om de bestemmingsreserves tot een minimum te beperken en de kapitaallasten zoveel mogelijk te laten dragen door de exploitatie.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut worden niet geactiveerd. Bij raadsbesluit kan hiervan worden afgeweken en toch tot activering worden overgegaan.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Participaties in het aandelen-kapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs dan vindt afwaardering plaats. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

GRONDSLAGEN VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden en verspreide gronden worden opgenomen op basis van de reeds uitgegeven kosten van grondaankopen, voorbereidingen en dergelijke. De boekwaarden van de gronden worden vermeerderd met het jaarlijks bij te schrijven nadelig exploitatiesaldo en, indien noodzakelijk, verminderd met een bijdrage uit de algemene reserve grondexploitaties.

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopbrengraten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Verliezen worden genomen zodra deze voorzienbaar zijn. Producten gereed worden, indien aanwezig, gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid van de belastingdebiteuren en de overige debiteuren is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. De hoogte van deze voorziening wordt getoetst aan de hand van de volgende kader/richtlijnen voor openstaande vorderingen:

20% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -1

30% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -2

50% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -3

100% van het saldo betrekking hebbend op het dienstjaar -4.

100% van het saldo betrekking hebbend op opgelegde dwangsommen

Hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de op het moment van opstellen van de jaarrekening inmiddels ontvangen bedragen en met vorderingen waarvoor betalingsregelingen zijn getroffen.

De voorziening wordt in mindering gebracht op het totaalbedrag van de vorderingen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

GRONDSLAGEN PASSIVA

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen uit van derden verkregen middelen (met uitzondering van de door Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren) worden gewaardeerd na aftrek van de in het kader van deze middelen relevante gemaakte kosten.

In 2008 zijn de BBV voorschriften met betrekking tot het reserveren van door derden verkregen gelden gewijzigd. In artikel 49b wordt gesteld dat de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren niet meer in een voorziening worden gestort, maar op de balans worden opgenomen als vooruit ontvangen bedragen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

De schuldrestanten per het einde van het boekjaar van de door de gemeente gewaarborgde geldleningen en garantstellingen zijn, buiten de balanstelling opgenomen. Nadere informatie is onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen opgenomen.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER - ONDERDEEL ACTIVA

(bedragen in de overzichten x € 1.000,-)

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-12	Boekwaarde per 31-12-11
Overige immateriële vaste activa:		
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio		58
Kosten onderzoek en ontwikkeling		
Totaal		58

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2012:

	Boekwaarde 01-01-12	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-12
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	58			58			
Kosten van onderzoek en ontwikkeling							
Totaal	58			58			

Materiële vaste activa

In 2011 heeft uw raad besloten om de gronden van het beoogde ABC-terrein af te waarderen tot 284.000 euro. Deze boekwaarde is met ingang van 01-01-2012 overgeheveld van de voorraden niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) naar de materiële vaste activa.

	gronden en terreinen	materiële vaste activa
Boekwaarde per 31-12-2011	2.570	48.028
Overheveling gronden Agro Business Centre	284	284
Boekwaarde per 01-01-2012	2.854	48.312

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-12	Boekwaarde per 31-12-11
Investerings met economisch nut	52.091	48.028
Investerings met (uitsluitend) maatschappelijk nut	297	421
Totaal	52.387	48.449

Investerings met economisch nut

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-12	Boekwaarde per 31-12-11
Gronden en terreinen	3.363	2.570
Woonruimten	5	7
Bedrijfsgebouwen	33.078	29.560
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.906	14.328
Vervoersmiddelen	323	333
Machines, apparaten en installaties	178	192
Overige materiële vaste activa	1.239	1.039
Totaal	52.091	48.028

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 01-01-12	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-12
Gronden en terreinen	2.854	509				3.363
Woonruimten	7			2		5
Bedrijfsgebouwen	29.560	4.601	158	925		33.078
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.328	71		493		13.906
Vervoersmiddelen	333	48		59		323
Machines, apparaten en installaties	192	23		38		178
Overige materiële vaste activa	1.039	417		217		1.239
Totaal	48.312	5.670	158	1.734		52.091

Onder bijdragen van derden worden de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Het onderstaande overzicht geeft de gedane investeringen weer die plaats hebben gevonden in 2012. Het betreffen de bedrijfsgebouwen, grond-, weg- en waterbouwkundige werken, vervoermiddelen en overige materiële vaste activa (bedragen x € 1000).

Gronden en terreinen	
Aankoop gronden IJzendoorn	€ 509
Bedrijfsgebouwen	
Integrale bouw SBO/SO Ochten	€ 1900
Vernieuwbouw gemeentehuis	€ 2701
Totaal van vermeerderingen bedrijfsgebouwen	€ 4.601
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
Rioolerv.Molenhof/Achterdorp/Hoofdstraat	€ 7
Wateroverlast de Heuning & Panhuis	€ 38
Riolering Beukenlaan 2012	€ 2
Riolering Fase I Smachtkamp	€ 24
Totaal van vermeerderingen grond, weg- en waterbouwkundige werken	€ 71
Vervoermiddelen	
Dienstauto brandweer	€ 48
Machines, apparaten en installaties	
Ademlucht/kazerne brandweer 2012	€ 23
Overige materiële vaste activa	
Eerste inrichting 11e groep Sebaschool	€ 13
Informatiebeleidsplan 2012	€ 404
Totaal van overige materiële vaste activa	€ 417

Investeringen met (uitsluitend) maatschappelijk nut

De investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-12	Boekwaarde per 31-12-11
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	297	421
Totaal	297	421

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut weer:

	Boekwaarde 01-01-12	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-12
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	421	5		130			297
Totaal	421	5		130			297

De investering ad € 5.000 in 2012 heeft betrekking op de renovatie van voetbalvelden.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2012 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-12	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossingen/ afschrijvingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-12
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	83					83
Leningen aan: overige verbonden partijen						
overige langlopende geldleningen	986			83		903
bijdragen aan activa in eigendom van derden	86			12		74
Totaal	1.154			95		1.060

Kapitaalverstrekkingen

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De boekwaarde van de investering heeft voornamelijk betrekking op de aandelen Bank Nederlandse Gemeenten ad € 73.000 en op de aandelen Kesteren Zuid BV ad € 6.000.

Leningen

Overige langlopende leningen

De investeringen betreffen een aan Vitens verstrekte achtergestelde geldlening van € 716.000 en de overheveling van leningen die voorheen onder Overige verbonden partijen waren opgenomen van € 269.000. De aflossingen op deze leningen bedroegen in 2012 € 83.000.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Onder de bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn voornamelijk bijdragen opgenomen voor de verbouw van clubhuizen, dorpshuizen. In 2012 werd € 12.000 op deze activa afgeschreven.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Door de herschikking van de voorraden met ingang van 01-01-2012 heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de boekwaarden van de diverse voorraden ten opzichte van 31-12-2011. Hieronder volgt een overzicht:

Niet in exploitatie genomen gronden:		
Boekwaarde per 31-12-2011	7.917	
Overheveling Agro Business Centre naar materiële vaste activa	284	-/-
Overheveling Fructus van in exploitatie genomen gronden	588	
Overheveling Acaciastraat Zuid van in exploitatie genomen gronden	18	
Overheveling Oranjarahof Ochten van exploitatieovereenkomsten	185	
Overheveling Winkelconcentratie Ochten van exploitatieovereenkomsten	392	
Overheveling Voormalig gemeentehuis Ochten van exploitatieovereenkomsten	64	
Boekwaarde per 01-01-2012	8.881	
In exploitatie genomen gronden:		
Boekwaarde per 31-12-2011	7.848	
Overheveling Fructus naar niet in exploitatie genomen gronden	588	-/-
Overheveling Acaciastraat Zuid naar niet in exploitatie genomen gronden	18	-/-
Overheveling Wegwijzer Kesteren naar exploitatieovereenkomsten	52	-/-
Overheveling Ontwikkeling Walenhoekseweg van exploitatieovereenkomsten	1.091	
Boekwaarde per 01-01-2012	8.280	
Exploitatieovereenkomsten:		
Boekwaarde per 31-12-2011	1.700	
Overheveling Oranjarahof Ochten naar niet in exploitatie genomen gronden	185	-/-
Overheveling Winkelconcentratie Ochten naar niet in exploitatie genomen gronden	392	-/-
Overheveling Voormalig gemeentehuis Ochten naar niet in exploitatie genomen gronden	64	-/-
Overheveling Wegwijzer Kesteren van in exploitatie genomen gronden	52	
Overheveling Ontwikkeling Walenhoekseweg naar in exploitatie genomen gronden	1.091	-/-
Boekwaarde per 01-01-2012	19	

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-12	Voorzieningen complexen	Gecorr.saldo 31-12-12	Gecorr.saldo 31-12-11
Grond- en hulpstoffen (niet in exploitatie bouwgronden)	8.885	1.000	7.885	6.917
Grond- en hulpstoffen (overige)				
Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie	8.268	902	7.366	8.650
Gereed product en handelsgoederen				
Totaal	17.153	1.902	15.251	15.566

Grond- en hulpstoffen (niet in exploitatie genomen bouwgronden)

Onder de gronden niet in exploitatie zijn ook de zogenaamde verspreide percelen opgenomen.

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het navolgende overzicht worden gegeven. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op programma 8 Bouwen, Milieu en ruimtelijke ontwikkelingen en de paragraaf Grondbeleid.

	Boekwaarde 01-01-12	Investering	Inkomsten	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-12	Voorziening verlies complexen	Balans waarde 31-12-12	Boekwaarde per m2
Herenland West	1.625	91			1.716	1.000	716	24,00
Medel 2	5.540	306			5.846		5.846	n.v.t.
Fructus Dodewaard	588	42	5		626		626	25,00
Acaciastraat Zuid	18	7			26		26	4,00
Oranjarahof Ochten	185	26			211		211	52,00
Winkelconcentratie Ochten	392	135	527					
Voormalig gemeentehuis Ochten	64	3	67					
Medel 1a	60	12			71		71	n.v.t.
Industrieterrein Oost-Dodewaard	364	25			389		389	23,00
Greenport	44		44					
Totaal	8.881	647	642		8.885	1.000	7.885	

Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie

Van de bouwgronden in exploitatie kan navolgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-12	Investering	Inkomsten	Saldo	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-12	Voorziening verlies complexen	Balans waarde 31-12-12
Grondexploitatie:								
Herenland Opheusden	4.229	483	613			4.099		4.099
De Bonegraaf Dodewaard	-135	92		92		-43		-43
De Leede Kesteren	366	50	11	62		405	346	60
Tolsestraat Opheusden	41	33	336	369		-262		-262
Bonegraaf West	2.687	264		264		2.952		2.952
Ontwikkeling Walenhoekseweg	1.091	907	1.998	2.904				
Subtotaal	8.280	1.830	2.959	3.692		7.152	346	6.806
Exploitatieovereenkomsten:								
Nachtegaallaan Dodewaard	-46	24	1	24		-23	4	-27
Triangel Ochten	43	21		21		65	177	-112
Boveneindsestraat Kesteren	130	54		54		183	207	-24
Broedershof Echteld	65	18		18		83	2	81
Ijzendoorn West	62	24		24		86	98	-11
Winkelconcentratie Ochten		527		527		527		527
WoZoCo Opheusden	-68	9		9		-59		-59
Veilingterrein Kesteren	156	56	188	244		24	25	-2
Dorpsplein Dodewaard	-401	533	5	538		128	44	83
Waalfront	14	1		1		15		15
Lingedaal	12	9		9		21		21
Wegwijzer Kesteren	52	15		15		67		67
Subtotaal	20	1.291	194	1.485		1.116	557	560
Totaal generaal	8.300	3.121	3.153	5.177		8.268	902	7.366

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op programma 8 Bouwen en Milieu en de paragraaf Grondbeleid.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

	2012	2011
Vooruitbetaalde bedragen	170	299
Nog te ontvangen bedragen	408	454
Overige overlopende activa	2.826	2.602
Totaal	3.403	3.355

Van de overige overlopende activa heeft € 2.386.000 betrekking op de verrekening met de belastingdienst die moet plaatsvinden in het kader van het BTW compensatiefonds (BCF).

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-12	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-12	Gecorrigeerd saldo 31-12-11
Vorderingen op openbare lichamen	50		50	233
Overige vorderingen	1.047	328	718	609
Totaal	1.096	328	768	841

Van het totale bedrag aan overige vorderingen heeft € 188.000 betrekking op vorderingen wegens gemeentelijke belastingen. In 2012 zijn voor het grootste deel van de openstaande vorderingen invorderingsprocedures opgestart.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	2012	2011
Kas/bank/girosaldi	2.962	1.302
Totaal	2.962	1.302

Overige

Het totaalbedrag aan vorderingen voor sociale zaken bedraagt ultimo 2012 € 1.795.000 (ultimo 2011 € 1.507.000). Dit bedrag wordt volledig door de gemeente Tiel geregistreerd. Na ontvangst van deze vorderingen moet een deel met het rijk worden verrekend, in veel gevallen 90%. Het restant is na ontvangst een baat voor de gemeente.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER - ONDERDEEL PASSIVA

(bedragen in de overzichten x € 1.000,-)

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2012	2011
Algemene reserves	4.189	3.245
Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven		
Overige bestemmingsreserves	15.313	15.361
Nog te bestemmen resultaat	1.004	2.285
Totaal	20.505	20.892

In de hierna opgenomen overzichten wordt een uitsplitsing gegeven van de per soort opgenomen reserves. Hierbij worden, per reserve, de totale toevoegingen, onttrekkingen, resultaatbestemming en verminderingen ter dekking van kapitaallasten opgenomen.

Algemene Reserves

Het verloop van de algemene reserves in 2012 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 01-01-12	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Vermindering ter dekking van kapitaallasten	Saldo 31-12-12
Algemene reserve	3.245	4.608	4.800	1.135		4.189
Totaal	3.245	4.608	4.800	1.135		4.189

Algemene reserve (90001)

De algemene reserve dient als financieel weerstandsvermogen (buffer) voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd, ofwel het opvangen van in principe onvoorziene financiële tegenvallers. Aan de algemene reserve wordt geen rente toegevoegd.

De toevoegingen (€ 4.607.717) aan de algemene reserve betreffen; de onderuitputting van kapitaallasten volgens de nota reserves en voorzieningen 2008 (€ 50.000) en conform de begroting 2009 en de meerjarenraming 2010-2012 worden de kapitaallasten, welke voorheen uit diverse bestemmingsreserves gedekt werden, vanaf 2012 gedekt uit de lopende exploitatie van baten en lasten en de restanten van deze bestemmingsreserves (€ 4.557.716) overgeheveld naar de algemene reserve. De toevoeging (€ 1.135.464) betreft de bestemming van het rekeningssaldo 2011.

Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven

Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek hoeven te worden besteed. In de gemeente Neder-Betuwe zijn (nog) geen reserves met dit doel gevormd.

Overige bestemmingsreserves

Het verloop van de overige bestemmingsreserves in 2012 wordt in onderstaand overzicht per reserve vermeld. Aan de met activa verbonden reserves (in deze categorie overige bestemmingsreserves) is 5% rente toegevoegd.

	Saldo 01-01-12	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-12
Algemene reserve grondexploitatie	1.368	2.520				3.888
Reserve bovenwijkse voorzieningen	845	2	140			707
Reserve begraafplaatsen	1.108		1.108			
Reserve WMO			157			157
Reserve Frictieksoten personeel			500			500
Reserve nieuwbouw brandweergarage Kesteren	69		69			
Reserve huisvesting Van Lodenstein College	6.359	318			543	6.134
Reserve bouw jeugdthunk Columbus	33		33			
Reserve peuterspeelzaal Dol-fijn	138		138			
Reserve uitbreiding gymzaal Echteld	67		67			
Reserve bouw sportzaal De Linie	263		263			
Reserve rouwcentrum Ochten	135		135			
Reserve nieuwbouw brandweergarage Ochten	745		745			
Reserve nieuw gemeentehuis	836	3.042			121	3.757
Reserve sportaccommodatie Dodewaard	1.140		1.140			
Reserve sportaccommodatie Kesteren	1.144		1.144			
Reserve lening Vitens	716		716			
Reserve woonwagens/standplaatsen	55					55
Reserve De Wegwijzer	107		107			
Reserve Speelruimte	233		118			116
Totaal	15.361	6.539	5.923		664	15.313

Naar doelstelling of bestemming kunnen de bestemmingsreserves als volgt worden weergegeven.
De belangrijkste mutaties zijn toegelicht.

Reserve grondexploitatie (90010)

De algemene reserve grondexploitatie dient als financieel weerstandsvermogen (buffer) voor het opvangen van - in principe - onvoorziene tegenvallers in de bouwgrondexploitatie. Conform raadsbesluit 28 juni 2012 is er een bedrag van € 520.000,- toegevoegd aan de reserve volgens bestemming resultaat jaarrekening 2011.

De overige toevoeging in 2012 bestaat uit:

- een storting van € 1.800.000 conform begroting 2010 en meerjarenraming 2011-2013 kadernota 2010-2013 t.l.v. de algemene reserve.
- een storting van € 200.000 conform de 1e bestuursrapportage 2012 m.b.t. de vrijval uit de voorziening huisvesting Panterijn.

Reserve bovenwijkse voorzieningen (90011)

Het doel van de reserve is het kunnen uitvoeren van (infrastructurele) werken, die op meer dan één plangebied betrekking hebben, zoals ontsluitingswegen, bruggen, viaducten, bufferzones e.d. In 2012 is een bijdrage van € 2.000,- toegevoegd vanuit een exploitatieovereenkomst en een bedrag van € 140.000 onttrokken aan de reserve voor de aanleg aansluitingsweg N233 & N320.

Reserve begraafplaatsen (90012)

De reserve begraafplaatsen is de voortzetting van de "oude" reserve afkoopsommen onderhoud graven en wordt gevormd uit de ontvangen afkoopsommen voor onderhoud en dient verder voor de dekking van de onderhoudskosten van de begraafplaatsen. In 2012 is besloten om de reserve op te heffen en een voorziening te creëren. Het totale bedrag € 1.107.766 is conform raadsbesluit 26-01-2012 toegevoegd aan de voorziening begraafplaatsen.

Reserve nieuwbouw brandweergarage Kesteren (90017)

Het doel van de reserve is het beperken van de exploitatielasten van de nieuwe brandweergarage te Kesteren door een jaarlijkse bijdrage uit de reserve van een deel van de kapitaallasten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve Huisvesting Van Lodenstein College (90018)

De reserve Huisvesting van het Van Lodenstein College (VLC) is gevormd voor de dekking van de kapitaallasten van de nieuwbouw van het VLC en dekking van de kapitaallasten van de voor het VLC gepleegde investeringen. De toevoeging in 2012 betreft bijschrijving van rente van € 317.929. De onttrekking betreft een bijdrage ter grootte van de kapitaallasten van € 542.683.

Reserve bouw jeugdthonk Columbus (90020)

De reserve jeugdthonk Columbus dient ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve peuterspeelzaal Dolfijn (90021)

De reserve peuterspeelzaal Dolfijn dient ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve uitbreiding gymzaal Echteld (90022)

De reserve uitbreiding gymzaal Echteld dient ter dekking van 45% van de jaarlijkse kapitaallasten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve bouw sportzaal De Linie (90023)

De reserve bouw sportzaal De Linie dient ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve rouwcentrum Ochten (90024)

De reserve rouwcentrum Ochten dient ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve nieuwbouw brandweergarage Ochten (90025)

De reserve nieuwbouw brandweergarage Ochten is in 2003 gevormd en dient ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten van de grond en de bouwkosten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve nieuw gemeentehuis (90026)

De reserve nieuw gemeentehuis dient voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten voor de verbouw van het bestaande en het nieuwe gedeelte van het gemeentehuis. Voor de kapitaallasten van 2012 is een bedrag van € 121.000 onttrokken. In 2012 is een bedrag van € 41.813 aan rente aan de reserve toegevoegd. De overige toevoeging in 2012 bestaat uit een storting van € 3.000.000,- conform kadernota 2010-2013 t.l.v. de algemene reserve.

Reserve sportaccommodatie Dodewaard (90027)

De reserve sportaccommodatie Dodewaard is in 2003 gevormd en dient ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve sportaccommodatie Kesteren (90028)

De reserve sportaccommodatie Kesteren dient om (gedeeltelijk) de kapitaallasten te kunnen dekken voor de verenigingshal. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve lening Vitens (90034)

De reserve lening Vitens is in 2006 gevormd en is ontstaan door omzetting van de preferente aandelen die de gemeente Neder-Betuwe had in Vitens N.V., in een achtergestelde lening. Tegenover deze lening is de reserve Vitens gevormd voor hetzelfde bedrag. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve woonwagens/standplaatsen (90036)

Doel van de reserve is om de kosten verbonden aan de overdracht van woonwagenlocaties te dekken. De hiervoor gemaakte en nog te maken kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve Woonwagens.

Reserve De Wegwijzer (90035)

De reserve De Wegwijzer dient om de kapitaallasten te kunnen dekken voor de in aanbouw zijnde school. Conform de kadernota 2009-2012 worden de kapitaallasten vanaf 2012 opgevangen in de reguliere begroting en is het restant van de reserve toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve Speelruimte (90042)

Conform raadsbesluit 20 mei 2010 is de reserve gevormd. Tot en met 2009 was er een voorziening speelplaatsen, maar deze is door het ontbreken van een beheerplan omgezet in een reserve. In 2012 is er € 54.000,- onttrokken t.g.v. van het rekeningresultaat 2011. Voor de uitvoering van het speelruimtebeleid is een bedrag van € 63.500,- onttrokken.

Reserve WMO (90043)

Bij de jaarstukken 2011 is een voordeel behaald op de geraamde eigen bijdrage CAK. Conform de 1e bestuursrapportage 2012 heeft u ingestemd om een bestemmingsreserve WMO in te stellen en daarin het verwachte voordeel van € 50.000 (als gevolg van de ontvangen eigen bijdrage CAK) voor 2012 te storten. Conform de 2e bestuursrapportage 2012 is er een bedrag van € 107.000 toegevoegd aan de reserve. Per saldo heeft in 2012 een storting in de reserve Wmo plaatsgevonden van € 157.000. Bij de bestemming van deze jaarstukken 2012 wordt u voorgesteld om het overschot Wmo 2012 (eveneens een bedrag van € 157.000) aanvullend te storten in de reserve Wmo.

Reserve Friciekosten personeel (90044)

Bestemmingsreserve is gevormd vanuit het resultaat 2011.

Nog te bestemmen resultaat

De op 31 december nog te bestemmen resultaten waren als volgt:

	2012	2011
Nog te bestemmen resultaat	1.004	2.285

Het nog te bestemmen resultaat bij de jaarrekening 2011 is conform raadsbesluit bestemd. Voor het nog te bestemmen resultaat bij de jaarrekening 2012 is aan u een voorstel gedaan (zie hoofdstuk resultaatbepaling en resultaatbestemming).

Voorzieningen

In de volgende overzichten wordt het verloop per hoofdgroep en per voorziening weergegeven. Hierbij worden, per voorziening, de totale toevoegingen, vrijval ten gunste van het resultaat en de aanwendungen opgenomen. Onder deze overzichten wordt per voorziening de doelstelling of bestemming ervan vermeld. Tevens wordt globaal toegelicht hoe de toevoegingen en aanwendungen zijn samengesteld.

Voorzieningen voor verplichtingen/verliezen en risico's

	Saldo 01-01-12	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-12
Voorziening aanvalsplannen brandweer	27			27	
Voorziening opleiding en cursussen	48	181		209	20
Voorziening overgangsregeling openbaar onderwijs	192				192
Totaal	267	181		236	213

Voorziening aanvalsplannen brandweer (91001)

De voorziening dient voor de dekking van kosten van aanvalsplannen voor de brandweer. In het kader van de ARBO-wetgeving moet detailinformatie over risico's en voorzieningen per object beschikbaar zijn. De onttrekkingen in 2012 hebben hierop betrekking.

Voorziening opleiding en cursussen (91018)

Het doel van de voorziening is het dekken van gelden voor verplichtingen aan personeel ten behoeve van het volgen van diverse opleidingen en cursussen, zoals opgenomen in de diverse persoonlijke ontwikkelplannen (POP's). In 2012 is € 180.000 (ten laste van de exploitatie) toegevoegd. Voor het volgen van diverse cursussen is rechtstreeks aan de voorziening een totaalbedrag onttrokken van € 209.074.

Voorziening Overgangsregeling verzelfstandiging openbaar onderwijs (91021)

Het doel van de voorziening is het dekken van de kosten van de vermogensoverdracht aan het openbaar onderwijs in het kader van de verzelfstandiging gedurende de periode 2008 t/m 2012. Eind 2012 is een inschatting gemaakt in hoeverre de resterende middelen van deze voorziening nog noodzakelijk zijn. Daaruit is gebleken dat deze middelen niet meer noodzakelijk zijn. Op basis van deze inschatting heeft u besloten (middels vaststelling van de begroting 2013 en meerjarenraming 2014-2016) om de middelen in 2013 vrij te laten vallen en in te zetten als eenmalige dekkingsmiddelen.

Egalisatievoorzieningen

	Saldo 01-01-12	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-12
Voorziening onderhoud wegen	701	828	30	837	662
Voorziening onderhoud gebouwen	612	455		623	443
Voorziening onderhoud huisvesting onderwijs	441	159	200	127	274
Voorziening verkeer en vervoer	277	40		36	280
Voorziening vervanging openbare verlichting	63	92		36	120
Voorziening riolering	2.607		357		2.250
Voorziening begraafplaatsen		1.127		140	987
Voorziening egalisatie begraafplaatsen		136	11		125
Totaal	4.701	2.837	598	1.798	5.142

Voorziening onderhoud wegen (91008)

Het doel van de voorziening is het periodiek kunnen uitvoeren van (groot) onderhoud aan openbare wegen, volgens het wegenbeheersplan. Conform primaire begroting 2012 heeft een storting van € 732.000 plaatsgevonden die bij de 2^e bestuursrapportage met € 96.000 verhoogd is door een bijdrage in de nog te maken kosten voor de aanleg van glasvezel. Vanwege een behaald voordeel bij de uitvoering van het herstraten van de Stationsstraat te Kesteren en de Burgemeester Lodderstraat te Opheusden is er een bedrag van € 30.000 t.g.v. de algemene middelen vrijgevallen.

Onttrokken zijn bijdragen in het kader van de uitvoering van het wegenbeheersplan (€ 837.000).

Voorziening onderhoud gebouwen (91042)

Het doel van de voorziening is het egaliseren van de kosten voor groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen (exclusief scholen, zie hiervoor de volgende voorziening) volgens het beheerplan onderhoud gebouwen. Conform beheerplan is € 455.000 aan de voorziening toegevoegd. Voor uitgaven volgens het beheerplan is er in totaal € 623.000 aan kosten onttrokken aan deze voorziening.

Voorziening onderhoud huisvesting onderwijs (91044)

Het doel van de voorziening is het egaliseren van de kosten voor onderhoud en vervanging van de schoolgebouwen voor het openbaar en bijzonder basisonderwijs. De toevoeging van € 159.000 is gebaseerd op het beheerplan onderhoud gebouwen. In december 2011 heeft u ingestemd met de actualisatie van het beheerplan onderhoud gebouwen 2012-2031. Onderdeel van het raadsbesluit betrof de gedeeltelijke vrijval van de voorziening onderhoud huisvesting gebouwen voor een bedrag van € 200.000 voor 2012. In 2012 is in totaal € 127.000 conform beheerplan onderhoud gebouwen aan de voorziening onttrokken.

Voorziening verkeer en vervoer (91051)

Het doel van de voorziening is het dekken van de kosten van uitvoering van het in 2010 vastgestelde Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan. In totaal is er in 2012 een bedrag van € 40.000 toegevoegd aan de voorziening. Voor uitgaven volgens het vervoerplan is er in totaal € 36.000 aan kosten onttrokken aan deze voorziening.

Voorziening vervanging openbare verlichting (91053)

Het doel van de voorziening is het dekken van de kosten van uitvoering van het vervangingsplan voor de openbare verlichting. Conform de primaire begroting is er een bedrag van € 92.000 toegevoegd aan de voorziening. Wegens vervanging van oude lichtmasten is een bedrag van € 36.000 aan de voorziening onttrokken.

Voorziening riolering (91043)

Het doel van de voorziening is het opvangen van afwijkingen tussen de baten en lasten van het rioolbeheer volgens het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) 2009-2013. Een bedrag van € 357.000 is onttrokken ter dekking van het exploitatie tekort in 2012.

Voorziening begraafplaatsen en egalisatie begraafplaatsen (91057 en 91058)

Het doel van de voorziening begraafplaatsen is het dekken van de kosten van uitvoering van de in 2012 vastgestelde Nota begraafplaatsenbeleid 2012-2015. Het bedrag van € 1.127.000 is afkomstig uit de opgeheven reserve Afkoopsommen onderhoud graven en de jaarlijkse storting van € 19.000.

In 2012 is er een bedrag van € 11.000 toegevoegd aan het exploitatietekort. Volgens het beheerplan is er een bedrag van € 140.000 onttrokken.

Verder is er een bedrag van € 136.000 toegevoegd aan de egalisatievoorziening uit het bestemmingsresultaat 2011.

Vaste schulden met looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2012	2011
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	44.767	40.044
Waarborgsommen	3	2
Totaal	44.770	40.047

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2012.

	Saldo 01-01-12	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-12
Onderhandse leningen	40.044	10.000	5.277	44.767
Waarborgsommen	2	1		3
Totaal	40.047	10.001	5.278	44.770

De saldi van de onderhandse geldleningen per 31 december 2012 van in totaal € 44.769.923 zijn in overeenstemming met de van de financieringsinstellingen ontvangen saldo-overzichten.

De totale rentelast over 2012 voor de langlopende geldleningen bedroeg € 1.574.230

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2012	2011
Overige schulden met looptijd korter dan 1 jaar	2.693	2.591
Overlopende passiva	2.508	2.228
Totaal	5.201	4.819

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2012	2011
Overige schulden met looptijd korter dan 1 jaar	2.693	2.591
Totaal	2.693	2.591

De overige schulden bestaan voornamelijk uit crediteuren, maar ook uit nog in de eerste maanden van 2013 af te dragen loonheffing en sociale lasten. Vrijwel alle overige schulden op balansdatum zijn in het nieuwe jaar vereffend.

De belangrijkste overige schulden per 31 december 2012 betreffen (bedragen x € 1.000):

Afdracht loonheffing gemeente	€ 424
Afdracht sociale lasten	€ 108
Betalingen onder weg (WMO)	€ 152
Overige schulden	€ 2009
Totaal van de overige schulden	€ 2693

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2012	2011
Vooruit ontvangen bedragen	25	18
Nog te betalen bedragen	1.423	934
Nog te besteden gelden Rijk	1.060	1.276
Totaal	2.508	2.228

De belangrijkste nog te betalen bedragen per 31 december 2012 betreffen (bedragen x € 1.000):

Transitorische rente	€ 532
Overige nog te betalen bedragen	€ 891
Totaal van nog te betalen bedragen	€ 1423

Nog te besteden gelden Rijk

In 2008 zijn de BBV voorschriften met betrekking tot het reserveren van door derden verkregen gelden gewijzigd. In artikel 49b wordt gesteld dat de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren niet meer in een voorziening worden gestort, maar op de balans worden opgenomen als vooruit ontvangen bedragen.

	Saldo 01-01-12	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-12
96000 Centrum Jeugd en Gezin	283		21	261
96001 Leerplicht	47			47
96002 Gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid	16			16
96003 Wet Werk en Bijstand werkdeel	17			17
96004 Onderwijskansenplan OBO	3			3
96006 RSU-JGZ preventie jeugdbeleid	12		12	
96008 Stimuleringsbijdragen woningbouw	80			80
96009 Geluidssanering	18			18
96010 Inburgering nieuwkomers	112			112
96013 Schuldhulpverlening	3			3
96014 Regeling Brede scholen	200		155	45
96015 NASB 2010-2014	153	2		155
96016 Binnenklimaat onderwijs 2009	81			81
96018 NASB 2010-2014	110		27	83
96019 Project combinatiefunctie	91		4	88
96020 Opruiming explosieven	52			52
Totaal	1.276	2	218	1.060

Centrum Jeugd en Gezin (96000)

De ontvangen gelden zijn bedoeld voor de verplichtingen ten aanzien van invoering van een Centrum voor Jeugd en Gezin, het Elektronisch Kinddossier en de Verwijsindex. De gelden bestaan uit niet bestede rijksbijdragen uit de Brede doeluitkering CJG. Afhankelijk van de rechtmatigheid van de bestedingen kan een eventuele terugbetaling aan het Rijk aan de orde zijn. Per saldo is er in 2012 € 21.000 ten gunste van de exploitatie gekomen. Volgens collegebesluit 1-9-2012 zal in 2013 een bedrag van € 102.000 en in 2014 € 122.000 besteed worden. Een eventueel overschot dient aan het ministerie te worden terugbetaald.

Leerplicht (96001)

Het Rijk heeft een specifieke geormerkte uitkering beschikbaar gesteld ten behoeve van de handhaving van de leerplicht. Zaken die uit dit budget betaald dienen te worden zijn de invoering van de kwalificatieplicht per 1 augustus 2007, intensivering van de leerplichthandhaving en beperking van het schoolverzuim en schooluitval. De overtallige middelen zijn de afgelopen jaren geparkeerd in de derdengelden Leerplicht. Eind 2012 is een inschatting gemaakt in hoeverre de resterende middelen van deze derdengelden nog noodzakelijk zijn. Daaruit is gebleken dat deze middelen niet meer noodzakelijk zijn. Op basis van deze inschatting heeft u besloten (middels vaststelling van de begroting 2013 en de meerjarenraming 2014-2016) om de middelen in 2013 vrij te laten vallen en in te zetten als eenmalige dekkingsmiddelen.

Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (96002)

Het doel van de uitkering is het kunnen beschikken over gelden voor de uitvoering van onderwijs aan inwoners van Neder-Betuwe in achterstandsituaties. Het restant dient met het Rijk te worden afgerekend.

Wet Werk en Bijstand werkdeel (96003)

Het doel van de uitkering is het dekken van kosten in het kader van de inschakeling van werkzoekenden in het arbeidsproces. Het restant dient met het Rijk te worden afgerekend.

Onderwijskansenplan openbaar basisonderwijs (96004)

Het doel van de uitkering is het beschikbaar hebben van gelden voor de uitvoering van het onderwijskansenplan. Een eventueel restant dient met het Rijk te worden afgerekend.

RSU-JGZ preventie jeugdbeleid (96006)

Het doel van de uitkering is het beschikbaar hebben van gelden voor de uitvoering van de Regeling Specifieke Uitkeringen Jeugd Gezondheidszorg (RSU-JGZ). In 2012 is er een bedrag van € 12.000 ten gunste van de exploitatie gekomen.

Stimuleringsbijdragen woningbouw (96008)

Van de provincie is een bijdrage ontvangen voor het diverse woningbouwprojecten. Voor deze ontvangen middelen is in 2007 een voorziening gevormd. Een bedrag van € 50.000 is aangewend als dekkingmiddel voor de begroting 2013. De resterende middelen zullen worden ingezet als stimulering voor woningbouwprojecten.

Geluidssanering (96009)

Van de provincie is in 2007 een bijdrage ontvangen voor kosten van geluidssanering. De ontvangen middelen die nog niet zijn ingezet zijn vooralsnog geparkeerd in deze derdengelden en dienen beschikbaar te blijven voor een mogelijke afrekening.

Inburgering nieuwkomers (96010)

Het doel van de uitkering is de dekking van directe en indirecte kosten met betrekking tot de lokale opvang van nieuwkomers. De ontvangen middelen die nog niet zijn ingezet zijn vooralsnog geparkeerd in deze derdengelden en dienen beschikbaar te blijven voor een mogelijke afrekening.

Schuldhulpverlening (96013)

Het kabinet heeft in verband met de economische crisis incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2009, 2010 en 2011 voor schuldhulpverlening. Met deze extra middelen dienen de gemeente het volgende te realiseren: Opvang van de extra toeloop op schuldhulpverlening; Brede toegankelijkheid van de schuldhulpverlening; Beperking van de wacht- en doorlooptijden.

De middelen 2009 en 2010 worden via de zogenaamde meeneemregeling aan gemeenten beschikbaar gesteld. De ontvangen middelen die nog niet zijn ingezet zijn vooralsnog geparkeerd in deze derdengelden en dienen beschikbaar te blijven voor een mogelijke afrekening.

Regeling Brede scholen (96014)

Geormerkte rijkssubsidie voor investeringen in drie basisscholen te Ochten, waardoor het gebouw voor verschillende doeleinden en door verschillende doelgroepen te gebruiken is. Deze projecten zijn in 2011 en 2012 afgerond, de afrekening en terugbetaling aan het Rijk zullen in 2013 geschieden. In 2012 is er een bedrag van € 155.000 onttrokken zoals u besloten heeft bij de 2e bestuursrapportage 2012.

NASB 2010-2014 (96015)

In de periode van 2010 - 2014 nemen wij deel aan het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Doel van dit project is om alle burgers meer te laten bewegen. De overheid subsidieert dit project op basis van co-financiering. De ontvangen middelen die nog niet zijn ingezet zijn vooralsnog geparkeerd in deze derdengelden en dienen beschikbaar te blijven voor een mogelijke afrekening.

Binnen klimaat primair onderwijs 2009 (96016)

Geormerkte rijkssubsidie voor aanpassing van 11 basisscholen ter verbetering van het binnenmilieu en energieverbruik. Deze projecten zijn in 2011 afgerond, de afrekening en terugbetaling aan het Rijk zullen in 2013 geschieden.

Milieusubsidies (96018)

De provincie Gelderland heeft in 2010 € 25.000 ter beschikking gesteld voor een gemeentelijke isolatieregeling om isolatiemaatregelen aan woningen vóór 1980 en met een maximale WOZ-waarde van € 250.000,- te stimuleren. Per woning bedraagt de subsidie een derde van de gemaakte kosten met een maximum van € 500. Deze gelden zijn in 2011 aan aanvragers uitbetaald. De gemeentelijke subsidieverordening is in 2011 opnieuw vastgesteld nadat we een bevestiging van de provincie ontvangen hebben voor de voortzetting van de regeling. Uitvoering van deze regeling zal plaatsvinden in 2012. In 2012 is een bedrag van € 27.000 onttrokken.

Project combinatiefunctie (impuls brede scholen, sport en cultuur) (96019)

Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever maar werkzaam is voor twee of meer sectoren: in dit geval onderwijs, sport en/of cultuur. Met combinatiefuncties wordt de verbinding en samenwerking tussen sectoren versterkt. Hierdoor wordt het binnen- en buitenschoolse onderwijs-, sport en cultuuraanbod verrijkt en beter op elkaar afgestemd. In Neder-Betuwe is besloten om in 2011 een pilotjaar te starten, de uitvoering vindt plaats in 2012. In 2012 heeft u besloten dat het project voorsnog voortgezet dient te worden. Eind 2012 is een inschatting gemaakt in hoeverre de resterende middelen van deze derdengelden nog noodzakelijk zijn. Daaruit is gebleken dat een bedrag van € 72.400 aan middelen niet meer noodzakelijk zijn. Op basis van deze inschatting heeft u besloten (middels vaststelling van de programmabegroting 2013) om de middelen in 2013 vrij te laten vallen en in te zetten als eenmalige dekkingsmiddelen.

Opruimen Explosieven (96020)

Vanaf 2010 ontvangt Neder-Betuwe via het gemeentefonds een bijdrage voor de kosten rond het opsporen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Deze bijdrage ontvangt Neder-Betuwe op basis van een vast bedrag per opgeleverde nieuwbouwwoning. Over enkele jaren zullen de daadwerkelijke verantwoorde uitgaven door het Rijk worden geëvalueerd. Om een risico van terugbetaling ten laste van de algemene middelen te voorkomen, wordt het overschot van deze middelen voorlopig veilig weggezet als zijnde derdengelden.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Waarborgen en garanties

Het onder de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden (bedragen x € 1.000):

	Saldo per 2012	Saldo per 2011
Bouw woningen *		49.323
Bouw woningen SWB/Woningstichting Dodewaard *	23.538	
Bouw woningen Stichting woonzorg Nederland *	3.795	
Bouw woningen C.V. Casterhoven	21.726	
Aanleg waterleiding	220	258
Aanschaf veerpont	199	210
Sportverenigingen		1
<i>Subtotaal</i>	<i>49.478</i>	<i>49.792</i>
Hypotheek particulieren	1.739	1.845
Totaal	51.217	51.637

* Medegaranties Staat der Nederlanden en Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

* Garantie gemeente blijft beperkt tot zg. achtervangfunctie.

In 2012 is de gemeente niet aangesproken en hebben geen betalingen plaatsgevonden wegens de verleende borg- en garantstellingen.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

Leasecontracten

1. Econocom GemLease-overeenkomst, startdatum overeenkomst 1 juli 2010 voor de duur van 4 jaar.
Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt € 42.887 excl. BTW.
2. Econocom GemLease-overeenkomst, startdatum overeenkomst 1 januari 2011 voor de duur van 4 jaar.
Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt € 13.211 excl. BTW.
3. Econocom GemLease-overeenkomst, startdatum overeenkomst 1 januari 2012 voor de duur van 4 jaar.
Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt € 18.593 excl. BTW.
4. Econocom GemLease-overeenkomst, startdatum overeenkomst 1 januari 2013 voor de duur van 4 jaar.
Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt € 71.244 excl.
5. Green Spread InEnergy BV voor de lease van de zonnepanelen op het gemeentehuis gedurende 15 jaar. De totale leaseprijs, inclusief indexering, bedraagt € 46.166,= excl. BTW. Hiervan stond op 31-12-2012 nog een bedrag open van € 44.305,= excl. BTW

Contracten

Aan het volgende bedrijf is een contract gegund voor het onderhoud van grasvelden:

1. Vaarkamp B.V. voor het onderhoud van de grasvelden € 145.000 voor een periode van 2 jaar (2012/2013).

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

DE BIJLAGE MET DE VERANTWOORDINGSINFORMATIE OVER SPECIFIEKE UITKERINGEN

SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties																		
Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa													
I N D I C A T O R E N																		
BZK	C7C	Investeringsdeellijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01				Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02							
							€ 2009-012358				€ 338.157				€ 0			
							€ 2009-004374				€ 0				€ 39.170			
							Eindverantwoording Ja/Nee				Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aant allen)				Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aant allen)			
				Afspraak		Realisatie		Toelichting afwijking										
				Alleen in te vullen na afloop project		Alleen in te vullen na afloop project		Alleen in te vullen na afloop project										
				Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05		Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 06		Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 07		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08								
				Ja		1		1										
				Nee														
OCW	D4A	Regeling brede scholen 2009 Uitstel Regeling stimulering aanpassing huisvesting brede scholen Gemeenten	Hieronder per regel één registratienummer vast stellingenbeschikking (OND/ODB-xxxxx) van het betreffende project invullen en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie.	Besteding (Jaar T)	Project afgerond in (Jaar T)? Ja / Nee	Besteding (Jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? Ja / Nee	Toelichting op niet afgeronde projecten	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D4A / 01				Aard controle R Indicatornummer: D4A / 02						
								€ 0				€ 0				€ 0		
OCW	D9	Onderwijsbeleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Hieronder per regel één OND-2009/83357 Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie.	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01				Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02						
								€ 139.997				€ 0				€ 0		
I&M	E27B	Brede doeluitkering voor de realisatie van SISA tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	Eindverantwoording Ja/Nee	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01				Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02						
								€ 4.760				€ 7.140				€ 0		
SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentelijke 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoord voor hier alleen het gemeentelijk deel indien er in (jaar T) enkele of alle inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T); exclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren; exclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplassen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werknemers voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1C-1 / 01				Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 02						
								0,00				0,00				0,00		
SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Hieronder per regel één gemeente(c) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplassen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werknemers voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1C-2 / 01				Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 02						
								1740 (Neder-Betuwe)				109,00				9,92		
VWS	H10_2010	Brede doeluitkering centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG) Herrie uit de uitvraag 2008 tot en met 2011 Tijdelijke regeling CJG Gemeenten	Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee	Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 01				Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 02						
								€ 400.193				€ 485.142				€ 493.355		
								Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 03		Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 04		Aard controle D1 Indicatornummer: H10_2010 / 05						
								€ 539.599		Ja								

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 02</i>				
		€ 2.363.562	€ 35.698					
		I. 2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAW <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 04</i>				
		€ 154.480	€ 457					
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAZ <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 06</i>				
€ 66.266	€ 0							
SZW	G3	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 08</i>				
		€ 0	€ 0					
		I. 5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatum mer: G2 / 09</i>					
		€ 0						
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 06</i>
		€ 54.306	€ 334.239	€ 5.849	€ 167.409	€ 23.478	€ 0	
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G3 / 08</i>					
		€ 0	€ 0					
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoord voor hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) participatiebudget <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G5 / 01</i>	Waanv besteding (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G5 / 02</i>	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G5 / 03</i>	Waanv baten (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G5 / 04</i>	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. <i>Aard controle R</i> <i>Indicatum mer: G5 / 05</i>	
		€ 359.016	€ 157.987	€ 3.248	€ 0			
		Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden <i>Aard controle D1</i> <i>Indicatum mer: G5 / 06</i>	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmastaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. <i>Aard controle D1</i> <i>Indicatum mer: G5 / 07</i>					
		5	10					

gemeente
Neder-Betuwe

Jaarstukken 2012

Jaarverslag en Jaarrekening

BESLUITVORMING

BESLUITVORMING

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 april 2013;
Gelet op het bepaalde in de Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten

B E S L U I T:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2012 van de gemeente Neder-Betuwe conform voorliggend ontwerp
2. Het resultaat na bestemming van de jaarstukken 2012 stellen op een overschot van € 1.003.514
3. In te stemmen om van het overschot van de jaarstukken 2012, de volgende bedragen te bestemmen:
 - a. € 5.000 te bestemmen wijkmanagement
 - b. € 108.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve "frictiekosten personeel".
 - c. € 157.000 te storten in de bestemmingsreserve WMO.
4. In te stemmen om het overblijvende deel van het overschot, zijnde € 949.514, toe te voegen aan de algemene reserve.
5. In te stemmen met de in jaarstukken opgenomen begrotingswijziging omtrent de bestemmingen.
6. In te stemmen met de in deze jaarstukken 2012 opgenomen actualisatie grondexploitaties per 31 december 2012.
7. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een aanvullend krediet van € 542.553 op basis van de actualisatie grondexploitaties per 31 december 2012.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 30 mei 2013
de griffier, de voorzitter

mr. J.C. Bouwman

ir. C.W. Veerhoek

BEGROTINGSWIJZIGING

BEGROTINGSWIJZIGING						
Gemeente Neder-Betuwe		Provincie Gelderland		begrotingsjaar		2013
nr. 2						
De raad van de gemeente Neder-Betuwe besluit de begroting van baten en lasten voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als volgt:						
Programma		Omschrijving programma	LASTEN Bedrag van de		BATEN Bedrag van de	
			nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming	nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming
		I. Wijziging van de ramingen van het dienstjaar				
P1		Bestuur en Burger	5.000			
P2		Openbare Orde en Veiligheid				
P3		Openbare Ruimte				
P4		Economie				
P5		Scholing en Vorming				
P6		Welzijn en Cultuur				
P7		Zorg, Werk en Inkomen				
P8		Bouwen en Milieu				
		Algemene dekkingsmiddelen				
		Mutaties reserves			5.000	
		Saldo van rekening				
		Totalen	5.000		5.000	
Volgnummer	Categorie	Omschrijving	verhoging van het beschikbaar gestelde krediet	verlaging van het beschikbaar gestelde krediet	verhoging van de te verwachten baten	verlaging van de te verwachten baten
		II. Investeringen/Balansmutaties				
	90044	Reserve Frictiekosten personeel				108.000
	90001	Algemene Reserve			949.514	
	90043	Reserve WMO			157.000	
	90999	Resultaat rekening van B&L				1.003.514
<u>Toelichting op de begrotingswijziging</u>						
Resultaatbestemming 2012						

OVERZICHT VAN GEBRUIKTE AFKORTING

A+0 fonds	: Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds Gemeenten
AB	: Algemeen Bestuur
ABC	: Agro Business Centrum
AMvB	: Algemene maatregel van bestuur
ANW	: Algemene Nabestaandenwet
AOVR	: Ambtelijk Overleg Volksgezondheid Rivierenland
APV	: Algemene Plaatselijke Verordening
AVRI	: Afvalverwijdering Rivierenland
AWBZ	: Algemene Wet Bijzondere Ziektenkosten
BAG	: Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	: Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	: Besluit Bijstandverlening zelfstandigen
BCF	: BTW-compensatiefonds
BDUR	: Besluit doeluitkering rampen en zware ongevallen
Berap	: Bestuursrapportage
BJZ	: Bestuurs Juridische Zaken
BNG	: Bank Nederlandse Gemeenten
Bofv	: Bestuurlijk overleg financiële verhouding
BSR	: Belasting samenwerking Rivierenland
BTW	: Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	: Wet Bundeling van Uitkeringen aan Gemeente
BvB	: Businessplan Voor de Bedrijfsvoering
CAO	: Collectieve Arbeids Overeenkomst
CAR	: Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CBS	: Centraal Bureau voor de statistiek
CJG	: Centrum voor Jeugd en Gezin
CMD	: Centrum Maatschappelijke Dienstverlening
CPA	: Centrale Post Ambulancevervoer
DIV	: Documentatie en Informatievoorziening
EKD	: Elektronisch kinddossier
EMU	: Economische en Monetaire Unie
ESF	: Europees Sociaal Fonds
FES	: Fonds Economische Structuurversterking
Fido	: Wet Financiering Decentrale Overheden
FOG	: Financieel Overzicht Gemeenten
FPU	: Flexibel Pensioen en Uittreden
Fvw	: Financiële-verhoudingswet
GBA	: Gemeentelijke Basis Administratie
GBA	: Gemeentelijk Basisadministratie Persoonsgegevens
GF	: Gemeentefonds
GGD	: Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	: Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMK	: Gemeenschappelijke Meldkamer Gelderland-Zuid
GOA	: Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid GREX
	: Grondexploitatie
GRP	: Gemeentelijk Riolerings Plan
GSB	: Grote stedenbeleid
GSF	: Gelderse Sport Federatie
Halt	: Het alternatief
ICT	: Informatie Communicatie Technologie
IOAW	: Inkomensvoorziening Oudere en ged. Arbeidsongeschikte werkl. Werknemers
IOAZ	: Inkomensvoorziening Oudere en ged. Arbeidsongeschikte gew. Zelfstandigen
IPO	: Interprovinciaal Overleg
ISA	: Instituut voor Sport Accommodaties
ISV	: Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
JPN	: Jeugd Preventie Netwerk
KVW	: Keurmerk Veilig Wonen
LEA	: Lokaal Educatieve Agenda
LOP	: Landschap Ontwikkelings Plan
MADD	: Make A Difference Day

MBZ	: Meldpunt Bijzondere Zorg
MILH	: Monitor Inkomsten Lokale Heffingen
NASB	: Nationaal Actieplan Sport en Bewegen
NBW	: Nationaal Bestuursakkoord Water
NIPO	: Nederlands Instituut voor de Publieke Opinie
NME	: Natuur Milieu & Educatie
NUP	: Nationaal Uitvoerings Programma
ODR	: OmgevingsDienst Rivierenland OEM
	: Overige Eigen Middelen
OGGZ	: Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OHP	: Onderwijs Huisvestings Programma
OKE	: Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
OOV	: Openbare orde en veiligheid
OSU	: Onderhoudsrapportage Specifieke Uitkeringen
OWB	: Ontwerpbegroting
OZB	: Onroerende-zaakbelastingen
P&O	: Personeel en Organisatie PDF
	: Portable Document File
PF	: Provinciefonds
Pgb	: Persoonsgebondenbudget POR
	: Periodiek Onderhoudsrapport
PPS	: Publiek Private Samenwerking
PRPG	: Platform Rechtmatigheid provincies en Gemeenten
PvA	: Plan van Aanpak
RAAK	: Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling
RAR	: Regionaal Archief Rivierenland
RAV	: Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid
RBGZ	: Regionale Brandweer Gelderland-Zuid
RBL	: Regionaal Bureau Leerplicht
RIEC	: Regionale Informatie- en ExpertiseCentra
RSP	: Regionaal Samenwerkings Programma
RUD	: Regionale Uitvoerings Diensten
RUP	: Regionaal Uitvoerings Programma
SiSa	: Single information Single audit
SMART	: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden
STER	: Stimuleringsprogramma Economie Rivierenland
STMG	: Stichting Thuiszorg Midden-Gelderland
SVNG	: Stimuleringfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten
SWB	: Stichting Woningbeheer Betuwe
SWO	: Stichting Welzijn Ouderen
UWV	: Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen
VNG	: Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VROM	: Ministering van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
Wabo	: Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Wajong	: Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor Jonggehandicapten
WAPR	: Werkgevers Adviespunt Rivierenland
Wet Arhi	: Wet Algemene regels herindeling
WIJ	: Wet Investeren in Jongeren
Wmo	: Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	: Wet waardering onroerende zaken
WoZoCo	: Woon Zorg Complex
WRO	: Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	: Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wsw	: Wet sociale werkvoorziening
WVG	: Wet Voorziening Gehandicapten
Wvg	: Wet voorskeurrecht gemeente
WW	: Werkloosheidswet
Wwb	: Wet werk en bijstand
Wwnv	: Wet werk naar vermogen

